

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 40 / III Legislatura / Quart període

Dimecres, 15 de novembre de 1989

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 37

Segona reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a tres quarts d'onze del matí.

Debat sobre l'orientació política general (Continuació.)

Posició dels grups

Posició del G. p. Mixt: I. Sr. Ayguadé (p. 1835) i I. Sr. Pere (p. 1836).

Resposta: M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1838).

Rèplica: I. Sr. Ayguadé (M) (p. 1839).

Contrarèplica: M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1840).

Segona rèplica: I. Sr. Ayguadé (M) (p. 1840).

Rèplica: I. Sr. Pere (M) (p. 1840).

Contrarèplica: M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1841).

Segona rèplica: I. Sr. Pere (M) (p. 1841).

Posició de l'A. p. del Centre Democràtic i Social: I. Sr. Latorre (p. 1841).

Resposta: M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1844).

Rèplica: I. Sr. Latorre (CDS) (p. 1847).

Posició del G. p. d'Esquerra Republicana de Catalunya: H. Sr. Hortalà (p. 1848).

Resposta: M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1852).

Rèplica: H. Sr. Hortalà (ERC) (p. 1853).

La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i sis minuts i es reprèn a les quatre de la tarda i dotze minuts.

Posició del G. p. Popular: *I. Sr. Vidal-Quadras (p. 1857).*

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1861).*

Rèplica: *I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 1867).*

Contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1868).*

Posició del G. p. d'Iniciativa per Catalunya: *I. Sr. Ribó (p. 1869).*

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1873).*

Rèplica: *I. Sr. Ribó (IC) (p. 1878).*

Contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1879).*

Segona rèplica: *I. Sr. Ribó (IC) (p. 1881).*

Segona contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1881).*

La sessió se suspèn a dos quarts de vuit del vespre i vuit minuts.

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a tres quarts d'onze del matí. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. Vintó.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

El debat prosseguirà amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris, les quals seran de trenta minuts. L'ordre d'intervenció dels grups parlamentaris vindrà fixat en relació inversa al nombre de diputats que l'integren, és a dir de menor a major.

Té la paraula el Portaveu del Grup parlamentari Mixt, per un temps de trenta minuts. El senyor Pere Ayguadé té la paraula.

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President, anunciar en primer lloc que els temps del Grup Mixt seran compartits amb el Diputat senyor Marià Pere.

Senyor President, senyores i senyors diputats, haig de reconèixer que en les setmanes precedents he tingut seriosos dubtes sobre si intervenir o no en aquest debat tan important. El convenciment, però, que tinc el dret d'ocupar un escó en aquesta Cambra també és el convenciment que tinc l'obligació d'aprofitar qualsevulla oportunitat per dirigir-me a qui ostenta la màxima representació i direcció del nostre país. Recordo, senyor President, un temps en què se'ns prohibia parlar en molts llocs en la llengua en què ens dirigíem als nostres pares, un temps en què només era oficial una part de la nostra història, de la nostra cultura, de la nostra identitat; se'ns prohibien qüestions tan nímies com banyar-nos en el riu que passava per davant de casa nostra; se'ns deia oficialment que fer l'amor era pecat; se'ns prohibien la llibertat, el nostre dret i la nostra raó.

Vàrem aprendre que les coses havien de canviar i que no canviarien soles; vàrem aprendre a respectar i admirar algunes persones que lideraven, unides, la conquesta de la llibertat, de l'autogovern i de la dignitat; vàrem aprendre a respectar-lo i a admirar-lo, a vostè, senyor President, com vàrem admirar i respectar, per exemple, el senyor Joan Reventós, en Pep Jai i un llarg llistat d'homes i dones valents i generosos. Ens animaven la il·lusió i l'esperança, un neguit imparable i, sobretot, ens acompanyaven uns grans ideals: els catalans coneixíem com ningú la injustícia i la barbàrie i, perquè els coneixíem, volíem no tan sols canviar i millorar el nostre petit món de Catalunya, sinó que, des de Catalunya, aspiràvem a lluitar per un món on no regnessin les lacres de la guerra, la fam, la tirania, la injustícia i la ignomínia.

Vàrem conquerir tots plegats, fins i tot aquells que restaren en silenci, la llibertat, l'Estatut, i poguérem iniciar la construcció d'una democràcia, una democràcia minsa al principi, i minsa continua essent després dels anys.

En aquest Parlament resta el compliment d'una llei important, que és la Llei Electoral de Catalunya. Quan es donarà un pas important a la democratització del país, deixant a banda ja la llei d'Hondt, iniciant un nou procés electoral que permeti la votació directa de les persones, amb llistes obertes, en circumscripcions territorials? Potser la comoditat d'aquests escons i d'altres, potser el creure que qui exerceix el poder no solament té el do de l'encert, sinó de la infalibilitat, el do d'ésser necessaris, sinó d'ésser imprescindibles, el do d'ésser servidors, sinó

d'ésser senyors servits, que no solament es té el do d'ésser un governant, sinó d'ésser la concreció d'un país sencer, potser per això consideren que els mitjans públics han d'ésser utilitzats pel qui governa i controla; potser per això consideren just, útil i necessari que s'identifiqui la persona del líder amb la nació o amb l'Estat; potser per això creuen que es pot implantar impunement un mètode cínic i fals de presentar programes electorals que estan destinats a no ésser executats.

Avui, senyor President, tenim un Estatut que el condemna, no tan sols a vostè, sinó també, per exemple, al senyor Pasqual Maragall, a la patètica figura d'anar a Madrid a demanar el que ens pertoca i el que sobrerament hem pagat. I el que és més greu: quan se'ns concedeix una part d'allò que per raó ens pertoca, s'exigeix que sigui explicitat aquí, a Catalunya, com una concessió extraordinària. I el que és més greu encara: aquestes concessions van acompanyades de l'exigència d'acceptar comissaris polítics que vigilin de prop els nostres actes d'autogovern.

Avui, senyor President, tenim una Catalunya amenaçada i en perill per la presència de quatre centrals nuclears, l'accident de qualsevulla de les quals —possible; no impossible, com se'ns deia fa uns anys— converteix en una entelèquia el projecte nacional de Catalunya. De les deu centrals nuclears en funcionament a Espanya, quatre resten a Catalunya, quatre centrals que signifiquen, per al nostre país, tot el risc i cap benefici —el benefici potser és per a algun consell d'administració, però segur que, avui per avui, no és per al poble de Catalunya.

Ahir, senyor President, el vaig escoltar quan es referia a l'accident de la central nuclear de Vandellòs I. Vostè ens venia a dir «aquí no passa res: tot controlat». Em semblava escoltar una llarga llista d'autoritats que tenien, passada la indignació del primer moment, una missió comuna: la d'avaluar la frívola, irresponsable i temerària gestió de les empreses involucrades i, sobretot, de l'energia nuclear. Es diu massa sovint allò —que no creu ningú avui— que les centrals nuclears són un mal menor. Els ciutadans s'adonen clarament del que va succeir i del que pot succeir, i gràcies que unes persones meritòries, un veí que va trucar al senyor Governador Civil, i així se'n va assabentar..., els bombers i la premsa, que es varen encarregar d'explicar el que realment va passar. Si no hagués estat així, ningú s'hauria assabentat que el nostre país va córrer, per uns moments, un real i clar perill: un perill clar de deixar d'ésser un país com a tal, perquè la imatge de marca de Catalunya hauria tingut un greu perill pertot el món. Tots els seus esforços, que són molt interessants, haurien quedat en no-res. Hauríem hagut de canviar la Llei d'Administració Territorial de Catalunya i convertir Catalunya en una sola província: una província contaminada.

Un país on les llibertats són defensades al carrer per uns joves a qui algú ha donat un nom ben estrany: el nom d'«insubmisos». Els insubmisos d'avui, senyores i senyors diputats, són els «jords pujols» de fa vint anys; lluiten per un món sense guerres, sense armes, sense exèrcit; lluiten per uns ideals encara que sigui a costa del seu sacrifici personal; són lluitadors valents i generosos, i la seva generositat —si tots plegats no ho remeiem—, mitjançant un consell de guerra —nefasta paraula—, els portarà a conèixer una presó amb unes parets tan fredes, tan injustes i tan horroroses com les que a vostè, senyor President, un dia li van fer conèixer.

Tenim al nostre país unes grans competències. Ahir, del seu discurs, és el que més em va agradar: la part que feia referència a Catalunya. Com que és la part que, quan li'n parlen, més s'adona un que se la creu, un sent, des de l'objectivitat d'avui, reconeixent errors del passat —i també encerts—, veu clarament una part del que està passant. I és veritat que Catalunya segurament està castigada —crec que ningú no ho dubta; si més no, no ho dubten els qui van tenir la paciència d'escoltar-lo—; però també és veritat, senyor Pujol, que vostè dona una imatge d'una persona que es passa la nit plorant l'absència del sol —del sol que mereix Catalunya—, i que les llàgrimes d'aquest plor no li deixen veure les estrelles que tenen llum pròpia: les estrelles de les nostres competències. Perquè vostè, senyor Pujol, tracta la Vall d'Aran, per exemple —amb identitat pròpia—, de la mateixa manera que a vostè el tracten des de Madrid; perquè els aranesos —tots els partits, fins i tot el de vostè— van elaborar una llei consensuada, una llei pròpia, que no demanava res estrany ni res ben difícil de poder ésser donat, i vostè, senyor President, o el seu partit, o el Govern o Consell Executiu que vostè presideix, varen portar una llei rebaixada, de la mateixa manera que ens rebaiquen cada dia les nostres competències, els nostres drets, la nostra raó.

Però també hi ha tot un seguit de competències importantíssimes. Competències en sanitat... Jo, que sóc del territori, em pregunto —d'una manera molt de passada, perquè no tinc temps pas per explicitar-ho— quan s'acabaran les llargues cues dels ambulatoris a les terres de Lleida. Quan un ciutadà de Balaguer, de Mollerussa o d'un poblet de la muntanya tindrà el mateix dret d'ésser salvat, quan té, per exemple, un infart de miocardi, que un ciutadà de Barcelona? Saben vostès que no hi ha cap mesura per atendre'l immediatament, quan aquesta és la mesura, la salvaguarda perquè aquesta persona pugui tenir una seguretat?

Reconec els esforços, però aquesta és una realitat. Reconec els esforços, però la realitat és que els ciutadans de les terres de Lleida viuen, avui, en una situació diferent: en ensenyament, perquè molts nens encara han de fer quilòmetres per camins de muntanya per poder anar a l'escola; en sanitat, perquè no tenen els mateixos drets que els altres ciutadans de Barcelona, per exemple; en comunicacions; en cultura, perquè hi ha molts pobles, ciutats capitals de comarca, que no tenen ni tan sols un cinema.

I en agricultura, senyores i senyors diputats, que ahir vostè ens en parlava. Ens deia d'una manera molt clara: «A Catalunya la productivitat ha augmentat un 47%; la productivitat bruta, un 91%». Si ara hi hagués algun pagès que m'escoltés —perquè segurament estan treballant, és molt difícil que sigui així—, però si m'escoltessin i jo digués: «Saps què has fet? En els últims anys la teva rendibilitat ha augmentat un 47%», des d'aquí sentiríem les rialles. Hi ha hagut algunes persones la rendibilitat de les quals ha augmentat un dos mil i un tres mil per cent; són grans empreses, grans famílies que es converteixen en latifundistes, aquí, a Catalunya, i el seu comportament és com el dels «señoritos» andalusos. I, si no, que els ho preguntin als parcers de Montagut; si no, que els ho preguntin als parcers de Montagut.

I a Catalunya encara no hi ha democràcia en el camp, com no hi és en tot l'Estat espanyol. Hi ha hagut una democratització dels serveis socials dels treballadors, dels empresaris, dels

comerciants, però encara, a Catalunya, hi ha cambres agràries. El Tribunal Constitucional ha aclarit ben bé com han de ser. A Catalunya —i a tot l'Estat espanyol—, als pagesos, no se'ls ha retomat el seu patrimoni, com s'ha fet en els altres sectors socials; no tenen una llei de finançament sindical que no hagi de dependre de l'almoina; no tenen unes estructures que els permeti de tenir una representació com cal.

Senyores i senyors diputats, no em puc allargar perquè la llum groga ja m'assenyala la proximitat de la llum vermella. Només voldria acabar, senyores i senyors diputats... Perquè segurament aquesta breu intervenció potser només servirà perquè algú digui: «El senyor Ayguadé té una mica de raó, o té raó, però no la té tota, i la poca que té, al cap i a la fi, no li serveix per a res». Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ayguadé. Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Marià Pere, pel temps que resta.

El Sr. PERE: Senyor President, senyores i senyors diputats, President Pujol, en primer lloc voldria que em permetessin, des d'aquesta tribuna, retre homenatge, en nom dels comunistes de Catalunya, del Partit dels Comunistes de Catalunya, a algú que ens acaba de deixar i que, per a nosaltres, és un record d'un passat gloriós i de lluita comunista, que és la Dolores Ibárruri.

Voldríem deixar constància de posició sobre certs esdeveniments que ens preocupen i que s'estan donant o s'han donat durant aquest període anterior a aquest debat. En aquests moments s'està fent un consell de guerra a uns insubmisos, i nosaltres pensem que, més enllà d'estar d'acord o no amb ells, no pensem que l'any 89 correspongui decidir aquestes qüestions en un consell de guerra.

En la lluita pel dret a la terra dels parcers de Montagut s'ha produït un judici en el qual s'ha condemnat a un any de presó dos sindicalistes de la Unió de Pagesos i un company del nostre partit, Partit dels Comunistes de Catalunya; sentència que recorda les que es donaven fa quinze anys. Això és un retrocés. Vull recordar que, després del 14 de desembre, i no estant acomplides les reivindicacions dels treballadors, avui estem en procés de mobilització per a la consecució de la plataforma sindical prioritària, sota el signe de la unitat dels treballadors, en especial de la unitat sindical. I el discurs del senyor President no en parla —cal dir que un d'aquests sindicats celebra avui el vint-i-cinquè aniversari de la seva fundació.

El dia 19 d'octubre hem tingut un accident a la central nuclear de Vandellòs I que, al nostre entendre, ens ha col·locat a les portes d'un Txernòbyl, amb les seves conseqüències. Els comunistes tenim consciència que, aquesta central, és l'última vegada que ens avisa. El Partit dels Comunistes de Catalunya entenem que és necessària la seva clausura; demanem les penalitzacions oportunes, si escauen, i demanem que es donin els nivells de radiació que hi ha hagut. Al mateix temps, es tracta d'examinar l'impacte a l'economia catalana d'aquest accident: l'impacte en el comerç, l'agricultura i l'hoteleria, i treure'n les conseqüències: si aquesta és la Catalunya que volem.

La falta d'informació clara és la major desestabilització en aquests moments i en aquests temes; així ho entenem els comunistes. No compartim la posició del Consell Executiu de no donar opinió política mentre espera que el Consell Nuclear exposi el seu informe. Per sobre del paper constitucional del Consell Nuclear, Catalunya no pot renunciar a donar opinió política sobre les coses que ens afecten a casa nostra. Nosaltres interpre-

tem aquesta actitud, no una actitud de moderació del Consell Executiu, sinó una renúncia a exercir la nació catalana.

Aquests dies una quantitat d'estudiants han quedat fora de la universitat i, en el millor dels casos, començaran a incorporar-s'hi el febrer. Tampoc l'informe en parla. Hem de dir que els comunistes esperàvem, avui, un pla de treball, un pla de referència per a aquest curs.

Entenem el discurs que ahir vam sentir com un seguit d'idees interessants per conèixer criteris polítics globals i actituds davant de la vida, però que al mateix temps permeten anar pel camí de l'espontaneïtat i anar pel camí del no-control del Consell Executiu per aquest Parlament. Quan no es fan propostes concretes, quan no es fan propostes de plans de treball, a aquest Parlament se li segresta una part important de la seva feina, que és el control del Consell Executiu.

Vull dir que no compartim una bona part del discurs del President Pujol; no únicament perquè defensem projectes diferents i actituds diferents davant de la vida: no compartim el seu model de Catalunya.

No sempre competitivitat vol dir progrés social, polític o cultural; no sempre competitivitat vol dir modernització; no sempre competitivitat vol dir desenvolupament a Catalunya. I en aquest cas se'ns ha parlat de la competitivitat de les multinacionals, dels sectors financers i dels sectors especulatius, gràcies i a costa del manteniment dels salaris de molta gent que avui encara està entre cinquanta i setanta mil pessetes; gràcies a la precarietat del treball i la contractació temporal; gràcies a l'economia submergida; gràcies al retrocés de les prestacions socials en matèria de sanitat, ensenyament i transport; gràcies a la venda de l'estructura industrial de Catalunya, exemples de la qual són SEAT —avui tenim treballadors de SEAT, que són expulsats, davant el nostre Parlament—, La Farga, PIHER, Pegaso, Maquinista, amb reestructuració i expulsió de milers de treballadors del seu lloc de treball; gràcies a l'avenç del latifundisme a Catalunya, a costa dels petits pagesos, i gràcies a un retrocés en el medi ambient i la natura de Catalunya. Tot això, amb una visió pietosa d'aquells que, segons vostè, senyor President, «no poden seguir», com són les dones, els treballadors en atur, els joves i els nostres avis.

Vostè posa el poble de Catalunya al servei d'aquesta productivitat de les multinacionals i el sector financer, en lloc de posar la competitivitat d'aquests al servei dels catalans, per exercir, al nostre entendre, el dret al treball, el dret a la sanitat pública universal i gratuïta, en lloc que, de la salut, se'n faci un negoci com s'està fent en aquests moments, i també fer més eficaç el sistema perquè els diagnòstics no es produeixin al cap de tres mesos i, en alguns casos, potser ja la mort ha arribat quan se li fa el diagnòstic.

El dret a l'ensenyament i a la cultura: que no creixi, senyor President, la taxa de fracàs escolar, que avui és el predominant en el sector de l'ensenyament, i també fer més eficaç la possibilitat de matriculació a la universitat, i que la cultura no esdevingui —amb aquest concepte de competitivitat que vostè planteja— una mercaderia.

El dret a l'habitatge digne: que no passi que l'especulació dificulti a la joventut i als treballadors de tenir l'habitatge assequible i digne, com està passant en aquests moments a Ciutat Vella i a altres barris de la perifèria.

El dret a tenir un medi ambient al servei dels catalans, sense

contaminació, amb uns rius ben situats, resolts els problemes d'aigua, amb una salut laboral... Avui necessitem una llei de medi ambient que expressi un nou marc de relació entre l'home i la naturalesa a Catalunya.

Nosaltres, els comunistes, volem una Catalunya desenvolupada, que vol dir en progrés, que vol dir amb redistribució de la riquesa entre aquells que la creen i entre tots els catalans, i que tots els catalans hi puguin jugar un paper.

Senyor President, no ha dit res sobre la protecció sindical de tots els contractes, la revisió de les modalitats de contractació, de la reducció de jornada, del control i l'eliminació de les hores extraordinàries per fer més ocupació, de l'extensió i la cobertura de l'ocupació,... És a dir —no m'estenc—, no ha dit res sobre la plataforma sindical prioritària que avui plantegen els sindicats, i que cal que l'Executiu prengui posició, perquè aquesta plataforma no únicament val per a l'Estat espanyol, sinó que val, també, per a Catalunya.

Se'ns fa necessari veure un programa d'ocupació que contempli la situació de les dones, els avis, que contempli els salaris socials com a reincorporació al treball i no com a reinserció: el subsidi o un treball en obres públiques per als treballadors en atur, els joves i els estudiants. Els joves necessiten treball i menys taxes de fracàs, senyor President, menys taxes de fracàs escolar; que entrin en la cultura de treball, no en la cultura individualista, no en la cultura de la irracionalitat, i en relació amb la droga i, en especial, en el tema de la droga, senyor President, nosaltres estariem disposats a discutir un pla nacional contra la droga, que no fos únicament assistencial, que contempli els aspectes mèdics, socials, de treball i també dels venedors de la droga. Nosaltres estem disposats a discutir un pla nacional contra la droga, i entenem que l'actitud del Consell Executiu és renunciar a guanyar aquesta batalla que aquest poble es mereix

I acabo dient que és històrica —des que s'ha constituït l'Estat capitalista espanyol— la lluita entre el centralisme i els drets nacionals de Catalunya; això ho sabem tots. Vostès varen fer un pacte el 79, vostès han de reflexionar; els comunistes vam fer ja una reflexió en el nostre Cinquè Congrés, i ja anem pel Vuitè. Però haig de dir que nosaltres estem per l'exercici del dret a l'autodeterminació i, més enllà, per l'Estat federal i republicà.

Ara bé, al mateix temps que explica les relacions que té Catalunya amb Madrid, ens hauria d'explicar també les quantitats de diners que s'expatriaran de capital, de beneficis de les multinacionals; és a dir, de les inversions que ara estan fent les multinacionals, quina quantitat de diners s'expatriaran cap a fora de Catalunya. D'això, també se n'ha de parlar, com també s'ha de parlar del tractament que fan vostès de la Vall d'Aran, amb el mateix contingut de les queixes que tenen vostès en relació amb Madrid.

Expliqui també que hauríem de desenvolupar l'Estatut i que l'Estatut no s'està exercint amb plenitud, segons entenem els comunistes. Expliqui també la deficient descentralització de la Generalitat..., i que ens ha plantejat —així ho hem interpretat— aturar la recomarcalització de Catalunya. Expliqui també com resollem els conflictes amb les entitats metropolitanes, que ens col·locaran en problemes de transport, aigües, i amb una puja important per als ciutadans de Catalunya, que hauran de pagar aquests serveis, per culpa de falta de coordinació. Així ho interpretem.

Senyor President, crec que hem de construir, els catalans, una cultura de pau, de solidaritat amb els altres pobles que són en vies de desenvolupament en la Mediterrània, una cultura solidària i del treball, no individualista, no la cultura de l'escala.

I acabaria dient, senyor President, la nostra preocupació perquè aquest Parlament no ha funcionat des del mes de juliol. Que jo sàpiga, potser és l'únic Parlament de l'Estat espanyol —i potser del món— que l'any 89 ha deixat de funcionar des del juliol fins a la sessió que avui comencem.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Pere. El Molt Honorable senyor President de la Generalitat té la paraula per contestar.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT (Jordi Pujol i Soley): Senyores, senyors, contestaré alguns dels punts que m'han estat plantejats; suposo que molts d'ells també tornaran a sortir després, i tindrem l'oportunitat de continuar-ne parlant, però, en fi, per començar, volia contestar-ne un, que és el referent a la central nuclear.

De fet, els explicaré el que ja saben, però, naturalment, no puc pas canviar de posició, que aquesta és la posició del Govern de la Generalitat des del primer moment. Nosaltres, el Govern de la Generalitat ha actuat i actuarà d'acord amb el que la legislació estableix; per altra banda, és l'únic que pot fer un govern. I la legislació diu que la responsabilitat en els temes d'energia nuclear recau en el Consell de Seguretat Nuclear; fins i tot, en molts i molts aspectes, no recau en el Govern central. I el Consell de Seguretat Nuclear, afortunadament, és un organisme políticament independent —i ningú l'ha criticada mai, l'ha posada en dubte, la independència d'aquesta entitat— i, per altra banda, del més alt nivell tècnic. El Govern central hi té certes competències, el Govern central, però molt, molt, molt condicionades pel Consell de Seguretat Nuclear, i, no cal dir, la Generalitat. I, per tant, a qui realment pertoca de decidir-ho —vostès ho saben—, i això no és defugir res, és que simplement dir ara, nosaltres, «s'ha de fer això, s'ha de fer allò», és entrar en un terreny que no ens pertoca.

Qui realment ha de decidir si realment Vandellòs pot continuar o no, i, si és que sí, en quines condicions, és el Consell de Seguretat Nuclear. Naturalment, un país sempre pot prendre la decisió política de rebutjar de pla un tipus d'energia; això, ho pot fer, un país, evidentment. Ho podria fer Espanya; no ho ha fet. Jo he de dir amb tota sinceritat que nosaltres, ni com a institució ni com a partit, no li hem demanat que ho fes, tampoc, al Govern central. Per tant, en aquest sentit, hem acceptat com a bona la posició del Govern central.

O sigui, Espanya va prendre aquesta decisió, la de fer ús de l'energia nuclear, i la manté, la manté; com la mantenen la majoria dels països europeus. Vull dir que no es pensin que el que fa Espanya és una cosa absolutament excepcional; jo els recomano que llegeixin, per exemple, les declaracions que van sortir publicades el dia 27 de juliol, del President Mitterrand, sobre moltes coses, totes elles molt interessants, per cert, però, a més, també, concretament, sobre aquest tema. No vull dir que nosaltres haguem de fer el que fan els francesos, és clar que no!, podem fer una altra cosa, però vull dir que Espanya va per aquest camí, que és el de la majoria de països europeus, per altra banda —ho repeteixo.

Aleshores, què ha fet la Generalitat? I què ha de fer? Doncs,

als efectes de l'accident de Vandellòs I, la Generalitat ha de fer allò que li correspon fer, que és dur a terme unes determinades actuacions, d'acord amb el Consell de Seguretat Nuclear. El Consell de Seguretat Nuclear li fa fer unes determinades actuacions, i la Generalitat les fa, i naturalment, a part d'això, ha de posar tots els seus serveis a disposició de qualsevol emergència i, en tot moment, estar en contacte i a disposició del Consell de Seguretat Nuclear. I això és el que hem fet.

Ara Vandellòs I està aturada, o sigui que de moment no hi ha problemes, de moment, i per prendre decisions, el Govern de la Generalitat ha d'esperar, i el Govern central també, a fer que —ho repeteixo— el Consell de Seguretat Nuclear dictami. A part d'això, el Govern de la Generalitat fa tres coses més: la primera, reclamar —i ahir ja vaig tornar-m'hi a referir— que el Consell de Seguretat Nuclear decideixi donant prioritat a la garantia de seguretat —afortunadament, el Consell és un organisme que està, ja ho he dit abans, per damunt de tota sospita, i, per tant, em sembla que no cal insistir-hi massa, però, en fi, no cal insistir-hi, des del punt de vista del Consell, però el Govern de la Generalitat hi ha d'insistir i ho torna a fer—; la segona cosa a fer, naturalment, és revisar i activar l'aplicació del PENTA, i la tercera cosa que crec que hem de fer tots plegats és fer notar la conveniència de recuperar la tranquil·litat i la confiança a les comarques properes a la central. Em diran: «Home, això és més fàcil de dir que de fer, o és més fàcil de dir des de Barcelona...!» Relativament, des de Barcelona, els ho adverteixo, eh? El tema nuclear, en tot cas, com vostès saben perfectament, és una cosa que no és segur que estigui limitat ni a cinc, ni a deu, ni a quinze quilòmetres, ni a vint, ni a cinquanta, segons com, però en tot cas, psicològicament, és evident que la proximitat geogràfica juga d'una manera, diguem-ne, creant més intranquil·litat.

Jo crec que hauríem, tots plegats —les administracions, els partits polítics—, responsablement, d'exigir tot el que s'hagi d'exigir, quant a seguretat, tot el que vostès vulguin, però de totes maneres responsablement hauríem de vetllar per la tranquil·litat d'aquestes comarques, i després també per la bona imatge d'aquestes comarques, comarques que, com vostès saben, són un lloc on radica molt de turisme, molta indústria, molta agricultura, molta pesca, i el que convé és que no fos cas que, volent ajudar-les, doncs, les perjudiquéssim.

Bé, això és concretament pel que fa a... Vull dir-li una cosa: les dades sobre radiació, sobre radioactivitat, millor dit, sobre els sostres, els nivells de radioactivitat de la zona, estan lliurades al Parlament, o sigui, s'han lliurats. La documentació que la Conselleria d'Indústria va lliurar, la poden anar a veure.

Sobre l'objecció de consciència voldria dir-los simplement que el Grup parlamentari de Convergència i Unió ha presentat aquests dies una Proposició no de Llei sobre aquest tema.

Bé, voldria dir a part d'això, només referint-me concretament al senyor Ayguadé, home!, no és cert que no s'hagi fet una tasca molt important. Vostè en realitat ja ho ha dit. A mi simplement em sembla que el que demana és que es faci més, i tots hi estem d'acord a fer més, però no seria just —vostè de totes maneres ja ha donat a entendre que sí, que és veritat que s'havien fet moltes coses, encara que encara en falten—, però no seria just que oblidéssim, per exemple, que durant aquests últims temps, concretament a la zona a la qual vostè feia referència —al Segrià, a la Noguera, a les comarques de Lleida—

s'han fet coses com, per exemple, la remodelació molt a fons i d'una manera, en fi, molt important, i crec que amb efectes molt positius, de l'Hospital de Lleida, de l'Arnau de Vilanova..., de com s'han fet tota una sèrie d'actuacions en el camp dels centres d'assistència primària: alguns s'han fet, altres s'estan fent, altres estan pendents de cessions de terrenys —concretament el de Balaguer, és el cas de Balaguer—, però altres estan en fase una mica més avançada, com el de Tàrraga, on ja hi ha adjudicades les obres, o bé, concretament a Lleida mateix, vostè sap que se n'està fent un a Balàfia i que se n'ha de fer un altre a Pardines, i, per altra banda, en aquest sentit, també, doncs, li vull recordar, doncs, que ara ja s'ha pres la decisió de construir l'hospital de Tremp, que s'ha fet —ja que ha parlat de la Vall d'Aran, diguem-ho de passada—, un excel·lent hospital a Viella, que s'està remodelant l'hospital de la Seu, etcètera.

Bé, i aleshores, per acabar, voldria fer un petit comentari a una cosa que ha dit el senyor Ayguadé: ha començat per dir una cosa que li agraeixo, ha fet una referència a mi mateix, i també a altres persones, parlant dels grans ideals que ens acompanyaven, i de l'esforç i del sacrifici que vàrem fer pel país i per les nostres idees, i jo li agraeixo que hagi fet aquest record. A mi, a en Joan Reventós, aquí present, en el record —només pot ser en el record, per desgràcia—, a en Pep Jai, i a molts d'altres aquí presents i fora d'aquí. Ara, jo l'únic que li volia dir, senyor Ayguadé, és que aquests ideals els continuem tenint, estic segur que el senyor Joan Reventós els continua tenint, vostè no cal dir-ho, i jo mateix, si em permet que li ho digui... Una cosa és que estiguem de vegades crítics, fins i tot molt crítics; una altra cosa és que a vegades, diguem-ne, el contacte amb la realitat ens deixi una mica decebuts respecte a algunes idees que havíem tingut, algunes esperances, potser alguns somnis, de vegades, no? Això és una cosa, però una altra cosa és que el contacte amb la realitat, doncs, ens obligui a ésser pragmàtics de vegades i, per tant, a no poder estar a l'altura d'allò que havien esmentat: determinats plantejaments, il·lusions, esperances, fins i tot —ho repeteixo— somnis.

Però, de tota manera, no ho oblidem —i això és una cosa que hem de tenir ben present, i nosaltres a l'hora de fer balanç, doncs, és un aspecte positiu que hem de tenir molt present, perquè ens justifica a nosaltres mateixos, per altra banda, i perquè és just que ho fem—, que, de tota manera, una realitat sempre, en certs aspectes, és més important que un somni. Aquest també és un tema que hem de tenir en compte. I nosaltres tenim realitats, malgrat tot, positives, en tenim moltes; tenim realitats positives.

Per tant, jo li vull fer notar que, malgrat el to crític que jo de vegades pugui tenir, pugui adoptar, de tota manera li vull dir que estic molt esperançat, que crec sincerament que em continuo mantenint en la línia d'aquests ideals, i vostè evidentment també, i el senyor Reventós, i tants d'altres també, i simplement el que volia dir-li és que jo el convido a vostè —ja sé que ho fa, però deixi-m'ho dir— a veure les coses també des d'aquesta perspectiva positiva, a la qual jo ara el convido.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Vol fer ús del dret de rèplica, el senyor Ayguadé?

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President, senyores i senyors diputats, deixaré que l'Il·lustre Diputat senyor Marià Pere li repliqui sobre els temes de la seguretat de la central nuclear d'Ascó,

però només vull dir una petita cosa sobre aquesta qüestió, molt petita.

Jo vaig escoltar els bombers, he escoltat alcaldes de Convergència i alcaldes que no són de Convergència, he parlat amb ells, he vist les imatges, he escoltat tècnics, perquè, preocupat pel tema, m'he encarregat de parlar-hi, i a mi m'agradaria escoltar del President del meu país, el President de la Generalitat de Catalunya, alguna cosa tan important com «les centrals nuclears signifiquen un perill», reconèixer això, perquè és una realitat, i ens comprometem l'exigència que aquest perill no tindrà cap mena de resultat negatiu per al nostre país, perquè corregirem les desastroses imatges que tots vam poder veure amb un comportament irresponsable i intolerable d'unes persones, que, com a mínim, jo no sé si fora de l'empresa, però sinó que fins i tot crec que perseguides judicialment ho haurien de ser, perquè no van avisar, perquè no van avisar. Jo vaig anar a una taula rodona fa ben poc, i una de les persones, el Cap Provincial de Treball de Tarragona admetia aquest punt tan important, i això és gravíssim, gravíssim, eh? Perquè jo sí que m'ho crec que a Lleida, no ja a nivell de problemes sanitaris de la radioactivitat, sinó a nivell comercial, què en farem, de les peres? I dels nostres productes? Què en farem del nostre turisme? Quin país serà aquest, si hi hagués un accident —que és possible, no dic que hagi de passar, jo també vull tranquil·litzar, però que és possible—? I, del nostre President, en volem sentir alguna cosa.

I respecte als temes de sanitat, jo reconec que s'han fet moltes coses: al Segrià s'ha acabat un hospital que estava començant en el temps de la UCD, que els el van traspasar començant i que durant mesos i mesos i anys vam anar sentint «l'any que ve s'acaba»; vam esperar bastants anys, però s'ha acabat i funciona: hi ha uns tècnics molt qualificats, són persones que estan treballant bé, però el que sí que és veritat és que a Lleida, a l'ambulatori, hi ha unes cues que fa que toqui a minut per cap, i en un minut per cap si una persona hi va i diu: «Em fa mal aquí», és possible que li diguin: «Una aspirina», i resulta que tingui un problema tan greu que li costi la vida. I això ha passat, ha passat. Però és que, aquestes coses, jo, l'únic que demano, és clar, és més, que és el que aniré fent, perquè jo continuaré somniant des de l'última fila d'aquesta Cambra, el que resta de legislatura, perquè sense somnis no hi ha realitats. Una mica sense aquestes utopies, no hi ha realitats.

Reconec el seu treball, reconec els seus ideals, reconec la seva lluita, però també reconec, perquè també toco de peus a terra, que el procés democràtic està aturat —i ho repeteixo per si alguna part no se m'ha entès—: els mitjans públics de comunicació són utilitzats per qui governa i controla, de la mateixa manera que l'Administració. En aquests moments hi ha persones que es consideren imprescindibles perquè governen a tots nivells, quan realment només han de ser servidors.

Que en aquests moments, senyores i senyors diputats, han passat coses tan greus en aquestes eleccions que només passen quan es cau en la rutina —a Múrcia hi ha hagut una gent que ha protestat, però és que no ha passat a més llocs, és que no ha passat a més llocs?—, en la rutina, la deixadesa. Dóna la sensació que molts partits polítics de tot aquest país diuen: «només ha passat a Múrcia, és un cas aïllat», perquè d'aquesta manera s'avalua la democràcia. Però vostès tant com jo, perquè vostès tenen exactament qui ha anat a votar i qui no ha anat a votar...

Convergència és un partit organitzat en aquesta qüestió, tenen dos interventors a cada taula i apunten: posin l'ordinador i veuran quines sorpreses.

Gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ayguadé. El senyor President de la Generalitat té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Jo voldria dir una cosa només. El senyor Ayguadé ha parlat amb els bombers, ha parlat amb els alcaldes, ha parlat amb els pescadors que ho van veure des del mar, ha parlat amb tothom. Bé, suposo que també, no sé si hi va assistir, però en tot cas, doncs, hi ha, en fi, el *Diari de Sessions del Parlament*, hi ha una cosa, diguem-ne, molt important, la qual no ha citat, i és que concretament el Conseller va demanar una comissió informativa, la va demanar ell, per informar; aquesta informació em sembla que és molt important, molt més, evidentment, que la que pugui donar un bomber, que la que pugui donar un alcalde o que la que pugui donar un pescador que diu que des del mar va veure que sortia fum. Aquesta informació es va donar a petició del Govern i és, indubtablement, la més important de totes les que s'han donat, almenys a nivell català. I posteriorment es va donar una informació complementària, en la qual hi ha, per cert, aquestes dades sobre el nivell de radioactivitat.

I, aleshores, també li voldria dir una cosa, senyor Ayguadé —i li ho dic a vostè, però ho dic a tothom. Què passarà amb les peres de Lleida, diu? Doncs, que es vendran; si es comercialitzen bé es vendran. Ara, si comencem a explicar a tot el món que les peres de Lleida són radioactives o estan molt amenaçades de veritat, potser no es vendran, això sí, eh?, però les peres de Lleida es poden vendre a tot el món si es comercialitzen bé, i evidentment si nosaltres mateixos, diguem-ne, no posem tots els bastons a les rodes. Quan he dit abans: «no fos cas que per voler defensar, doncs, una comarca, en realitat l'ensorressim», és una cosa que li dic al senyor Ayguadé —i molt cordialment, Ayguadé—, però evidentment ho dic a tothom. No fos cas que ens passés això.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies. Senyor Ayguadé, pot fer contrarèplica.

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President, jo li agraeixo les seves paraules. Jo, evidentment, no faré esment del que va explicar el senyor Macià Alavedra, no és la Comissió a la qual estic adscrit, hi va anar el company del nostre Grup en aquesta qüestió, perquè d'això ja se n'encarregarà vostè i se n'ha encarregat ell d'anar-ho explicant. A mi em correspon explicar la meua posició, el que he vist. I, d'acord, és possible que s'hagi de parlar d'aquest tema, amb molta cura, però jo no crec que els patriotes són aquells que callen i amaguen les coses que passen, sinó aquells que corregeixen el problema, l'origen del problema. I aquí hi ha un problema. En aquests moments jo no he dit que hi hagi radioactivitat; he dit que és possible que hi hagi un accident. Jo he dit que si hi hagués aquest accident, el nostre país corre perill, i ho dic i ho afirmo, i el que m'agradaria, coneixent perfectament la impossibilitat que és avui aturar totes les centrals nuclears de Catalunya, en un temps immediat, perquè això és impossible, i això els ecologistes més radicals amb els quals he parlat també ho entenen d'aquesta manera, però sé que ens agradaria conèixer que hi ha una acceleració com hi ha hagut en altres països del món de l'acabament de fer funcionar les centrals nuclears, d'escurçar-ne el nombre d'anys, i d'algunes

—que han demostrat la seva inutilitat i el seu perill— corregir, abans que es produeixi, aquest perill —concretament, la de Vandellòs I.

I res més. Jo li ho agraeixo, perquè considero la seva cordialitat com això, perquè, ni vostè ni jo, crec que ningú no es podrà pensar que, ni per imprudència ni per cap altra qüestió, el que volem és perjudicar les peres, les pomes o, si convé, també, per què no?, les empreses que han de produir energia elèctrica... Ara: energia elèctrica per a tots i sense problemes.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies. El senyor Marià Pere pot consumir el seu torn de rèplica.

El Sr. PERE: Gràcies, senyor President.

Bé, jo espero que al llarg del debat se'm contestin les preguntes que he plantejat, així ho espero. Ara bé, jo no coincideixo, senyor President Pujol, que la informació pública sigui negativa per a Catalunya; que el debat democràtic i públic sigui negatiu per a Catalunya. Aquestes concepcions són del vell temps, sobretot si tenim en compte que el món està canviant i molt positivament en aquests factors. No serà cas que nosaltres aquí Catalunya en quedem endarrerits?

La informació avui és la millor mesura d'estabilitat i coneixement del que tenim. Per tant, aquí —jo crec—, no voldria interpretar que hi hagi visions restrictives de la democràcia per part del Grup de Convergència i Unió.

Senyor President, la informació que se'ns va fer a la Comissió —aquest parlamentari hi era present— no va ser de la meua conformitat, no vaig estar d'acord amb aquesta informació. Una informació asèptica, amb moltes contradiccions —que ho discutirem el dia que convingui—, amb moltes contradiccions; una informació asèptica que, al mateix temps, ens deia que l'accident era greu. I això no ho podem amagar. No serà a causa que ara es discuteixi aquí, que es venguin menys peres de Lleida; no serà a causa que es discuteixi aquí, que ara s'anullin habitacions i apartaments a la zona de Tarragona, des d'un punt de vista turístic; no serà a causa d'aquesta discussió. Serà a causa de l'accident: l'accident anulla molts dels lloguers dels apartaments que s'havien fet des d'un punt de vista turístic.

Jo tampoc no estic d'acord, senyor President, que una democràcia tutelada, com la que tenim ara... Entre elles, un element s'expressa aquí a part d'altres que existeixen: és l'existència d'un consell. Amb tots els respectes per al Consell Nuclear, però l'existència d'un consell nuclear no ha de negar que hi hagi un pronunciament polític del que és el que volem, què és el millor per al nostre poble. Si el millor és tenir una central que la seva característica el 93, a França, és que totes es clausuren, o si hem de mantenir aquesta central fins a l'any 2003. No hem de donar opinió? Quan a França es clausuren l'any 93? Per motius econòmics i tècnics, no únicament per motius econòmics..., i tècnics, perquè aquest tipus de centrals han demostrat una quota d'accidentabilitat molt forta. I el 93 es desmantellen.

Aquesta central ha tingut greus accidents anteriorment; aquesta central no ha tingut un incendi convencional. Mai en una central nuclear els incendis són convencionals, perquè és un cervell, una central nuclear. Qualsevol paralització de la xarxa elèctrica, encara que hi hagi elements alternatius, pot crear dificultats i accidents semblants..., amb conseqüències semblants a la de Txernòbyl.

És a dir: l'accident ha estat greu; hem estat en una situació a

punt d'un gran accident. Nosaltres no ho podem defugir, com no podem defugir la discussió sobre què es fa o què es farà de l'urani enriquit que surt d'aquesta central i què es fa del plutoni que ja no acceptaran les potències europees, a partir que no es fan bombes nuclears, ja. En quin cementiri els col·locarem? Quin tipus de protecció té Catalunya, i quin tipus de costos representa per a Catalunya aquest tipus de cementiris, del cas de la central de Vandellòs I? Que no sigui que parlem del cost quilovat/hora, només del que produeix la central, però no tinguem els costos socials anteriors i posteriors, durant un milió d'anys, de control d'aquest cementiri. I això ho sabem, i aquesta és la Catalunya que volem? La Catalunya que té la concentració més alta de centrals nuclears, quan ja, avui, s'està posant en qüestió internacionalment?

Això, senyor President, jo penso que exigeix que s'exerceixi, s'exerceixi clarament, l'opinió política. I l'opinió política no és contradictòria amb el respecte a un consell nuclear amb tots els seus respectes. Però jo pregunto: a Catalunya podrem decidir —dit d'una altra manera..., jo ja sé que no tenim competències en aquest Parlament—, podrem demanar, a Catalunya, que desaparegui Vandellòs al marge de l'opinió del Govern central o al marge de l'opinió del Consell Nuclear? No podrem exercir el dret de ser nació, de dir el que volem, de decidir el nostre futur, senyor President? Vostè està renunciant a això, i ho tinc claríssim en aquest moment. En no donar una opinió política —que no vol dir decisió—, està renunciant a exercir com a nació.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Pere. L'Honorable President té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, jo valoro molt tot el que ha dit el senyor Pere, però espero que no es molestarà si li dic que jo em fio més del Consell de Seguretat Nuclear que d'ell. O sia, per tant, tot el que ha dit està molt bé, una opinió, però a l'hora que el Govern de la Generalitat i, naturalment, el Govern central —en fi, no puc pas parlar en nom del Govern central, però em sembla que tindria una posició molt similar— hagin de prendre decisions, esperarem que hi hagi aquesta decisió de qui correspon de fer-ho, i sense que, per part nostra, doncs, prenguem posicions que hagin ni de condicionar ni d'alarmar.

Es podria parlar molt de tot el que ha dit el senyor Pere, hi ha algunes inexactituds... Li'n diré una, només, però no hi vull insistir gaire: no és veritat que siguem la regió amb més concentració nuclear; per exemple, li'n diré una que en té més que nosaltres, i és una regió que passa per ser bastant exemplar, que és Rhône-Alpes —i no pas gaire lluny de la ciutat de Lió, són, entenem-nos, eh?: molt a prop de la ciutat de Lió, per entendre'ns, eh?

Però, en fi, no hi vull entrar més. Simplement, nosaltres ens fiem del Consell de Seguretat Nuclear; esperem el seu dictamen i, aleshores, prendrem posicions més definitives.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President. (*L'I. Sr. Pere demana per parlar.*) Digui!

El Sr. PERE: Dues reflexions.

El Sr. PRESIDENT: Sí, té contrarèplica. Dos minuts.

El Sr. PERE: Dues reflexions.

La primera, fer-li notar al President Pujol que no sóc «Pere», sinó «Pere» (*L'I. Sr. Diputat pronuncia la primera e oberta en el primer cas i tancada en el segon*).

La segona és fer-li notar que tenim el 40% de les centrals nuclears d'Espanya a Catalunya. I dir-li que, per mi, no hi ha cap persona infal·lible, encara que sigui del Consell Nuclear.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies. Continuem amb el torn d'intervencions. Correspon ara al portaveu de l'Agrupació parlamentària del CDS, per un temps de vint-i-tres minuts.

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, crec que complaurà tota la Cambra que, a l'igual que vàrem fer l'any passat amb el poble de Xile en iniciar el seu procés de democratització, dediquem un minut dels vint-i-tres de la nostra intervenció a felicitar tots els ciutadans dels països de l'Est pels esdeveniments que s'hi estan produint. I amb aquest convenciment vull que siguin les meves primeres paraules d'alegria i de congratulació pel procés iniciat que desitgem que porti, indefectiblement, a la consolidació de la democràcia i a la llibertat d'aquests països.

Entrant ja, senyor President, en el contingut del seu discurs d'ahir, vostè ens va parlar, en el primer bloc de la seva intervenció, de la competitivitat i de la justícia social. A nosaltres ens agradaria fer-ho del model de creixement econòmic.

Vostè ens parlava ahir de la competitivitat com a element central del moment econòmic, posat en relació amb el context espanyol i europeu en el qual es desenvolupa la nostra economia. Però de quina competitivitat parlem? A quin cost? Nosaltres estariem d'acord que l'evolució de la situació econòmica d'Espanya és positiva. En particular, el creixement econòmic de l'any 88 ha estat del 5%. Tanmateix, però, no podem deixar de banda —són paraules seves—, no ens podem permetre oblidar un dels aspectes negatius de l'economia espanyola que marquen, significativament, a l'hora de valorar la competitivitat i el moment econòmic que vivim: el tema és la inflació.

Quan ahir la premsa ens deia que la taxa d'inflació gener-octubre és del 6,3% i la taxa d'inflació interanual és del 7%, any a any, quan l'increment inicial previst era del 3%, no podem deixar, lògicament, de preocupar-nos. Vostè sap perfectament que aquest aspecte influeix molt negativament en la necessitat, tan remarcada per vostè, de la competitivitat que requereix la nostra economia per consolidar el creixement que, darrerament, s'està produint per crear —com vostè diu— riquesa.

Però no tan sols això. Des d'un punt de vista social, des d'un punt de vista de l'home del carrer, aquest creixement de la inflació significa una pèrdua real del poder adquisitiu de molts ciutadans d'aquest poble. Per exemple, els funcionaris, que han vist incrementades les seves retribucions del 4% i que, com que la inflació ha crescut el 7%, perdran..., perdrem el 3% de les nostres percepcions.

És cert, senyor President, que vostè ha criticat alguns aspectes de l'economia espanyola, que permet ser prudents a l'hora de valorar el nostre creixement. Però també ens recorda que el seu Grup ha donat suport a la política monetària bàsicament del Govern socialista, culpable, en bona part, de l'actual situació —no volem entrar en aquest tema, però també recordar que nosaltres, en la campanya del 88, ja la vàrem criticar.

Vostè també va entrar a valorar la situació de Catalunya, situació que, segons les seves paraules, es podria resumir: Catalunya va millor, és cert, però si no va millor encara és perquè Madrid no ens deixa. És cert que Catalunya va millor en alguns aspectes que el conjunt de l'Estat. Però això no ens ha de fer oblidar que encara estem lluny de les dades europees i per sota

d'algunes altres autonomies espanyoles. Per exemple, el tema de l'atur, que avui està situat a Catalunya en el 12,6%, en clara i afortunada davallada, està lluny encara del 8,9% de la mitjana europea, i lluny, fins i tot, d'algunes comunitats autònomes espanyoles. Vostè reconeix que la renda per capita està per sota de l'europea, la nostra renda per capita. També estem per sota, malauradament, en temes d'infraestructura, en la qualificació de la nostra oferta laboral, en innovacions tecnològiques —i en podríem trobar molts exemples. Amb això no pretenem ser catastrofistes; volem posar l'èmfasi en l'esforç que cal fer encara per tal d'adequar la nostra economia al repte, cada vegada més immediat, del mercat únic del 93.

I creiem que no anem al ritme adequat. Vostè s'excusa en alguns temes que no tenim suficiència econòmica per desenvolupar totes les competències i iniciatives subsegüents que permetin que Catalunya vagi més de pressa. Sobre aquest punt, amb el qual podríem estar d'acord, ja tindrem ocasió de pronunciar-nos una mica més endavant. Però això tampoc és del tot cert. Tot depèn de les prioritats en l'assignació pressupostària, i possiblement s'hauria pogut —tal com nosaltres proposàvem, i, naturalment, no se'ns va escoltar, en el debat de pressupostos d'aquest any— reassignar més recursos a la inversió pública traient-los de les partides de transferències corrents.

Vostè també insistia ahir que, sense millores significatives a l'ensenyament, el creixement està compromès. I això és veritat. Tot i reconeixent l'esforç teòric que s'ha dut a terme des del Govern de la Generalitat amb la prevista reforma de l'ensenyament secundari, incorporant-hi els aspectes d'allò que fins ara s'anomenava «formació professional», pensem, sabem que hi ha un dèficit de prestigi social de les activitats professionals que es deriven d'aquest tipus de formació, que la Generalitat i el seu Govern no poden ignorar.

I una darrera reflexió sobre aquest tema: els esforços que hem reconegut no poden evitar una greu situació actual de desfasament entre la demanda de determinades professions i el nombre i la qualificació de les persones en situació de cobrir-les. En aquest sentit, senyor President, proposem i proposarem, a l'hora de formular les nostres propostes, la generalització i l'increment dels anomenats «models de formació ocupacional», alhora que pensem que a Catalunya el Consell Executiu ha d'atendre amb urgència les justes reivindicacions que el col·lectiu de professors i les seves organitzacions sindicals han plantejat reiteradament, sense que puguem constatar fins ara avenços significatius.

Els centristes estem defensant reiteradament en les nostres iniciatives parlamentàries un model de creixement econòmic sostingut, solidari i just. La idea de l'espectacularitat de les taxes de creixement mesurades només en percentatges de creixement del PIB, sense fer-hi altres consideracions, pot ser un parany per al futur d'aquest país. Un model de creixement que no contempli una redistribució equilibrada de la riquesa generada i una explotació racional dels recursos naturals no és positiu, encara que les seves xifres de l'increment del PIB puguin semblar espectaculars. Els centristes som partidaris, ho repeteixo, d'un model de creixement sostingut.

I volem fer referència en aquest punt a l'Informe Brundtland, de la Comissió Mundial del Medi Ambient, que situa la necessitat imperiosa de trobar l'equilibri entre l'explotació dels recursos naturals i la seva protecció, per tal de garantir-ne la

disponibilitat futura que asseguri el creixement sostingut. Recentment, el seu Govern, fent-se ressò de l'estat d'opinió creixentment preocupat per temes com els evidents canvis climàtics, la destrucció de la capa d'ozó o la degradació evident dels nostres espais naturals, ha endegat iniciatives que considerem positives, com el simposi que s'acaba de celebrar, «Una Sola Terra», organitzat per les conselleries de Política Territorial i d'Agricultura.

Dit això, hem de constatar que malauradament la situació del medi ambient a casa nostra no ha millorat. I això no és una apreciació subjectiva dels centristes: el llibre blanc sobre la gestió de la natura preparat per una prestigiosa institució catalana d'història natural així ho indica. La degradació dels nostres espais naturals, com els deltes de l'Ebre i del Llobregat, els aiguamolls del Baix Empordà o, significativament, les nostres costes, incideix directament i negativament en la nostra activitat turística.

L'activitat turística a Catalunya s'ha estancat —com vostè deia ahir— en la temporada d'enguany. Però hem fet tot el que calia per evitar-ho? Creiem que no. Quan no s'avança significativament en la realització de les infraestructures viàries del país —i, per cert, President, ni un sol mot ahir sobre aquest assumpte—; quan no s'avança en la millora de l'oferta hotelera; quan continuem patint un greu dèficit en el subministrament d'aigua potable, i quan continua la mala qualitat de les aigües dels nostres rius i de les nostres platges, amb incidents de la gravetat dels esdeveniments recentment i abans esmentats de la central nuclear de Vandellòs I, creant una psicosi de perill considerable, no ens pot sobtar que el sector turístic s'estanqui.

I, ja que hem esmentat el cas del recent accident de Vandellòs I, ens sembla adient parlar de seguretat. Mentre sigui necessària la producció nuclear d'una part de la nostra energia, hem d'exigir que es produeixi amb totes les garanties de seguretat. Ja sabem, senyor President, que les competències en matèria de seguretat nuclear depenen, principalment, bàsicament, del Consell de Seguretat Nuclear, però la Generalitat té algunes competències laterals que s'haurien d'exercir amb un major rigor. I encara més: aquesta Cambra ha de reflexionar seriosament sobre el fet de la manca de competències per prevenir i actuar des del Govern de la Generalitat en situació d'altíssim risc per als ciutadans de Catalunya. La contaminació radioactiva no entén de competències, però el Govern de la Generalitat ha de tenir les seves pròpies en matèria de protecció civil que permetin un control directe i exhaustiu dels mitjans de seguretat de què es disposa.

Per acabar aquest punt, senyor President, una reflexió al voltant de l'imprescindible estalvi energètic. No podem resignar-nos a la tesi de l'augment il·limitat i indiscriminat del consum d'energia. Hem trobat a faltar en el seu discurs d'ahir alguna referència concreta a mesures endegades pel seu Govern en aquesta línia. Coincidim amb vostè, senyor President, en la preocupació pels tractaments dels residus industrials. No és la primera vegada que se'ns anuncia l'elaboració d'un pla de residus industrials —fins i tot en els Pressupostos d'aquest any 89 figuren quantitats significatives per a l'adquisició de terrenys i equipaments de plantes de tractament de residus industrials—; les nostres preguntes són tres. S'han substanciat aquestes inversions? Quines? On? Per la nostra part, palesar la nostra preocupació per la ràpida execució del pla de residus que se'ns ha

reiteradament anunciat. Cal evitar que quan entri en funcionament el mercat únic europeu se'ns pugui acusar, i amb tota la raó, de competència deslleial per aspectes ecològics. Cal evitar que se'ns acusi de practicar el *dumping* ecològic, i per això hem de marcar, com a prioritat inqüestionable, l'adequació de tota la nostra producció a les directives europees —directives que existeixen, però de les quals, malauradament, pràcticament ningú en fa cas—; és aquesta —ho sabem— una tasca immensa, i justament per això s'ha de fer des d'ara.

La segona part del seu discurs la dedicà als que no poden seguir i l'inicià amb el reconeixement que una societat que creix no és necessàriament una societat justa. Nosaltres saludem que el nostre President hagi posat tant d'èmfasi davant aquesta Cambra davant d'una realitat social a Catalunya que per reconeguda no deixa d'ésser un greu problema, la solució del qual ha de tenir, entenem, un tractament prioritari. Quan vostè, senyor President, reconeix que queden fora d'aquest marc econòmic els que, utilitzant les seves paraules, no poden seguir... els aturats, els treballadors en precari, els que viuen o malviuen amb pensions molt baixes, o els que no les tenen, els presos, els infants maltractats, tot aquest quart món català, o la Catalunya marginal, representa, malauradament, gairebé un 20% de la població catalana; més d'un milió de catalans pertanyen a aquest col·lectiu. Dit això, tot saludant la sensibilitat del President cap a la Catalunya real, allò que ens sembla inconcebible és que parli d'això passant per alt situacions recents com és la de les residències geriàtriques i el fet que la inspecció de la Generalitat no trobés cap tipus d'anomalia justament dies abans que es posessin en coneixement de l'opinió pública les lamentables situacions de tots conegudes. I, el que és més lamentable, que no s'hagi adoptat cap tipus de mesura, ni exigít responsabilitat per aquests fets.

Tampoc no es pot passar per alt, ni tractar-ho com ho ha fet el President, el problema de l'habitatge popular. Ens va donar unes xifres d'allò que fa la Generalitat a través d'ADIGSA, i no ens va parlar de la lamentable qualitat i de l'estat deficient dels habitatges gestionats per aquesta empresa pública. Ens diu el President que ADIGSA va ser traspasada a la Generalitat després de molts anys de quasi inactivitat per part de l'IPPV. Però bé, senyor President, o bé el varen enganyar —cosa que ens estranyaria molt— a l'hora de fer aquesta transferència, o es va equivocar a l'hora d'acceptar-la. Però no només és això: cal parlar també d'un dels principals problemes relacionats amb l'habitatge popular, com és que es troben matrimonis o parelles que volen i tenen el dret constitucional d'accedir a una llar digna i a uns preus assequibles... Ja sé que en la rèplica possiblement vostè ens dirà que el sòl és escàs, però el sòl també es crea amb instruments legals com és el del planejament urbanístic. També segurament ens dirà que la potestat de creació de sòl urbanitzable o del creixement, la regulació del creixement urbanístic d'una ciutat, és competència bàsica dels ajuntaments i també de la promoció privada; però si ni els uns ni els altres impulsen aquest procés d'urbanització, l'Administració de la Generalitat té competències i mitjans legals i materials per fer-ho, i és, a més a més, la seva obligació. Bona prova de la imaginació del Govern de la Generalitat per a la creació de sòl urbanitzable en un termini rècord ens l'han donat vostès amb el parc recreatiu turístic de Vila-seca i Salou, promogut per l'empresa americana Anheuser Busch, empresa nord-americana que se'n

beneficiarà. És una bona prova, com diem, de creació *ex novo* de sòl urbanitzable, malgrat que, malauradament, bona part d'ell s'utilitzarà per edificar apartaments de luxe i algun hotel que altre de cinc estrelles. Els centristes catalans fem nostra l'exigència de la societat de garantir uns nivells de benestar suficients per a tothom, també i bàsicament per als sectors més desprotegits.

El Govern de la Generalitat ha de fer efectiu el mandat estatutari d'oferir una adequada protecció social a tots els catalans mitjançant la prestació dels serveis socials suficients; hem d'aconseguir una acció social orientada a potenciar la qualitat de vida i a assolir el ple desenvolupament personal de tots els catalans, vigilant —i vigilant molt— que raons de clientelisme, raons administratives o raons de descoordinació facin malbé els escassos recursos econòmics i humans de què disposem. No és suficient introduir un sistema d'ajuts temporals a gent en situació transitòria de necessitat; nosaltres donarem suport a la creació d'un salari social recollit en tot un seguit de normes: article 148 de la Constitució Espanyola, l'esperit del nostre Estatut d'Autonomia i la Resolució de lluita contra la pobresa, del 9 de març d'enguany, del Parlament Europeu, en la qual s'instava els Estats membres a instaurar una renda mínima en favor dels més desprotegits per tal d'afavorir la seva inserció en la societat.

És veritat, senyor President, que vostè ens parlava en el seu discurs d'ahir d'una renda mínima d'inserció, i ho saludem, i ens felicitem per la preocupació mostrada davant un tipus de mesures que considerem necessàries. Ara bé, el que ens preocupa és allò que diu tot seguit, que aquest és un objectiu que no podrem assolir bé fins que el Govern central hi aportï el seu ajut, o, millor, es tingui en compte en la configuració del model de finançament autonòmic definitiu. Aleshores, quin significat tenen, si és que en tenen algun, informacions com les aparegudes a *La Vanguardia* del 9 de setembre, segons la qual —i possiblement vostè dirà que és incorrecte— s'estudia la creació d'un salari social que beneficia 90.000 famílies catalanes, tot quantificant-lo en 24.000 milions de pessetes l'any, i que s'hauria d'iniciar experimentalment el proper any?

Les seves paraules, senyor President, en el discurs d'ahir, ens van semblar pessimistes pel que fa a l'aplicació d'aquestes mesures i ens porten a preguntar-nos si existeix una veritable voluntat política de crear aquest salari. I no val que se'ns digui que és un objectiu que depèn de l'aportació o ajut del Govern central o del finançament autonòmic, i en tenim exemples i vostès també els tenen, President: al País Basc ho estan fent des del mes de març d'enguany, i en altres comunitats que també tenen problemes de finançament tan greus com els nostres també s'estudia la seva creació, com és la Comunitat Autònoma de Madrid o la Comunitat Autònoma d'Aragó.

Finalment, senyor President, volem parlar de la situació de la nostra autonomia, del seu estil de governar i del paper d'aquest Parlament. Vostè expressava en el seu discurs d'ahir la seva preocupació per l'estat de desenvolupament de l'Estatut en el moment que es compleixen els deu anys de la seva vigència; preocupació que compartim, no només els centristes, sinó possiblement la major part dels membres d'aquesta Cambra. Nosaltres creiem que l'Estatut és encara una eina vàlida per avançar significativament en l'aprofundiment de l'autonomia de Catalunya, i ja hem manifestat reiteradament que el proble-

ma en aquest punt rau en la lectura restrictiva del text estatutari que el Govern socialista de Madrid ens aplica.

I no podem deixar passar aquesta ocasió, senyor President, sense esmentar la grata sorpresa que ens va anunciar ahir, d'endegar, finalment, una política de consens entre totes les forces polítiques de la Cambra en aquest punt. Creiem, i així us ho hem manifestat des d'aquesta tribuna en diverses ocasions, que la política unitària que comprometí totes —i hi vull insistir: totes— les forces parlamentàries catalanes és la que ha donat històricament millors fruits en la consecució dels objectius que fan referència a la defensa i afirmació de la nostra personalitat com a poble. Segurament el principal punt de negociació en aquest moment que tenim pendent amb el Govern central és, sens dubte, el del model definitiu de finançament que tindrà Catalunya per aconseguir que —en paraules seves— l'autonomia de Catalunya no sigui un element ornamental. En aquesta línia, senyor President, li manifestem el suport del Centre Democràtic i Social als sis punts bàsics que vostè va tocar en el seu discurs d'ahir, entesos com a plataforma de diàleg per assolir una proposta unitària.

Però, senyor President, també hem de manifestar que, en la nostra opinió, estem lluny d'un tarannà de govern a Catalunya que respongui a la voluntat de diàleg i consens que reclamem plegats en la negociació amb el Govern central. Senyor President, permeti'ns un suggeriment, als centristes: deixi que l'esperit de diàleg que manifesta impregni el conjunt de la política duta a terme pel Consell Executiu. Una utilització més oberta i dialogant de la majoria absoluta de la qual en aquest moment, i legítimament, gaudeix en aquesta Cambra la seva coalició aportaria, sens dubte, elements constructius a la seva tasca de govern i contribuiria de manera determinant a l'assoliment del clima distès i pactista que tanta falta ens fa als catalans en el futur immediat.

Ho hem dit en nombroses ocasions i ho repetirem aquí avui: volem una Catalunya capdavantera en la consolidació del sistema democràtic, en la consolidació de l'Estat de les autonomies, i això, senyor President, no es fa mitjançant una política de menysteniment del Parlament. El poble de Catalunya es troba cada cop més allunyat d'aquesta Cambra, perquè o bé es trasllada el debat polític que s'hauria de produir en aquest hemicicle a altres instàncies o bé són bloquejades sistemàticament pel Grup parlamentari que dona suport al seu Govern totes aquelles iniciatives sorgides que no són grates als que ens governen. Fóra bo per a Catalunya tenir en compte les iniciatives —o, almenys, algunes de les iniciatives— que sorgeixen dels grups parlamentaris, perquè, senyor President, tots, tots representem el poble de Catalunya, no només el partit en el poder. Si el dret de la majoria és governar, el de la minoria és parlar, controlar també que les actuacions de les institucions en què s'organitza el Govern de la Generalitat s'adeqüin a la voluntat de la sobirania popular representada per aquest Parlament.

Una anàlisi de la tasca portada a terme des de l'inici d'aquesta legislatura posa de manifest l'allunyament de la Cambra de la realitat social: si analitzem les lleis aprovades, no n'hi ha més enllà de tres que tinguin una veritable transcendència per als ciutadans de Catalunya; les proposicions de llei presentades pels grups parlamentaris han estat sistemàticament bloquejades pel corró del Grup majoritari; es rebutgen, utilitzant perversament la majoria parlamentària, una bona part

de les proposicions no de llei. Fóra bo, senyor President, defugir reglamentarismes inoperants i facilitar la compareixença dels consellers per sotmetre's al control d'aquesta Cambra, i no tan sols quan convingui al Govern, sinó a instància dels qui tenim la responsabilitat de controlar les actuacions del Govern: les preguntes que es formulen al seu Govern reben —quan les reben— o bé una resposta que no té res a veure amb el que se'ls pregunta o bé la negativa sistemàtica a respondre, fent una aplicació del Reglament —que ha de servir per ordenar l'activitat d'aquest Parlament— com un instrument partidista, que conculca el dret dels representants del poble de Catalunya a rebre informació —dret constitucional del sistema democràtic.

Canviï, senyor President, el sistema de govern; canviï, senyor President, i el seu Grup parlamentari, la forma de fer parlamentarisme democràtic: els centristes els ho agrairem; Catalunya, també.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Latorre. El Molt Honorable President de la Generalitat té la paraula per contestar.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, sobre l'atur, per exemple, senyor Latorre, simplement vull dir-li quina és la situació, perquè potser no ha quedat... És a dir, segur que hi deu haver alguna comunitat autònoma espanyola que està per sota nostre quant a atur, però, de tota manera, les dades em sembla que, en aquest camp, ens són —ei, almenys dins del marc espanyol!— molt positives, no? Hauria de fer-li una petita correcció, una petita esmena —evidentment cordialíssima, no?—, i és que vostè segurament no té les dades últimes, però nosaltres no estem al 12,6 d'atur, sinó al 12,31. És a dir... Oh, no, és que és important! I veurà per què és important: perquè durant els dos últims mesos —per cert, molt estranyament, perquè sempre havíem estat baixant, des de fa molts i molts mesos..., anys, potser..., mesos—, doncs, durant els últims dos mesos havíem pujat i, en canvi, a la resta d'Espanya havien baixat, la qual cosa resultava una mica sorprenent, i nosaltres havíem arribat a creure que hi havia hagut algun canvi d'aquests tècnics que de vegades es fan i que modifiquen una mica les dades i creen unes certes disfuncions durant uns mesos. Podria ser, perquè ara ha tomat a passar a l'inrevés, vull dir que la resta d'Espanya ha pujat i nosaltres hem tornat a baixar: estem al 12,31 i, a nivell europeu, la taxa és concretament del 9,1.

I, posats a fer comparances, ja que vostè les ha fetes, li diré que la nostra relació —ja que ens ha comparat amb el conjunt espanyol, amb una comunitat—, nosaltres estem quatre punts per sota de la mitjana espanyola —justos, justos— i cinc punts —cinc coma zero zero— per sota de la mitjana de la resta d'Espanya, que és on realment la comparança es pot establir. Per tant, naturalment, dintre del nostre marc, que es manifesta per una xifra d'atur alta, xifra d'atur que probablement cal prendre amb un cert escepticisme, en alguns aspectes, perquè probablement no respon ben bé a la realitat —probablement la realitat és un atur una mica més baix, més baix que el que donen les xifres estadístiques—, però, en fi, dintre d'aquest marc he de dir que l'evolució de Catalunya ha estat precisament no solament bona, sinó molt bona: cinc punts per sota de la mitjana de la resta de l'Estat.

Sobre el tema de l'estalvi d'energia, vull dir-li que, fins i tot, jo li recomano que miri —potser ja la coneix— una revista del

Departament d'Indústria que en bona part, precisament, està dedicada a això, al tema de com es pot estalviar energia a les empreses. És un tema que des de fa anys, des de l'època en què el tema energètic era tan dramàtic, l'època de la primera legislatura nostra, però fins avui mateix, aquest tema no s'ha deixat de petja en cap moment.

Bé, em parla vostè de la llei de residus..., de l'actuació que s'ha de fer en el camp dels residus industrials: ens diu que ja s'havia d'haver fet, que altres vegades se n'havia parlat... És possible, però, en tot cas, jo ara el que li vull dir és que, amb tota rotunditat —ara ho dic així, amb tota rotunditat, ho subratllo amb doble traçat—, aquest és un tema de gran prioritat i que, com vaig dir ahir, en un termini molt breu, concretament, nosaltres presentarem aquest pla.

Vostè ha parlat bastant —i, per tant, em permetrà que ara jo li contesti sobre això—, vostè ha parlat bastant del tema de medi ambient. Jo crec que aquí, com abans he dit en el tema de l'atur, jo crec que aquí el Govern de la Generalitat, almenys en termes relatius, pot presentar-se amb molta tranquil·litat davant de qualsevol judici, davant de qualsevol instància que hagi de dictaminar si fem o no fem —en termes, si més no, relatius. Jo li vull llegir —són unes dades de l'any passat, però, de tota manera, em semblen vàlides— el que deia el Director General del Medi Ambient del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme, no pas ningú representant la Generalitat, que deia: «Catalunya és la comunitat autònoma que dedica un pressupost més important a la protecció del medi ambient». Això ho deia el senyor Fernando Martínez Salcedo, Director General del Medi Ambient del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme. I deia també que «el Govern de la Generalitat fa el més gran esforç econòmic en el capítol de prevenció i investigació dels atemptats ecològics i d'educació ambiental». I després parla, concretament, de les quantitats que hi havíem dedicat: 1.306 milions, 993 milions..., etcètera. Després diu: «Catalunya iguala Madrid en nombre de granges-escola, però, en canvi, supera totes les autonomies espanyoles, incloent-hi la madrilenya, en equipaments i instal·lacions per disfrutar de la natura...», etcètera. Bé, tot això, dit no pas per ningú que representi la Generalitat, sinó pel Director General del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme.

Jo, evidentment, puc complementar això, amb dades, per exemple, com les següents: concretament, pel que fa referència només a una conselleria —concretament, la Conselleria d'Agricultura—, el que s'ha gastat en aquest concepte, conservació de la natura, van ser 843 milions l'any passat i 1.026 es gastaran l'any 89. Com vostè sap, això, algunes d'aquestes actuacions, són conjuntes amb el Ministeri d'Agricultura, però aquestes xifres que li dono són el que correspon a la despesa directa de la Generalitat, o sia que la despesa global és una mica més alta, perquè hi ha una aportació que més o menys oscil·la entorn del 30% per part del Ministeri.

També li vull fer notar, en aquest sentit, que la Generalitat va ser molt pionera en l'elaboració i l'aprovació per part d'aquest Parlament de la Llei de Protecció de la Natura, que han anat aplicant els Departaments d'Agricultura i de Política Territorial; que, a més, l'any passat es va crear la Direcció General del Medi Ambient, i que, a més, s'estan prenent tota una sèrie de mesures en la línia del que vostè reclamava. I altres se'n prendran. Per exemple, permeti'm que li digui algunes de les coses que estan molt en portes: un és aquest de què ja hem

parlat abans, el Pla Director per a la Gestió dels Residus Industrials de Catalunya, que el Consell Executiu té la intenció d'aprovar-lo abans de fi d'any —naturalment, havent passat abans, abans ho ha d'haver mirat i aprovat la Junta de Residus—, i en ell, en aquest pla, que ja està pràcticament fet i que s'ha d'enviar a la Junta de Residus, s'intenta donar tractament adient a través de tots els mètodes coneguts: abocament controlat, incineració, tractament físico-químic dels residus generats per l'activitat industrial.

Tenim el tema dels residus urbans, que és un tema molt seriós per una qüestió, diguem-ne, política; política en el sentit que ens trobem amb moltes dificultats per tal que els ajuntaments acceptin que en el seu municipi es posi un abocador controlat. Ens fa l'efecte, a nosaltres, que, a aquestes altures, que ja hi ha bastant d'experiència d'abocadors controlats, ens sembla, sincerament, que s'estan fent molt bé i que l'experiència resulta molt positiva. Em refereixo, per exemple..., ara parlaré, per exemple, d'un abocador que va donar lloc a molt de conflicte en el seu moment, per exemple, l'abocador de Besalú —no de Besalú, perdonin: de Beuda, però que va provocar protestes en el poble veí, que és Besalú—: bé, jo convido la gent que ho vagi a veure i veuran, realment, el gran punt, la gran inoïtat que tenen aquest tipus d'abocadors. De tota manera, continua havent-hi molta resistència: de fet, ens han arribat més que insinuacions —fins i tot, de vegades, peticions— per part d'ajuntaments en el sentit que a ells ja els agradaria renunciar a aquesta competència que tenen que és poder dir si hi ha d'haver o no hi ha d'haver un abocador dins del seu terme municipal. Diu: «Escolta, la responsabilitat de dir on s'ha de posar un abocador, diguem-la vosaltres, que la digui el Govern...» El Govern de la Generalitat està absolutament disposat a assumir aquesta responsabilitat —tot i que de vegades pot ser impopular—, perquè és obligació seva assumir-la, si és que els ajuntaments no es posen realment d'acord per posar un abocador, diguem-ne, si no es pot posar un abocador enlloc, no?

En canvi, amb els residus industrials, aquest problema, senyor Latorre, no hi és, perquè la nostra Llei —i ningú no la va impugnar— preveu que la determinació del lloc d'implantació d'un abocador —perdó, d'un abocador: d'una planta, d'un abocador, del que sigui, per al tractament de residus industrials— correspon al Govern de la Generalitat i no als ajuntaments.

Bé, aquest és un tema en què s'ha avançat molt, també, que té alguns elements de conflictivitat —tots vostès tenen present tot el que hi ha hagut aquest estiu, per exemple, a Tona— i que esperem que, si és possible, molt d'acord —perquè ha de ser així— amb els ajuntaments, puguem acabar de resoldre.

També vostè sap, senyor Latorre, que s'està tramitant ara el que se'n diu el Pla d'Espais d'Interès Natural, que representaria una àrea aproximada d'un 18%, més o menys, del territori català. Ara, precisament ara, després de..., en això ha d'intervenir el Consell de Protecció de la Natura, però també hi ha d'intervenir el Consell —que encara s'ha de constituir— que se'n diu de la Propietat Forestal, és el moment d'acabar de configurar els límits exactes d'aquests espais d'interès natural. No cal que li digui que, evidentment, aquest Pla respon a una política i a una voluntat de protecció del medi ambient.

He d'advertir una cosa, també —ho dic perquè de vegades se'ns demanen coses que crec que no hem de fer—: la gent que viu al camp, o que viu en el bosc, té dret a viure en el bosc i del

bosc. Ho dic perquè, de vegades, avui dia es fan alguns plantejaments que, en realitat, farien absolutament inviable això, que la gent pugui viure, per exemple, en el bosc, o en segons quins llocs del camp, i del camp o del bosc.

Bé, doncs, dit això, de tota manera, per evitar segons quins maximalismes i per respectar el dret que també tenen els qui hi viuen tot l'any, doncs, en el camp o en el bosc, doncs, dit això, aquest és un tema que ara està ja en una etapa molt avançada, no?

Bé, com això, li podria dir moltes altres coses que, per exemple, últimament s'han anat incrementant. Per exemple, últimament s'han avaluat tota una sèrie d'impactes ambientals importants. Li'n diré uns quants: el de Port Balís, el del port de Palamós, allà a sota el Pedró, el de la nova autopista de Rubí a Terrassa, el port olímpic, etcètera... Bé, a part això, vostè també sap, senyor Latorre, que s'ha fet una política important, a Catalunya. Jo crec que una de les lleis... Vostè diu: «Aquí no votem lleis que tinguin incidència sobre la població». Oï tant, que votem lleis que tenen incidència sobre la població! Vull dir, no ens tirem a sobre més terra de l'estrictament necessària, no ens tirem a sobre més terra de l'estrictament necessària.

Per exemple, jo crec que la Llei i el consegüent Pla de Sanejament han estat molt importants, i en molts aspectes crec, sincerament, que molt exemplars. I, en tot cas, el que sí que és segur és que es reconeix —també pel Ministeri— que és la situació més avançada dins de l'Estat espanyol. Han representat unes inversions molt importants; fins ara ja s'han compromès 30.000 milions de pessetes, i per dir-li només, perquè vegin la transcendència d'això, en aquests moments estan fent-se, acabant-se, a punt d'inaugurar o adjudicant-se les següents depuradores: per exemple, la de Ripoll, la de Vic, la de Banyoles, la de Sant Celoni, la de Granollers, la de la Llagosta, la de Sant Feliu de Llobregat, la del Vendrell, la de Lleida, la de Ribes de Freser, la de Sabadell, la de Guissona i la de Montcada i Reixac. Naturalment, aquestes depuradores no tenen una acció local, és a dir, no serveixen perquè l'aigua de Ribes estigui neta: serveixen perquè l'aigua de Ribes estigui neta i arribi neta a Ripoll, naturalment. O sigui que cada una d'aquestes depuradores té una gran transcendència. Per exemple, una que s'ha d'inaugurar, molt em sembla que és un dia d'aquests, és la depuradora —molt important, ella sola costa 4.500 milions de pessetes, 4.500 milions de pessetes— de Sant Feliu; naturalment, no es fa perquè a Sant Feliu hi hagi l'aigua neta: es fa perquè, de Sant Feliu cap avall, hi hagi l'aigua neta. I després, també, està ja molt a punt d'acabar el collector de salmorres en el Bages, que ell sol també costa 2.400 —2.400— milions.

Bé, podria seguir amb algunes coses més d'aquestes característiques, però em sembla que no cal... Sí, de tota manera, ja que abans s'ha parlat de Tarragona per un altre motiu, deixin-me dir que una de les coses que ara s'iniciarà —està subhastada l'obra, ja— és la xarxa de vigilància de contaminació atmosfèrica de l'entorn de Tarragona; és una altra contribució a la política de medi natural.

Bé, ADIGSA: vostè parlava d'ADIGSA. Home!, jo crec que no va ser cap error que assumíssim la competència d'ADIGSA. Sobretot no ho va ser per a la gent que viu en cases d'ADIGSA, perquè, bé, naturalment, hi pot haver opinions, és clar, segons com es plantegin, absolutament vàlides, en el sentit de dir: «Home, però falta això, falta això, falta això...», tot això és cert,

però estic segur que, si vostè va a un barri, a un lloc, a un poble en el qual hi hagi moltes cases, molts habitatges que són propietat o responsabilitat d'ADIGSA, vostè es trobarà que ningú no li negarà que, durant aquests últims anys, s'ha fet una tasca molt important. Molt important en els baixants, molt important en les cases, en els interiors de les cases, molt important en les teulades... De vegades són coses que la gent, des de fora, no ho veu, perquè, quan s'adoba una teulada, ningú no se n'adona... Ei! Només se n'adona el que és a dintre, que es mulla quan plou, no? Però vull dir que s'ha fet una tasca molt important. Jo li agrairia que no em fes repetir les xifres que vaig dir ahir, però suposo que ja està transcrit el meu discurs d'ahir, en el qual parlava, em sembla, de més de 8.000 milions de pessetes només per aquest concepte. Hi ha molts altres conceptes, també amb quantitats, doncs, de molts centenars i milers de milions de pessetes. Però, en fi, concretament, em semblaria que, si féssim un referèndum, la gent —sobretot la gent que tingués memòria, que es recordés del que era la situació de l'IPPV i de la que és, si la pogués comparar, la d'avui d'ADIGSA— li dirien que vàrem fer molt santament d'acceptar aquesta transferència. Li repeteixo que, si ho vol, li llegiré una altra vegada les xifres, però si vol que les hi llegeixi, ja m'ho demanarà en la seva rèplica.

No és cert que jo no digués ahir... De vegades tinc la sensació que, en algun moment..., comprenc que en un discurs tan llarg, de vegades l'atenció —jo ho comprenc molt bé—, l'atenció en algun moment pugui flexionar, no? Però, algunes de les coses que vostè em diu que no vaig dir, sí que les vaig dir. Precisament, precisament aquest tema que sempre m'ha preocupat molt, no?, de la gent jove, no? «Parlarem de l'habitatge popular», deia jo ahir, «i dels joves que no troben pis». És a dir, l'entrada és aquesta, i, després, en parlo en més llocs. I, per exemple, una de les coses que vaig dir també és que ara s'han modificat els criteris de puntuació per a l'adjudicació d'habitatges, en un sentit més favorable per als pensionistes i els jubilats i per als joves, sobretot per a les parelles joves. Bé, doncs, per tant, aquesta preocupació ja està, i suposo que no cal que hi insisteixi ni que repeteixi això.

Ara bé, quant a sòl residencial, diu: «Vostès haurien de crear més sòl residencial». Escolti, de sòl residencial, de sòl per a habitatge, i per a habitatge popular, n'hem creat molt. Ara jo no li llegiré tot el que hem creat aquests últims anys, perquè, vull dir, ja vaig abusar de la seva paciència ahir, i no cal que ho faci avui, però, per exemple, durant aquests últims anys s'ha creat sòl per a habitatge a Granollers, a Ripoll, a Sant Joan Despí, a Martorell, a Barberà del Vallès, a Montmeló, un altre a Montmeló, a Mataró, a Sant Andreu de la Barca, a Pallegà, el Masnou, Sant Cugat del Vallès, etcètera. Podria llegir tot Catalunya, i en realitat, doncs, veuria que és una quantitat molt gran. Per exemple, la urbanització de Tres Torres, de Granollers, 1.130 habitatges; la de Gasó-Vargas, de Ripoll, 714; la de Torrelblanca, de Sant Joan Despí, 1.112; la de Torrent del Llop, de Martorell, 1.568; la de Barberà del Vallès, Can Llobet, 590; la de la Figuera Major, de Mataró, 429, etcètera. Si ho vol, podem continuar amb altres llocs: la de les Comes, d'Igualada, 600 habitatges; la de Can Gravat, de Manresa, 814 habitatges; el Fornars, de Valls, 878 habitatges; el Puig, del Vendrell, 439 habitatges; la Creu de la Rutlla, de Torroella de Montgrí, 349 habitatges, etcètera. Vull dir, ara, jo, si em deixo embalar, pot-

ser sí que els hi llegiré tots, i em desdiré del que li havia dit abans, però, aquest esforç de creació de sòl per a habitatge, jo crec sincerament que es fa —si després ho vol, li'n llegiré la llista sencera.

L'última cosa que volia dir, a la qual em volia referir del que vostè ha dit, és sobre el Parlament. Miri, jo crec que la valoració del seu Grup parlamentari, per exemple, d'aquesta legislatura, valdria la pena que la féssim una mica més endavant; ara, efectivament, hem passat per diverses circumstàncies, una etapa llarga, diguem-ne, de pausa parlamentària, però, si vostès recorren el balanç que podem presentar de les dues legislatures anteriors, i, si vostès fan una mica d'esforç, només miren quines són les lleis que tenim pendents d'aprovar en aquest moment en el Parlament..., em sembla que són onze, i onze que són importants. Per exemple, hi ha les dues lleis de l'aigua, la del canó hidràulic, diguem-ne, i, després, la que fa referència a l'abastament d'aigua de l'entorn de Barcelona: només aquestes dues, per exemple, són d'una gran transcendència —d'una gran transcendència pràctica, s'entén; és a dir: que afecten la gent.

Per tant, jo, personalment, crec que valdria la pena que analitzéssim quina ha estat la legislació que hem fet, i si té importància o si no té importància. Si no en tingués, no s'entendria que ens fessin tants recursos davant el Tribunal Constitucional. Vull dir, si no afectessin ningú, no afectessin cap competència, no afectessin el poder de la Generalitat, etcètera, potser no ens farien tants recursos.

Jo demano a la Cambra que faci aquesta reflexió, perquè, sí, jo ho comprenc molt bé, en el sentit, de vegades, de mirar d'intentar fer una crítica del Govern, que aleshores, doncs, la fem també dient que no es fa una utilització deguda del Parlament, amb la qual cosa, potser, al final, també creariem una imatge que no és ben bé certa.

Jo penso, sincerament —i els demano que ho facin—, que, si vostès fan una repassada a totes les lleis que hem aprovat des del començament de l'autonomia, i que estem aprovant actualment, i que tenim en perspectiva aprovar —per exemple, d'aquí al mes de juny—, veuran que la tasca parlamentària és important en volum i que, a més, algunes lleis, si més no —potser no totes, però algunes lleis—, afecten molt la població.

I, per exemple, aquestes lleis que li he estat dient, totes aquestes lleis, per exemple, que fan referència al medi natural, en són una demostració en dos sentits. Primera, resulta que som els que hem fet, hem legislat —amb lleis i també amb decrets— més sobre medi natural a Espanya —no a Catalunya, evidentment, sinó a Espanya. I, després, segona, que vostè diu: «Això, doncs, no afecta la població». Ah, li asseguro que no! Li asseguro que sí, que afecta la població! I tant, que li ho asseguro! O, si no, no em vindria a veure tanta gent! Alguns dient: «Escolti'm, nosaltres volem viure del bosc», per exemple. O bé, altres, dient: «Escolti, això que han fet a Alp, resulta que no els deixa circular tant amb les motos». O bé, l'altre, dient: «Escolti, miri, des del punt de vista ramader, això que vostès han establert, trobo que ens perjudica en això o en allò..., a veure si hi fiquen, doncs, tal cosa». Escolti: no ens vindria a veure tanta gent, sobre aquestes coses, si les lleis que féssim només fossin, diguem-ne, lleis angèliques, que no tinguessin cap mena de repercussió sobre la població!

Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. El senyor

Latorre té un torn de rèplica.

El Sr. LATORRE: Senyor President... Un agraïment, senyor President, pel to de cordialitat que ha presidit la seva intervenció, i set precisions, set, justament, respostes a les que ha fet vostè.

Una primera precisió, sobre la qual suposo que no estarà vostè disposat a barallar-se amb mi perquè jo digui que l'atur, a Catalunya, és el 12,6%, segons les meves dades —que no són les meves; són d'un llibret que jo tinc aquí, que edita la Caixa—, i que vostè digui el 12,31%. Però, això clar, jo haig de dir el que deia abans, i és que aquesta taxa és quatre punts —i tampoc em barallaré amb vostè perquè siguin cinc, tant de bo que siguin cinc, tant de bo que siguin setze punts, perquè no hi hauria aturats a Catalunya—, però li haig de dir que Aragó està per sota del nostre atur, que Balears està per sota del nostre atur, que Madrid està per sota del nostre atur i que la Rioja està per sota del nostre atur, però no he dit res més que això, i jo crec que aquest no és el debat, és una afirmació objectiva, que diu el que diu. Primera precisió.

Segona precisió. Sobre l'estalvi d'energia, és clar que les tinc, les publicacions... No totes, això sí, eh?, senyor President, no som capaços de llegir totes les publicacions que fa la Generalitat, però llegim aquesta de l'estalvi d'energia, i ja sabem com es pot estalviar energia, ho sabem; el que passa és que hem dit, diem i, malauradament, segurament haurem de dir que no veiem quines mesures enceta el seu Govern per fer efectiu l'estalvi d'energia a Catalunya.

Tercera precisió. Ens agrada, ens agrada que vostè hagi estat rotund en el tema de l'aprovació del pla de residus industrials; no m'ha contradit, tampoc ho intentava, eh?, en el sentit que diverses vegades s'ha portat a aquesta Cambra aquest tema... M'ho sembla a mi.

Quarta precisió, la més amplia: el tema de medi ambient. Miri, les referències de la Direcció General del Medi Ambient del MOPU, jo crec que hem de buscar un altre mitjà de referència. És clar que fem les coses millor que ells, perquè ells, pràcticament, no fan res, senyor President. Oh, sempre ho farem millor que el MOPU! Escolti'm, a mi m'agrada veure els que són millors que nosaltres, no pas els que són pitjors que nosaltres.

Però hem de dir coses. Primer, que l'exemple aquest que posava vostè, del bosc, jo no l'he dit, i no l'he dit perquè no és el nostre exemple. I, en definitiva, com a element de referència no em val. Però sí que haig de dir el següent: primer, miri, quan parlem de temes d'impacte ambiental —i jo no em vull posar en una posició utòpica ecologista, no és la nostra—, ho hem de fer seriosament i ho hem de fer amb realitats concretes i amb exemples concrets. Per exemple, el tema de l'impacte ambiental de l'autopista de Sitges, que vostè n'ha esmentat altres, i suposo que segurament s'ha oblidat aquest. Doncs, miri, aquest impacte ambiental, hi ha una proposició no de llei, no pas nostra, que demana la publicació, la informació pública d'aquest impacte ambiental. Facin-la. És el que demanem. I per què ho demanem, els centristes? Perquè estem bojos? No: perquè ho diu la llei, simplement.

Hem dit, no una vegada, moltes vegades, senyor President, que tenim una excel·lent legislació en matèria de medi ambient. Evidentment, també hem dit —i malauradament ho hem de repetir— que moltes vegades aquesta legislació no es compleix.

Vostè ens ha recordat que s'ha creat la Direcció General del Medi Ambient. Es recorda, senyor President, el paperot que li passava el Conseller de Política Territorial en un moment que nosaltres fèiem una interpellació sobre medi ambient? Deia: «Ah, miri, ara el Conseller em passa una nota que diu que ja té prevista la creació de la Direcció General del Medi Ambient». Perfecte! Encara em sembla poc, però ja li anuncio que nosaltres, una proposta de resolució que presentarem en aquesta Cambra, en aquest debat, serà la creació d'una conselleria del medi ambient, que no serà —aquesta sí que no ho serà— la primera, no serà la primera que es fa a Espanya.

El tema dels emplaçaments de les plantes de residus: mai. Sigui valent, senyor President: tindrà el nostre suport, perquè s'ha de ser valent. No conec ningú que estigui disposat a acceptar en el seu terreny ni un abocador d'escombraries, ni un abocador de residus industrials, ni un cementiri, ni una depuradora d'aigües, és clar que no; cadascú creu que l'emplaçament millor d'aquestes instal·lacions és el del veí, però s'ha d'adoptar una opció de govern: adoptin-la, sigui valent i nosaltres li donarem suport, senyor President.

Quan vostè ens parla de la gestió del Pla d'espais naturals, que afecta i que abasta el 18% del territori català, molt bé, hi estem d'acord, però ens diu també: «Oh, és que el desenvolupament d'aquest pla necessita el Consell de Protecció de la Natura», que no sé si s'ha constituït, però el que sí ha dit vostè és que el Consell de Protecció Forestal encara no està constituït. Això compromet, això compromet el desenvolupament d'aquest pla; són dades seves, senyor President...

I vostè ens ha parlat del Pla de Sanejament, però no ens ha parlat de les mancances d'aquest pla i del retard de l'execució d'aquest pla. És cert, segurament, perquè jo les dades no les conec, que no m'arriben, doncs, aquests trenta mil milions... —no m'arriben, senyor Conseller—, aquests trenta mil milions segurament són certs, però vostè sap que malauradament portem un retard de dos, tres anys en l'execució d'aquest Pla.

Cinquena qüestió: ADIGSA. Miri, senyor President, jo conec prou la problemàtica d'ADIGSA. I sap per què? Perquè jo tinc familiars que viuen a polígons d'ADIGSA, i visito moltes vegades polígons d'ADIGSA. Conec prou el polígon Lluís Moré, de Viladecans, conec prou el polígon Sant Josep Obrer, de Reus; els conec prou. I què és el que jo vaig criticar? La gestió d'ADIGSA? No pas —prou que fan—; el que dic és la manera com vostès han acceptat el traspàs de competències. És aquesta la qüestió.

I quan parlem —sisena proposta— de l'habitatge popular, jo li accepto i li agraeixo que vostè no m'hagi llegit tot el reguitzell de promoció de sòl industrial; el que segurament vostè m'haurà d'acceptar també és que aquestes mesures són absolutament insuficients. Vostè té fills en edat de casar-se —jo en conec algun— i, segurament, doncs, tenen la possibilitat de llogar un pis o de comprar un pis. Jo també tinc fills en circumstàncies similars, i no tinc aquesta possibilitat, senyor President, i jo sóc un privilegiat de la societat catalana, perquè estic molt per sobre de la mitjana d'aquesta societat. La gran part de la societat catalana, la gran part de joves catalans no poden accedir al lloguer o a la propietat d'un pis, a hores d'ara. D'això em queixava.

I, finalment —setena qüestió—, el paper d'aquest Parlament. Home, jo tinc el dret de fer el balanç, ara, el balanç

d'aquesta legislatura, perquè jo, que de comptabilitat en sé una mica, em van ensenyar que els balanços futuristes, no ho sé..., vaja, no sé com es fan. Després, al juny, quan aprovem —si és que les aprovem— totes aquestes lleis —dotze, sembla que en tenim dotze de pendents de trametre a aquest Parlament—, tant de bo que féssim un altre balanç, tant de bo.

Vostè es pensa que tinc ganes de fer balanços negatius de l'activitat d'aquest Parlament? Ni jo ni cap d'aquests parlamentaris. Però sí que he de dir que en aquesta legislatura, la nostra tasca legislativa, la seva tasca legislativa ha estat molt minsa, malauradament, ha estat molt minsa. I que hem de dir el contrari? No, no, hem de dir la veritat, senyor President.

Però és que també hem de dir que bona part dels diputats que estem en aquesta Cambra tenim el dret i tenim el deure de controlar la seva acció de Govern. I quines són les possibilitats que tenim per controlar-los, a vostès? Doncs, quines són les facilitats que tenim per demanar les compareixences dels consellers? Vol que li ho digui? Cap ni una! I quines són les facilitats que tenim a l'hora de formular preguntes, senyor President? Vol que li ho digui? Cap ni una! Moltes respostes a les nostres preguntes es refereixen a coses que no hem preguntat o a coses... Avui, avui, aquest matí jo he rebut una pregunta que vaig fer fa sis mesos, una resposta a una pregunta que vaig fer fa sis mesos. Això sí, tractava..., i no diré com tractava un assumpte, perquè no vull fotre baralla, però també dic que moltes de les preguntes reben, almenys moltes de les que jo faig, una resposta absolutament inacceptable, senyor President; si m'ho permet, en termes de democràcia parlamentària, absolutament insultant. Jo, moltes vegades, senyor President, cada vegada que rebo una resposta dels seus consellers a les preguntes que faig sobre la seva gestió econòmica, em sento insultat. I en aquesta legislatura, senyor President, jo he estat o em considero insultat més de dues mil vegades.

Pensi, senyor President, que els centristes farem i continuarem fent aportacions en positiu: farem aportacions positives i continuarem fent proposicions no de llei —ja li avanço que dintre d'aquest any entrarem dues proposicions no de llei en aquesta Cambra—, i continuarem aportant propostes de proposicions no de llei, i continuarem fent preguntes, perquè —ho repeteixo— és el nostre dret, però sobretot és el nostre deure, perquè per això ens ha triat el poble de Catalunya i per això ens paga el poble de Catalunya, per fer-ho. Vostès poden continuar rebutjant les nostres propostes i poden continuar insultant aquest diputat. Tant de bo, senyor President, que no ho fessin més.

Gràcies, senyor President; senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Latorre. Correspon ara al portaveu del Grup parlamentari d'Esquerra Republicana. Té la paraula l'Honorable senyor Hortalà.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyories... El seu discurs d'ahir, senyor President del Govern, més que llarg, va ser un discurs ampli, i per referir-me, en nom del meu Grup, a tots i a cada un dels punts que vostè va tractar sobre economia, societat i Catalunya necessitaria almenys el mateix temps que vostè va utilitzar, però reglamentàriament només dispo de la meitat de la meitat.

En conseqüència, vull emmarcar amb precisió les meves paraules per remarcar aquells trets que considerem bàsics en el seu discurs, i també per permetre —si vostè utilitza el dret de

fer-ho—, per permetre que les seves respostes siguin concordants, perquè vostès recordaran, senyors diputats, que en el debat de política general anterior jo li vaig parlar amb il·lusió i convenciment de la qüestió nacional i vostè em va respondre sobre el «colmado» —com, potser agosaradament, li vaig fer observar—, el «colmado», la botiga...

Per aconseguir en el debat d'enguany aquestes finalitats, faré una al·lusió a una metodologia que em faci trepitjar, senyor Pujol, el terreny de la certesa empírica. És per això que prenc com a referència Karl Popper, que justament no fa gaire l'Administració institucional del seu Govern li va concedir un important guardó. A vostè, senyor President, segur que d'en Popper li deu agradar *La societat oberta i els seus enemics* o *La pobresa de l'historicisme*, però l'obra de Popper que ara vull subratllar és justament *La lògica de la investigació científica*, perquè la metodologia que determina aquell treball ens ajudarà a objectivar discrepàncies i coincidències des de la perspectiva d'això, de la certesa empírica.

Amb els criteris de demarcació de Popper, és clara la diferència entre proposicions metafísiques, normatives i positives. Que vostè i jo discutim sobre continguts metafísics o normatius —que també n'hi havia en el seu discurs d'ahir— no ens faria pas posar d'acord, perquè aquells són indemostrables i aquests obeeixen a connotacions subjectives. En canvi, si discutim, com és la meua intenció de fer, sobre proposicions positives, sí que hem d'arribar a acords coincidents o discrepants, però acords objectius al cap i a la fi, perquè una proposició positiva fa referència al que és i la seva veracitat o falsedat es pot contrastar empíricament.

I així, de la mateixa manera que la ciència avança des de la contrastació empírica afirmativa de proposicions positives, la política es consolida des de la constatació que allò que s'afirma realment s'ha aconseguit. En termes de positivisme lògic, doncs, no hi poden haver ni contradiccions ni ambigüitats.

Si vostè afirma —com ho feia ahir— que la competitivitat és la primera de les qüestions, el primer desafiament que ha de vèncer la nostra economia de cara al futur, convé veure quins són els nivells de productivitat en termes absoluts i en termes comparatius del nostre sistema productiu, i llavors vostè haurà de coincidir amb mi que aquests nivells, ara com ara, són discrets, amb tendència regressiva per l'evolució inflacionària de les magnituds monetàries, pel dèficit creixent de la balança comercial i per la importància substantiva de les barreres tecnològiques en el si de les comunitats europees.

La competitivitat, efectivament, senyor Pujol, és un gran repte, però no es pot tractar sobre la base del que ja ha passat, amb tarannà triomfalista. La productivitat s'ha de tractar, perquè justament és un gran repte, amb realisme i, sobretot, amb un programa de cara al futur.

Vostè ahir va parlar d'aquesta qüestió, però qüestions programàtiques a aquest respecte, de cara al proper exercici econòmic, no ens les va pas anunciar, i fóra bo que les conegués, perquè el repte és important i la situació, ara com ara, si bé també positiva, pot entrar amb determinats retocs de reculada.

En un altre ordre de consideracions, si vostè afirma que el creixement no comporta major justícia social, sinó en algunes ocasions tot el contrari, també haurem de posar sobre la taula quins són els indicadors, quina la seva evolució temporal pel

que fa a la distribució de renda i riquesa, i amb objectivitat ens posarem d'acord que la marginació ha augmentat, que existeix una falta d'estima per la gent gran, que les bosses de pobresa creixen, que convé arreglar, arranjar, les qüestions de les barreres arquitectòniques, que l'atur de llarga durada per a la gent de mitjana edat és un problema cabdal,... Però, de tot això, no n'hi ha prou a esmentar-ho, no n'hi ha prou a lamentar-se: la qüestió, novament, és saber quina alternativa.

Ahir vaig escoltar, com a punt rellevant en aquest context, que vostè vol presidir un comitè, i això és tan esperançador com paternalista, i la circumstància en aquest punt que vulgui també establir una renda mínima d'inserció és tan voluntarista com irreal, ateses les possibilitats de finançament en aquests aspectes; s'ha de constatar, a més a més, el fracàs en els ingressos provinents dels rendiments del joc.

Si vostè afirma, en fi, que els drets i les llibertats nacionals estan amenaçades per una política de discriminació que exerceix el Govern central, podem, amb objectivitat, determinar la coincidència, però una vegada més li he de dir que el recurs —i li ho dic amb tot el respecte i amb tota la cordialitat—, que el recurs al victimisme no soluciona el problema, tot al contrari. Si no s'emprenen les accions adequades, del victimisme es passa al masoquisme, i des d'aquest escenari, amb tota la mortificació que vostè vulgui, continuen amenaçats i reduïts els nostres drets i les nostres llibertats nacionals. La constatació empírica d'aquest fet li ha de fer emprendre —i nosaltres estem en aquest punt al seu costat— una passa endavant per aconseguir —com estem demanant des d'Esquerra Republicana de Catalunya—, democràticament i amb fermesa —democràticament i amb fermesa—, més poder per a Catalunya i, sobretot, el respecte als nivells de poder ja aconseguits.

En Popper, doncs, senyor President, des de la perspectiva de la certesa empírica, ens ha de posar d'acord pel que fa a discrepàncies i coincidències en el marc de la seva obra de govern. Però, en arribar a aquest punt, permeti'm que li faci dues observacions. Primer: no entraré en el món del catastrofisme perquè, justament, la situació real del país —malgrat que moltes coses convé de canviar-les i de reconduir-les— no és catastròfica. I segon: no pretenc —ni puc, ni vull— donar-li, ni com a President ni com a persona, cap lliçó de catalanisme polític ni de fermesa nacional de qualsevol mena. Això sí, això sí: suggerir-li amb tota la meua capacitat de persuasió que «amb una eina oscada», per utilitzar les seves paraules d'ahir, que «amb una eina oscada» no es pot fer bona feina, no es fa bona feina.

Des d'aquesta constatació, el gruix de les nostres crítiques com a partit d'oposició... (*remor de veus*.) Bé, deia que... (*remor de veus*), deia que, des d'aquesta constatació, el gruix de les nostres crítiques com a partit d'oposició a la seva obra de govern ha de tenir un caràcter generalista, perquè del que es tracta, una vegada més... I vostè em dirà: «És que feu gairebé sempre el mateix discurs»; però jo li he de respondre, senyor President: «És que vostè també gairebé sempre fa el seu discurs, el mateix discurs».

Bé, doncs, des d'aquesta perspectiva, del que es tracta és de comparar els respectius models, els respectius projectes. El projecte que vostè aplica i el projecte que nosaltres defensem i voldríem aplicar, tot partint dels punts bàsics definidors de tots dos projectes, és a dir, llibertats i drets nacionals per un costat, progrés material per l'altre. El model de vostè separa l'un de

L'altre d'aquests conceptes; el nostre model els considera conjuntament, inseparables. Vostè fa de les llibertats nacionals i del progrés material dues curses distintes. El progrés material té la seva dinàmica pròpia, que el Govern de vostè impulsa, que l'Administració central, malgrat tot, propicia, que la conjuntura internacional consolida i que la societat civil exerceix com a veritable motor. En canvi, pel que fa a les llibertats i als drets nacionals, el model de vostè resulta que els donen un valor paramètric. És a dir, el valor d'aquella variable que roman constant pel que fa a l'Estatut, a la LOFCA i, al seu torn, a la Llei del Tribunal Constitucional i a la mateixa Constitució. Aquesta referència paramètrica determina un marc que, si bé al nostre criteri ja està exhaurit i facilita, fins i tot, la invasió de competències pròpies, vostè s'esforça, en un exercici de voluntarisme numantí, a anar esprement, sense cap resultat empíricament contrastable, pel que fa a drets i llibertats nacionals. Perquè el grau de drets i de llibertats nacionals, avui, pel que fa a l'estructura de poder, és el mateix, i, si hem de ser realistes, fins i tot inferior com a conseqüència dels envaïments del desplaçament estatutari originari.

El seu model, doncs, posa en evidència, pel que fa a l'obra de govern, que la cursa de les llibertats nacionals va per un costat o, senzillament, està aturada, i que la cursa del progrés material segueix el seu camí, amb conjuntures favorables que vostè adueix, legítimament, com a realitzacions concretes i d'èxit de la seva governabilitat. I permeti'm que li digui que en aquest punt TV3 contribueix com un subordinat dòcil i enamorat. I també permeti'm que li digui —parlant de TV3—, fent un parèntesi, que, en aquest moment, a Esquerra Republicana, la sorprèn la seva relativa passivitat en tant que Govern pel que fa a la qüestió de TV3 i País Valencià, en contra, fins i tot —en contra, fins i tot—, de les declaracions i les resolucions —prou clares, prou clares i precises— que, al seu dia, va prendre aquesta Cambra.

Però, en fi, aquest és el procés: llibertats i drets nacionals per un costat, progrés material per l'altre. A diferència del nostre model en què només a més poder per a Catalunya hi pot haver des del Govern major incidència per generar més i millor prosperitat.

Quina ha estat la dinàmica d'aquest model, del seu projecte? Al nostre criteri, la següent: des d'un bon començament, vostè es va instal·lar a la Generalitat com un veritable president de govern, és a dir, d'un govern d'una nació de debò. I això està molt bé! De fet, és el nostre objectiu: que Catalunya tingui un govern que governi i no només que administri. I que Catalunya sigui una nació amb totes les prerrogatives que ser una nació comporta. En conseqüència, vostè va endegar una política que responia a la màxima que res que afecti la governabilitat dels ciutadans de Catalunya ha de ser aliè a la Generalitat. La qüestió de fons és que tot plegat, malauradament, responia a un pur voluntarisme, perquè el marc competencial era reduït i, comparativament, s'ha anat reduint a mesura que han passat els anys. Però, a partir d'aquesta posició d'entrada, vostè es va convèncer —i encara ens vol convèncer, malgrat el compromís que va adquirir l'any 80 de treballar per la seva reforma— que amb l'actual Estatut ja n'hi ha prou. I així, des d'un primer moment, davant d'obstacles i dificultats, el que convenia —segons el seu criteri— era gaudir, com més aviat millor, del conjunt de serveis que fixava el marc competencial. Les transferències

d'aquests serveis es varen fer de pressa i, a vegades, amb poca reflexió sobre l'abast del finançament corresponent. De fet, la valoració de serveis transferits obvià tota consideració basada en el sistema més senzill cost/benefici des de la perspectiva institucional: era la política que vostè va anomenar de «peix al co-ve».

Durant els primers anys, durant els primers anys i mentre a Madrid no hi havia un govern de majoria absoluta —potser ara s'obre de nou l'esperança—, tot això li va donar uns resultats acceptables. I això és, objectivament, irrefutable des de la lògica popperiana, però, des d'un bon començament, també, senyor President, varen començar a sortir disfuncionalitats per la migradesa del sostre competencial i, sobretot, per les insuficiències financeres. Nosaltres, des del primer dia, li vàrem objectar aquesta orientació política, però, malgrat tot, era una política i, com a política, subjecta a criteris de tipus subjectiu i, per tant, objectables només... i també des de criteris polítics i, al seu torn, igualment subjectius. Per tant, aquesta és una qüestió en la qual no entro.

En canvi, el que sí que li critico ara, en la perspectiva històrica i amb les referències que des del primer moment hem anat fent amb sentit crític, el que sí que li objectem, el que sí que li observem, el que sí que li critiquem és la dinàmica que tot això ha anat descabdellant perquè, a partir d'aquest voluntarisme i de les realitats que s'aconseguien —sempre en el marc d'una campanya ben feta i de bona propaganda—, vostè no tenia més remei —com així ha anat fent— que posicionar el seu Govern davant els ciutadans com si fos el govern d'una nació-estat —tant de bo!

En conseqüència, en aquest punt, el ciutadans, el món laboral, el de la cultura, la pagesia, la joventut, l'empresariat, etcètera, acudien i acudeixen davant el seu Govern en demanda de solució per a tots i cada un dels problemes que se'ls plantegen. Vostè, d'això, n'ha fet un mèrit de la seva governació i, mirat en termes laxos, potser sí que ho és, però, en una societat on l'èxit es valora més pels resultats que no pas per l'esforç —malgrat que vostè reclama la cultura de l'esforç—, cada dia és més evident, cada dia hi ha més certesa empírica que vostè i el seu Govern no poden donar solució a totes i cada una de les demandes que se'ls plantegen. De fet, no és que no vulguin, sinó que és que vostès no hi poden donar solucions, perquè les solucions a aquestes demandes, emmarcades en la via del progrés material, passen, necessàriament, per tenir més poder polític, és a dir més drets i més llibertats nacionals.

La conclusió és òbvia, senyor President, encara que vostè no ho vulgui reconèixer ni tampoc ho vulgui aplicar: per aconseguir més benestar per als ciutadans fa falta més poder polític. Aquesta evidència no es pot negar, però, mentrestant, la conclusió és que es produeix desencís i desil·lusió. I, malgrat les respostes que vostès puguin donar davant la problemàtica dels ciutadans, malgrat les respostes que vostès puguin donar davant la demanda dels ciutadans i de la societat, aquelles demandes que queden insatisfetes generen un clima de descontent. I, així, el corresponent desencís i desil·lusió fa que els interessats busquin sortida als seus problemes tot adreçant-se a administracions més poderoses. Les manifestacions, les queixes, les peticions, totes van a la plaça de Sant Jaume. Però la Generalitat apareix com un gran aparador —en aquests casos només és un «aparador»— i el resultat és que cada dia serà més evident

que això desprestigia el Govern de Catalunya i enforteix l'Administració de Madrid.

Empíricament, vostè, això, no m'ho pot refutar, senyor President. I, com a conseqüència d'aquesta dinàmica, el centralisme i fins i tot aquelles polítiques discriminatòries que ahir ens anunciava tenen una doble font d'alimentació. Primera, la que es nodreix de la incomprensió secular contra Catalunya, i, segona, aquella altra que addicionalment vostè adoba pel fet de fer creure que el Govern de Catalunya pot fer més del que realment pot fer. O, en el nostre llenguatge: com a conseqüència de no acceptar que només amb més drets i llibertats nacionals el Govern de Catalunya podrà generar més progrés material per als ciutadans.

Li posaré alguns exemples. El primer: si la Generalitat pogués administrar els impostos dels catalans dins el corresponent marc de solidaritat, restarien recursos addicionals creixents perquè l'oferta de béns públics i serveis socials fos superior a l'existent avui dia; això és evident. Per tant, amb més poder, més benestar.

Per això nosaltres demanem que Catalunya tingui una hisenda pública pròpia, és a dir el règim de concert. Vostè, en canvi, invoca l'esperit del 79, els dotze punts del 87 i la responsabilitat fiscal referida a l'impost directe sobre la renda de les persones físiques i l'impost indirecte referit al valor afegit. Aconseguir això, malgrat tot, li costarà un esforç. I nosaltres li diem: esforç per esforç, posem-nos —com vostè ahir hi feia referència—, posem-nos tots plegats d'acord en un tema tan crucial i demanem el concert, el concert econòmic. Existeix la referència basca i navarresa, i nou anys de desplegament estatutari han demostrat a bastament que el sistema de concert, amb referència al País Basc i a Navarra, és millor que qualsevol afegitó que es pugui fer al sistema general de finançament de les comunitats autònomes.

Un altre exemple: si el marc institucional polític de Catalunya tingués clar —cosa que dubtem, amb el degut respecte—, tingués clar que l'actual nivell de competències no suposa renunciar als drets històrics que en plenitud ens pertoqueuen com a poble, seria evident que el procés d'obtenció de transferències constituiria un mecanisme que s'hauria d'anar produint en el temps, s'hauria d'anar produint i reproduint en el temps. Per això nosaltres veiem que forma part de la normalitat institucional demanar la reforma de l'Estatut. Vostès, en canvi, s'hi neguen, ara per ara, i com a alternativa proposen una comissió de cooperació entre l'administració catalana i l'administració espanyola. Amb quin resultat? Que cada vegada que arriben a un acord, com que han de cedir a la baixa en el corresponent plantejament conflictiu que afecta competències pròpies, resulta que voluntàriament disminueixen el sostre competencial originari. Com més negocien més hi perdem. I mentrestant la recerca no és transferida; tampoc l'INEM; la Junta de Seguretat té un funcionament molt singular, i la policia pròpia continua tenint, per utilitzar les seves paraules d'ahir, un caràcter gairebé ornamental. Sap què deia no fa gaire un polític conservador espanyol des de Galícia? Deia el següent, senyor Pujol. Li varen preguntar: «Vostè, a Galícia, voldrà policia pròpia?» Diu: «No, no» —ho va dir en castellà—, diu: «No, no»; diu: «Amb la Policia Nacional i amb la Guardia Civil ja en tenim prou»; diu: «Home, si es tracta de fer bonic, una cosa semblant als Mossos d'Esquadra, com tenen a Catalunya, també, per a les festes i les fires».

Això està als diaris, senyor President.

Un altre exemple: vostè es referia ahir al cas belga. El cas belga, senyor President, senyores i senyors diputats, és un cas a imitar institucionalment; el procés de reforma constitucional que l'any passat va tenir Bèlgica és un cas important; Bèlgica està dins la Comunitat: és un punt de referència. Vostè es referia al tema Lingua: hi havia representants del conjunt de territoris belgues a l'hora de discutir aquestes qüestions a les comunitats europees. Per què? Perquè l'actual Constitució belga permet als tres territoris que es puguin adreçar, pel que fa als seus governs, directament als representants exteriors de l'Estat, i aquests representants exteriors de l'Estat, d'ofici, han d'atendre les peticions dels governs de tots i cada un d'aquests territoris. Aquest és un punt de referència; vostè ahir això ho deia, vostè d'això ahir se'n lamentava, que no passés aquí. Però quina és l'alternativa, quina és la passa endavant? En el nostre model automàticament això comporta una demanda davant del tribunal corresponent de Brussel·les, una invocació, per difícil que sigui, a l'article 150, punt 1 i punt 2, de la Constitució. Intentar d'aconseguir-ho, mirar de fer aquesta passa endavant. Perquè vostè feia referència al tema lingüístic, però és que a Europa hi hem d'anar a defensar tots els temes. De llengua... Vostè ahir va fer aquesta referència, no ens va parlar d'altres qüestions relatives a la normalització, poques referències a la cultura, en un moment en què artistes i cantants estan en un context conflictiu respecte als temes de normalització lingüística... Però, com li dic, convé aquesta representació de Catalunya en tots els aspectes davant d'Europa: en l'agricultura, la problemàtica dels fruits secs —ja sé que en parlem molt, però és que no està resolta—; les qüestions de les homologacions i les certificacions —per bé que funcioni el Laboratori—, que de tot n'hauríem de parlar; si no estan assumides les competències d'acreditació, les barreres tecnològiques funcionaran imparablament a partir del 92.

En fi, hi ha molts més temes, senyor President, hi ha molts més temes. El tema de Vandellòs, el tema de les nuclears. Catalunya té una gran concentració nuclear; es tracta de buscar una sortida a un problema que preocupa molts ciutadans, gairebé tots els ciutadans. Ja s'ha parlat d'aquest tema, no hi insistiré, però fóra bo que tinguéssim en compte que encara no tenim les competències suficients pel que fa a tot el que és la protecció civil. Per què no es pot demanar, també per delegació, al Consell de Seguretat Nuclear la capacitat, encara que sigui complementària, d'inspecció en l'interior dels recintes? Perquè en aquests moments la delegació que es té des de l'any 84 del Consejo de Seguridad Nuclear només és una delegació que ens permet la vigilància a l'exterior, la vigilància dels aparells radiològics, la vigilància en el transport, però no a l'interior. No es tracta potser, en un primer moment, d'excloure'ls, però per què el cos de funcionaris ben preparat que té la Generalitat en aquest tema, i que ha estat idoneïtzat fins i tot per la Comissió, no pot exercir també dins l'interior de les centrals les funcions de vigilància i control, estendre aquesta delegació?

Hi ha molts més exemples. Vostè ahir es referia al dia 12 d'octubre, al dia de la Hispanitat, i deia que cada vegada tenia més ressonàncies de dia o de festivitat de la raça. Té raó, però és que vostès a Madrid varen votar la llei que va fer possible que s'entronitzés altra vegada el 12 d'octubre com a dia de la raça. Segurament que això no s'ha de combatre amb butifarra-

des (*remor de veus*), però amb una actitud enèrgica per part del Govern i del Parlament sí que s'hauria de fer i convindria de fer-ho, perquè, en l'opinió —em sembla a mi— de la majoria dels ciutadans de Catalunya, no els agrada celebrar una festa en detriment de festes tradicionals a casa nostra.

Hi ha el tema de la promoció professional, el tema de la universitat... No en podem parlar, no en podem parlar..., potser a la rèplica. La quarta universitat és una quarta universitat de descentralització o de desconcentració, però com queda la resta del programa? La quarta universitat es fa al voltant de Barcelona, la qual cosa vol dir que els altres centres universitaris, per constituir-se en universitat, trigaran temps i faran falta molts recursos. Convé veure el programa, analitzar-lo punt per punt.

El tema de l'equilibri territorial. Vostè en parla molt, però nosaltres creiem que, a més de parlar-ne, hauríem d'actuar, s'hauria d'actuar. No aconseguirà consolidar l'agricultura catalana, senyor President, si no endega una política de reequilibrament territorial important. Vostè ahir va dir: «L'agricultura, pel que fa al seu producte interior, ha crescut un 47%»; és veritat, però, senyor Pujol, mai l'agricultura tindrà les mateixes possibilitats de competitivitat —tema que a vostè li agrada, i a mi també— que el sector industrial o el sector terciari, per una raó molt senzilla, perquè els rendiments del capital invertit a l'agricultura, per definició, és inferior al rendiment del capital invertit en qualsevol altre sector. I li ho explicaré molt senzillament: si la taxa de rendibilitat interna de l'agricultura és inferior a la taxa de rendibilitat interna pel que fa a inversions fixes, al sector industrial, el capital, la inversió, va al sector industrial? I per què? Perquè mentre una màquina pot estar produint les vint-i-quatre hores del dia, una inversió agrícola, per exemple un tractor, en treballarà quatre o cinc o sis, de mitjana l'any. Per tant, la rendibilitat del capital en un cas i en un altre és diferent; alta a la indústria, baixa a l'agricultura. Els programes, a més a més de laboratoris de llavors i de tantes altres coses que vostès ahir ens varen explicar, passen per la recapitalització del camp, i, per tant, per «primar» les inversions, per aconseguir igualar les taxes de rendibilitat interna per fer possible que els capitals també s'inverteixin al camp, amb tot el que suposa d'agricultura, ramaderia, pesca, boscos forestals, etcètera.

Hi ha més temes. Trio el tema de la província única. Un tema que està pendent, que al seu dia el Parlament va prendre les resolucions oportunes i que està en un tema encara pendent de discussió i que vostès no empenyen...

El Sr. PRESIDENT: Hi ha més temes però no més temps, senyor Hortalà. (*Remor de veus*.)

El Sr. HORTALÀ: Sí, senyor President... Hi ha el tema de la comarcalització, el tema de la Vall d'Aran,... La comarcalització, President, en lloc d'ajudar els ajuntaments, exerceix en molts casos com a competència dels ajuntaments (*remor de veus*).

En fi, n'hi ha molts, d'exemples, n'hi ha molts, però tots arribaríem a la mateixa conclusió: que amb més drets i llibertats nacionals augmenten les possibilitats, creixen les possibilitats que el Govern pugui impulsar una política de progrés, una política de benestar social, una política de progrés material, i més en aquests moments, en la cruïlla històrica en què ara com ara es troba Catalunya, en un moment en què, més que mai, les exigències del nacionalisme català passen per aconseguir un tracte d'igual a igual respecte al nacionalisme espanyol. En un

període on s'està bastint la nova Europa, una Europa en què Catalunya hi ha de ser amb totes les prerrogatives d'una nació de debò, l'Europa de les nacions, que arribi de l'Atlàntic als Urals: qüestió, aquesta, prou important i que ahir vostè no hi va fer cap referència.

En fi, aquesta és la qüestió, aquesta és la diferència de models, senyor President, aquesta és la nostra alternativa: més poder per a Catalunya perquè els catalans puguin viure millor. I em sembla que això resulta evident, que no es pot pas refutar. En Popper segurament em donaria la raó, però en Popper és un filòsof, és un eminent pensador, no és pas el President de la Generalitat (*remor de veus*); el President de la Generalitat, i des de fa nou anys, és vostè, i vostè té la paraula... Al començament d'aquest debat he sentit una invocació al contacte amb la realitat (*remor de veus*); tant de bo que aquest contacte amb la realitat, senyor President, li faci canviar el funcionament, l'estructura i la construcció del seu projecte polític, del seu model, per a la governabilitat de Catalunya, combinant més llibertats, més drets nacionals, amb més progrés, amb més benestar, amb més, en definitiva, possibilitats de futur per a tothom i que arribin a tots i cada un dels punts del territori.

Nosaltres, una vegada més, li hem de dir que en aquesta tensió, en aquest camí, en aquest projecte, ens tindrà al costat, vostè i tots aquells que entenguin que només i només amb més llibertat s'aconseguirà més progrés.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Hortalà. Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat, per contestar.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé. Senyores i senyors diputats, el Diputat senyor Hortalà ens ha recreat —ho dic en el sentit més positiu de la paraula, òbviament, sense cap mena d'ironia, al contrari— amb una llarga exposició sobre Popper. Jo em sembla que no podria entrar tan enllà com ell —segurament ell en sap més que jo—; jo, l'únic que li vull dir, senyor Hortalà —i no té res a veure, òbviament, amb..., potser sí que hi té a veure, naturalment, però no amb les coses concretes que vostè ens ha plantejat—, que el que passa només és que dintre dels dos grans grups de filosofies que hi ha, que són les deterministes i les indeterministes, jo sempre he estat indeterminista, i, és clar, per tant, forçosament m'havia d'agradar la filosofia de Popper. Però bé, deixarem el tema, si li sembla, encara que vostè té raó: en el fons, és el que jo reclamava ahir, justament, i el que fa temps que estic reclamant al país; al país, li estic reclamant una cosa, sense gaire èxit: li estic demanant que els nostres temes —de tipus polític, de tipus econòmic, etcètera—, no ens limitem a parlar-los des del punt de vista molt estricte de la casuística i de la conjuntura, i fins i tot de la política —si em permet expressar-me així—, almenys en el sentit restrictiu de la paraula «política», en el sentit restrictiu de la paraula, sinó que hi aprofundim molt més.

Vull dir, el balanç que hem de fer en aquest país, i la reflexió que hem de fer sobre com som nosaltres, sobre les nostres perspectives de futur, sobre els nostres objectius, i les nostres ambicions, i la nostra raó de ser, etcètera, tot això no és un problema estrictament polític, en el sentit —ho repeteixo una altra vegada— restrictiu de la paraula, sinó que requereix una reflexió molt més aprofundida. I, en aquest sentit, li agraeixo molt que hagi estat tanta estona parlant d'un gran mestre de l'indeterminisme com és Popper, perquè, entre altres coses, l'indeterminisme

me ve a dir una cosa, al final, al capdavant..., al capdavant es resumeix, es podria resumir en això: ve a dir que tot és possible, és a dir, que no hi ha fatalitats, que no hi ha condicionaments insuperables..., bé, que no hi ha això, que no hi ha determinismes.

Bé, nosaltres necessitem molt pensar que no hi ha determinismes, perquè, com deia, hi ha algunes constants històriques —que deixaran de ser constants el dia que deixin de ser-ho, si és que realment l'indeterminisme actua— que no ens han ajudat gens ni mica. I és aquesta reflexió, també, ho repeteixo, que jo moltes vegades, aquests últims temps, he estat reclamant i, en el grau de les meves possibilitats personals, iniciant o inuint.

Bé, dit això, i a causa que també la resta del seu discurs, a mi, m'ha semblat que era d'un caràcter bastant general, i miraré de contestar-ho... Deixi'm, de tota manera, contestar una cosa molt concreta que vostè ha dit —l'ha dita així una mica de passada, oi?, però jo la voldria contestar. Ha parlat..., diu que nosaltres no ens preocupem pel tema de la TVV, de la Televisió Valenciana, i de TV3 en el País Valencià. Això no és cert. Nosaltres, des de fa mesos, sobre això hem pres unes posicions —que ara li diré quines són—, que són conegudes, perquè les hem dit a la premsa, i que no solament les hem dit a la premsa, sinó que les hem defensades a nivell del Govern central —concretament, a nivell del Ministre de Transports, Turisme i Comunicacions, el senyor Barrionuevo— i de la mateixa Generalitat valenciana.

Perquè vostès entenguin la nostra posició, els llegiré una carta que vaig dirigir al President de la Generalitat valenciana, i em sembla que, amb això, n'hi haurà prou per dir-li on som. Deia: «Ara que TVV ja és un fet» —això és una carta de l'11 d'octubre, però hi havia hagut altres converses abans: n'havíem parlat, per exemple, en una reunió que vàrem tenir a Castelló abans de l'estiu—, «ara que TVV ja és un fet, pot ser que es pugui tornar a plantejar més fàcilment el tema de la doble presència de TVV a Catalunya i de TV3 a la Comunitat Valenciana. Encara que això depèn dels consells de ràdio i televisió de Catalunya i de la Comunitat Valenciana, és evident que el parer dels respectius governs té importància. Per això volia dir-li que el Govern de la Generalitat de Catalunya continua interessat en la mútua recepció d'aquestes dues televisions. En aquest moment, de moment a Catalunya només tenim lliure una part de l'horari de la freqüència per la qual emet el Canal 33...» —després va resultar que teníem lliure, almenys per a una part del país, un altre canal, com s'ha posat de manifest a partir d'ahir, o s'ha de posar de manifest a partir d'avui, amb la recepció de TVV en el sud de Catalunya..., em sembla que és fins al Vendrell, o gairebé. »En aquest moment» —deia—, «de moment a Catalunya només tenim lliure una part de l'horari de la freqüència per la qual emet el Canal 33. Aquest canal té un horari bastant limitat i, per això, queda molt de temps lliure, en bona part en hores francament bones, que es podria ocupar amb TVV. La presència de TV3 a la Comunitat Valenciana seria més fàcil, perquè actualment hi ha encara una freqüència lliure, de característiques similars a la que a Catalunya utilitza el Canal 33. Ja comprenc que TV3 només podria emetre el mateix nombre d'hores que emetés TVV a Catalunya. Confio que més endavant puguem trobar solucions millors» —volia dir definitives i que tècnicament permetessin superar aquests congostos,

aquestes limitacions. «Confio» —deia— «que més endavant puguem trobar solucions millors, però de moment li prego, senyor President, que vulgui estudiar aquesta possibilitat que li torno a plantejar. Naturalment, caldria després parlar-ne amb els consells de ràdio i televisió corresponents, que són els qui han de decidir, però, com li deia, estic segur que la seva opinió pot tenir un pes molt important. La defensa de la identitat del País Valencià i de Catalunya requereix un gran esforç cultural i un progrés considerable de l'ús de la llengua pròpia. La col·laboració entre TVV i TV3, i el seu intercanvi de presència en els seus respectius territoris, sens dubte ens ajudaria molt en aquest sentit. Rebi, senyor President, l'expressió...», etcètera.

Bé, amb això dono per contestada aquesta qüestió, que, a més, doncs, li agraeixo que, encara que fos de passada, l'hagi plantejada, perquè hi havia, em sembla, en general, una opinió no gaire clara sobre quina era la posició del Govern de la Generalitat. Aquesta carta i altres coses que podríem aportar són testimonis de què és el que defensem i el que hem defensat.

Bé, anant als altres aspectes del seu discurs, senyor Hortalà, vostè diu: «No n'hi ha prou de lamentar-se, no n'hi ha prou de parlar en termes genèrics: a més, s'ha de fer». Home!, és que jo torno a dir-li —abans em sembla que li he dit al senyor Latorre— que tinc la sensació que en el discurs, pel que sigui, no devia poder ser seguit amb prou detall, perquè jo, amb una certa contenció i moderació —perquè, si no, aquests discursos es converteixen en una mena de llista de telèfons i són més avorrits encara—, però, de tota manera, vaig dir moltes coses concretes i vaig citar moltes i moltes xifres.

I, a més, jo vull que tingui en compte, senyor Hortalà, una cosa que forma part de la meua idiosincràsia —això no ho hauria d'explicar: mai ningú no ha d'explicar quina és la seva idiosincràsia, però tindrà aquesta feblesa. Vostè haurà notat, si rellegeix els meus discursos des de fa molts i molts anys, que jo normalment no em limito mai..., sempre que puc..., procuro tant com puc no limitar els meus discursos a dir «farem això», perquè surto de la base que la millor garantia perquè ens puguin creure que farem una determinada cosa és que ja haguem fet alguna cosa en aquest sentit. Vostè se'n recorda, d'aquell eslògan del «fem i farem»? Bé, doncs, és això. L'hem fet, fem i farem és no un eslògan electoral, sinó que és una manera personal d'enfocar el discurs polític, i si vostè repassa el meu discurs d'ahir veurà que és un discurs d'«hem fet, fem i farem». I, per tant, és un discurs que s'ajusta, i que s'ajusta molt, a la realitat. Ahir no vaig fer allò que faig de vegades, que havia fet en els primers anys de la meua Presidència —en els quals em ficava en coses molt detallistes—, perquè em sembla que no correspon fer-ho, però li prego que vostè rellegeixi el meu discurs i veurà que hi ha una actitud d'això, d'«hem fet, fem i farem» en coses concretes: en el medi natural, en l'habitatge per a la gent jove o per a la gent gran, en les barreres arquitectòniques o..., en fi, en qualsevol..., en el problema, diguem-ne, de l'agricultura, de les zones semiàrides de les Garrigues.

Bé, dit això, vostè ha plantejat un problema —i li ho agraeixo—, un problema una mica genèric, però que és un problema de fons, un problema molt real: el problema de l'autèntica entitat de la nostra autonomia —de fet, és això: l'autèntica entitat de la nostra autonomia. Per exemple, ha començat per dir que en certes coses —o en moltes coses, potser— teníem un punt de voluntarisme, i és possible que tingui raó, i ja li admeto que

això possiblement és criticable —deu tenir aspectes molt positius el voluntarisme, deu tenir aspectes molt positius, però, en fi, naturalment té les seves limitacions. És veritat que la renda mínima d'inserció respon a un acte de voluntarisme, perquè, de fet —jo ja ho vaig dir ahir, això, també—, des del punt de vista estrictament competencial —i, no cal dir-ho, des del punt de vista del finançament—, hauríem de passar de llarg. Però com pot, un govern que es diu govern de Catalunya, com pot passar de llarg davant del fet de certes situacions límit que es donen a la nostra societat? Ha d'intentar-ho, ha d'intentar-ho.

És cert que nosaltres ens hem establert com un veritable govern, i actuem en moltes coses com un veritable govern. I ara em permetré de dir-li que en moltes coses som un veritable govern, i ho som perquè, de tant en tant, un adverteix, un nota que el que és el seu acte d'autoritat, doncs, és efectiu. I no és que ens hagi d'agradar exercir l'autoritat o no exercir l'autoritat, però és evident que si un govern no exerceix l'autoritat, i no l'exerceix amb èxit, doncs, no és prou govern. I, per altra banda, també és evident que no és prou govern si no arriba a poder donar resposta als problemes de la seva població, de la seva ciutadania i del seu país.

Ara, tot això, vostè deia, això, doncs, topem amb una sèrie de limitacions. Té tota la raó del món. La nostra autonomia, segurament, el dia que ens atrevim a fer una reflexió molt seriosa i franca sobre la nostra autonomia, haurem d'admetre algunes falles de la nostra autonomia i del nostre procés autonòmic, i una d'elles —que no és ben bé una falla, però és una circumstància que no ha jugat a favor nostre— és que vam anar al davant en moltes coses. Això d'anar al davant té molts inconvenients; és a dir, per una banda té molts avantatges, evidentment, i, de fet, potser té més avantatges que inconvenients —en tot cas, nosaltres vivim, en bona part, i tirem endavant, gràcies que anem al davant: Catalunya difícilment podria sobreviure i tenir un to i un nivell suficient d'activitat i d'autoafirmació si anéssim sempre a remolc—, però anar al davant té que, al mateix temps que s'assumeixen determinats mèrits, èxits i avantatges —que després els que vénen al darrere també assumeixen i també tenen—, a més, et carregues amb algunes falles, amb alguns inconvenients, amb alguns handicaps..., amb algunes falles que els que vénen al darrere moltes vegades ja no cometien. I aquest és un dels temes que nosaltres de vegades plantejem al Govern central: hem estat una mica l'element d'experimentació de l'autonomia —i això té molts aspectes positius, però en té també algun de negatiu.

Diu: «La gent acudia...». La gent acudeix, la gent acudeix, continua acudint, i això ens crea problemes, perquè, de vegades, la gent acudeix per coses que no hauria d'acudir. Li'n posaré un exemple, perquè de vegades això ens crea problemes de difícil superació, problemes molt empipadors, des del punt de vista del Govern de la Generalitat: la gent va acudir a nosaltres perquè resolguéssim el problema de l'avellana, i pel problema de l'avellana havien d'acudir al Ministre Romero, no? El Ministre Romero va estar fent vacances tot l'estiu a Tarragona i no el van anar a veure, i, en canvi, doncs, ens van venir a veure a nosaltres: «Escolteu, el problema de l'avellana...». No, el problema de l'avellana no és un problema que pugui resoldre, o que pugui resoldre totalment... La Generalitat ha fet coses; de fet, ara potser ja no, però durant una pila de mesos va ser l'única que va fer coses, i molt més, evidentment, que no pas el ma-

teix Ministeri, que se'n va desentendre durant molts i molts i molts mesos. Però la gent no va acabar d'entendre fins al cap de molt de temps que, realment, en molts aspectes, allò era un problema que no ens havien de venir a trobar a nosaltres. Però van venir.

Això té molts inconvenients, però també té algun avantatge: vol dir que el poble de Catalunya —he posat aquest exemple com en podia posar tants d'altres—, que el poble de Catalunya creu, primer, que la Generalitat el representa i, segon, que, acudint a la Generalitat..., que la Generalitat és capaç de resoldre, si no tots, alguns problemes. Jo sempre dic: «El dia que no vinguin manifestacions a protestar a la plaça de Sant Jaume voldrà dir que, efectivament, la Generalitat i l'autonomia han perdut pes i han perdut sostre; el dia que no vinguin, malament». Ja sé que és molt desagradable segons quines manifestacions, però serà molt més desagradable, seria molt més desagradable que no vingués ningú a protestar a la plaça de Sant Jaume. Ara bé, per a la seva tranquil·litat, li puc dir que vénen, que vénen i que vénen molt, i no únicament pel que pugui representar de caixa de ressonància, sinó perquè, realment, surten de la base, creuen que nosaltres els podrem resoldre el problema.

Abans s'ha citat, per exemple, el problema de La Farga, possem per cas. La gent de La Farga, realment, qui creu que li pot resoldre el problema —i en certs aspectes és veritat i en certs no, entre altres coses perquè se l'han de resoldre ells, se l'han de resoldre en bona part ells mateixos—, doncs, és la Generalitat.

Ara, si vostè em vol dir que volen erosionar les nostres competències... Miri, avui mateix —diran que li tinc mania, però...—, avui mateix, abans de venir aquí, el Gabinet Jurídic Central em diu: «Hauríem de fer un recurs contra» —sento que sigui el mateix Ministeri— «el Ministeri d'Afers Socials». Bé, efectivament, hi ha una voluntat clara de saltar-se'ns en una competència que fa referència, concretament —li diré quina—, als programes de vacances per a la tercera edat. Hi haurà gent que dirà: «Home, quina importància té, això?». Moltíssima: primera, perquè és una competència —primera, perquè és una competència—; segona, per allò que ha dit vostè, senyor Hortala, perquè és que, el que convé des d'un punt de vista autonòmic, és que la gent gran que vol fer vacances d'una manera organitzada, a través d'una organització, sàpiga que s'ha de dirigir a la Generalitat, no —contra..., entenem nosaltres, contra el que estableix la Llei—, no que s'ha de dirigir...: «Las corporaciones interesadas deben entrar en contacto directamente con la Subdirección General de Gestión del INSERSO, calle María de Guzmán, 52, 28003, Madrid.» És clar, vostè té tota la raó: aquesta actuació hi és.

Bé, nosaltres, com explicava ahir, lluitem contra això. No és que estigui —ja ho vaig dir ahir— al cent per cent satisfet del que és el resultat d'aquesta lluita, però, de tota manera, sí que li vull dir una cosa: malgrat tot, malgrat tot, la gent ve a la plaça de Sant Jaume, la gent es dirigeix molt a nosaltres, fins i tot hi ha vegades que no hauria de venir, però té el seu aspecte positiu, també. I després hi ha una altra cosa, i és que, a través de l'autonomia, de fet, nosaltres, guanyem moltes vegades territoris... —allò que en ensenyament es diu «ensenyaments no reglats»—, guanyem molts territoris «no reglats», per dir-ho així. És a dir, des de la pròpia autonomia, nosaltres podem iniciar actuacions, tenir iniciatives, moltes, que, després, naturalment, al

cap d'uns mesos, es mira a veure com es poden reconduir, com es pot fer allò que, de fet, no tenen cap motiu per dir que no podem fer, doncs, puguin dir-nos: «Ei, que us tornaran a agafar». Però, de fet, la veritat és que, molt sovint, aconseguim tirar endavant activitats d'aquest tipus, i crec sincerament que no pas tant com voldríem, però que, un sostre important de veritable govern, el tenim. Si no el tinguéssim, vostès no ens criticarien tant; naturalment, si realment nosaltres no tinguéssim responsabilitat, no tinguéssim possibilitats de fer res, doncs, no valdria la pena que discutíssim gaire quina és l'actuació del Govern de la Generalitat.

Si vostès —ara, aquestes últimes setmanes— han estat reclamant —«i què passa amb el debat de política general?»—, és perquè m'imagino que vostès creuen que el que fa la Generalitat té una incidència real sobre el país, com també abans li explicava amb un exemple concret, aquest..., un altre, el dels boscos —tants en podríem dir, al senyor Latorre.

En tot cas, espero que vostè sí que no em dirà que som victimites, perquè està d'acord, em sembla, que nosaltres hem de defensar, a peu i a cavall, les nostres competències i també el nostre finançament. Sobre el finançament, li vull dir una cosa: el dia que fem aquesta anàlisi, el dia que ens atrevim a fer aquesta anàlisi haurem de dir una cosa, i és que nosaltres, entre altres coses, no tenim concert perquè no el vam demanar. I a Sau hi va haver dos grups polítics, que jo sàpiga, que van demanar el concert, que van ser el que vostè representa i el nostre. Però els altres no el van demanar, i el que vostè representa i el nostre teníem, estàvem en franca minoria, a Sau. O sigui que..., i, naturalment, en la línia del que havia de ser, del que vam dir, molt bé, d'acord, del plantejament unitari de la discussió de l'Estatut, vam acceptar un plantejament que, evidentment, és dolent. Naturalment, després han passat altres coses, no? També les interpretacions que s'han fet no han estat gens positives, però, en principi, avui es pot dir que l'acceptació del criteri del cost efectiu no és un bon criteri. Això és clar.

I, per tant, ara, a l'hora de repetir això, si vostès analitzen amb una mica de cura allò que els vaig dir, aquelles sis condicions, veuran que, de fet, hi ha una manera de poder aplicar el cost efectiu d'una manera que ens acosti més, en un cert sentit, al que podria ser un règim de concert. Però, en fi, ara, això, no és encara el moment de parlar-ne; simplement li dic que és veritat que hi ha altres sistemes de finançament millors, que vostès i nosaltres els vam presentar, que no va prosperar, i que, de tota manera, la negociació que hem de fer, és tan evident, tan, tan, tan escandalosament evident que el tractament financer que rep l'autonomia catalana és molt dolent, que espero que algun canvi, malgrat que ja va ser una millora, el del 86 —això també ho he de dir—, però malgrat això, continua essent tan dolent que espero que algun canvi hi pugui haver en aquest sentit.

Per acabar, li vull dir una cosa, senyor Hortalà. Em sembla que, almenys jo, no voldria posar-me, tampoc, massa nerviós amb el que passa, entre altres coses perquè jo deia ahir —i ho repeteixo ara— que, de tota manera, el país va endavant. En part, el fem anar endavant, el fem anar endavant a través de l'obra de govern —subratllo la paraula «govern»— de la Generalitat, a través de l'actuació de moltes altres institucions, a través de les entitats, a través de la mateixa ciutadania, etcètera.

Per tant, allò que es podria dir el reforçament del país es produeix; almenys, en alguns, en bastants, jo diria que en la majo-

ria dels aspectes. És possible que en algun terreny concret anem més endarrere que no pas endavant, però en els terrenys que avui discutim, fonamentalment, i que discutirem segurament en aquest debat —potser vostès en trobaran algun altre en el qual no sigui així—, en tots aquests terrenys, malgrat tot, el resultat de sumar i restar, de les sumes i de les restes al cap de l'any, o al cap dels cinc anys, o al cap d'una legislatura, jo m'atreveixo a dir que continua essent positiu.

I, aleshores, passa una cosa: passa que vostè sap, senyor Hortalà, que en la història, i no únicament en la història dels segles, sinó en la història de..., en fi, en els períodes, en la política, no solament en la història, en la política es passen períodes que duren un any, dos anys, de vegades cinc anys, de vegades deu anys, en els quals no hi ha manera, no hi ha manera, diguem-ne, d'acabar de fer un nou pas endavant prou important. Ho hem vist ara, amb les relacions internacionals: les relacions internacionals han estat una pila d'anys, no diré blockades, però sí, diguem-ne, molt estabilitzades, amb unes posicions, diguem-ne, que es movien poc, no?, i després arriba un dia en què, en canvi, doncs, el que abans no es podia fer, el moviment que no es podia fer, aquell dia es pot fer.

Nosaltres, mentre nosaltres, el nostre sentit d'identitat, els elements bàsics d'aquest sentit d'identitat —la llengua, la cultura, la consciència col·lectiva, les nostres institucions—, mentre la nostra economia, mentre la convivència en el país, mentre el sentiment col·lectiu, mentre el progrés econòmic, mentre la nostra capacitat d'obertura al món —i a Europa especialment, però a tot el món—, mentre el nostre prestigi dintre i fora de Catalunya, a Espanya i a Europa, mentre tot això més aviat pugi que no pas baixi —i més aviat puja que no pas baixa—, jo crec que tampoc no hem d'entrar en una etapa, diguem-ne, d'un nerviosisme que ens podria aconsellar malament i fer que prenguéssim decisions que, de fet, ens portarien a una cosa, a la satisfacció personal de dir: «Hem fet allò; jo ja els ho he dit, això», però no a res més, possiblement no a res més, i potser en alguns sectors nostres a una sensació de frustració, que jo, evidentment, els voldria evitar.

Mentre el país continuï aquest progrés que té —que el té—, mentre aquest país continuï aquest progrés, jo penso que nosaltres hem d'anar defensant les nostres trinxeres amb absoluta rotunditat, amb energia, potser alguna vegada perdent-ne alguna, de fet tot sovint també guanyant-ne alguna, però no ens hem de llançar a iniciatives d'una perspectiva molt incerta.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. L'Honorable senyor Hortalà vol fer un torn de rèplica: té la paraula.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, els temes de què vostè ha tornat a tractar, referits a la meua intervenció...

TVV-TV3: miri, jo li haig de dir que jo, en aquests moments, tinc una certa bel·ligerància contra TV3. I ho manifesto davant d'aquesta Cambra —ho he manifestat sempre que se m'ha demanat l'opinió en aquests últims mesos—: crec que TV3 no actua amb objectivitat —potser m'equivoco, potser m'equivoco, però em sembla que, en terminologia popperiana, no aguantarien la prova de la verificació i del rebuig—; crec que TV3, senyores i senyors diputats, senyor President, no actua amb objectivitat informativa. Però, a part que sóc bel·ligerant contra TV3, a part que sóc bel·ligerant —no contra els

funcionaris, tot al contrari, que són grans professionals— contra la politització de TV3 (*remor de veus*) i de qui és el representant d'aquesta politització, és a dir el President del Consell Assessor de Ràdio i Televisió de Catalunya... (*remor de veus*) —d'Administració, perdó.

Bé, però, dit això, crec, senyor President, que en el tema de TVV i TV3 no es va estar correcte, no es va estar eficaç. Vostè ha parlat d'una carta. La proposta que el senyor Granados va fer a la Televisió Valenciana era una proposta d'actitud passiva, paternalista, gairebé provocativa: li deixava la freqüència del Canal 33 a les hores més irrelevantes. Mentrestant, TV3 es veu al País Valencià per una actitud de tolerància, perquè no se sap qui ha entrat on hi havia els bloqueigs i els precintes, per una finestra, i ha connectat el que havia de connectar, i, mentrestant, les forces de l'ordre diuen: «Oh, com que des de fora es veuen els precintes, no fem res». És una cosa purament provisional. El tema no està resolt. Vostè ens ha llegit una carta, i està molt bé que vostè faci una carta; el que passa, senyor President, és que una carta no és una acció de govern decidida: una acció de govern decidida no és una carta, no només a la Generalitat valenciana, també al Govern central, també les denúncies davant les instàncies internacionals corresponents.

El segon punt que vostè ha esmentat, és a dir l'«hem fet, fem i farem»... És evident, senyor President, que vostès han fet, fan i, segurament, faran. El que passa és que, miri, el problema no està en el detall, no està en el detall. Jo li plantejava, en la meua intervenció, en el meu discurs, una gran opció; jo, el que li deia en nom del meu Grup és: «Vostès no fan res sistemàtic, res consistent per augmentar el poder polític de Catalunya». Aquesta és la nostra argumentació, i no ens la poden refutar, perquè és certa. Vostè sap, senyor President, que el nivell competencial estricte, des de l'any 80 fins avui, ha baixat. Vostè sap que l'Administració central fa lleis sabent que són antistatutàries, i les fa. I, després, nosaltres hi recorrem davant el Tribunal Constitucional, però, mentrestant, mentre no arriba la sentència, aquestes lleis s'apliquen.

No n'hi ha prou; nosaltres ho denunciem. Vostès són el Govern, vostès han d'intentar fer quelcom perquè això no sigui així! Diàleg, persuasió, denúncies, Tribunal Constitucional, el que sigui... No és un problema de nerviosisme, senyor President; és un problema de responsabilitat: des del posicionament polític que li parlo, és un problema de responsabilitat. I li torno a dir que, en qualsevol acció democràtica, pacífica, que vostès enduguin per aquesta via, ens tindran al seu costat. El problema, senyor President, no és tapar els sots d'una carretera; el problema és fer la carretera —el problema és fer la carretera, no tapar els sots d'una carretera.

I, llavors, a això segueixen les altres qüestions: l'entitat de l'autonomia. Si justament és això, el que estem discutint, que l'entitat de l'autonomia ha anat decreixent al llarg del temps i, el que és pitjor, no es veuen perspectives de futur suficientment folgades com perquè hi pugui haver una recuperació democràtica i pacífica de la nostra identitat nacional.

I vostè diu: «Home, com que governem, ens critiquen». Li critiquem l'obra de govern, però, sobretot, el que li critiquem és que no intenten de consolidar el marc institucional de Catalunya. Que vostès governen amb el marc constitucional que tenen és veritat. Però, senyor President, el país va endavant, és veritat, però és que... que no anava endavant, el país, pel que fa, estrictament,

al progrés material, a l'època de los *planes de desarrollo*? O que no anava endavant, el país, des de la perspectiva estrictament material, o no iria endavant des de la governabilitat d'unes diputacions o d'uns ajuntaments, pel que fa estrictament al progrés material? La nostra opció no és aquesta: és que, a part del progrés material, i per enfortir aquest progrés material des de la perspectiva de la identitat nacional de Catalunya, fa falta més poder polític, nivells creixents de drets i llibertats nacionals a recuperar.

Aquest és el nostre missatge. I, a partir d'aquí, podem criticar si una carretera està ben feta o no està ben feta, si l'hospital funciona eficientment o no funciona eficientment; però el gruix de la crítica no és tant l'obra detallada de govern, sinó el fet —no amb nerviosisme, sinó amb responsabilitat— que nosaltres veiem que, després de deu anys d'autonomia, en lloc d'enfortir-se, el marc institucional d'autogovern s'està afeblint. I ens sembla que hi ha un lament, que hi ha una denúncia verbal, però que, en definitiva, no hi ha passes significatives per aturar-ho i corregir-ho.

L'exemple que vostè ha donat és clar: la gent va a la plaça de la Generalitat, evidentment, i és bo que hi vagi —coincideixo plenament amb vostè: malament iria que els ciutadans de Catalunya, en demanda dels seus problemes socials, polítics, de tota mena, no acudissin al Govern de Catalunya—; el que jo li he volgut explicar, senyor President, és que, en la mesura que el Govern no pugui donar resposta —i moltes vegades ja no la pot donar— a aquestes demandes, la Generalitat es desprestigia i subsidiàriament s'enforteix l'Administració central, que sí que pot donar demanda a algunes o gairebé a totes aquestes respostes.

Per tant, la situació és aquesta. I vostè m'ha posat l'exemple de les avellanes i del senyor Romero. Els pagesos de la fruita seca varen venir a protestar a la Generalitat i vostè no va poder donar-los una sortida airosa al seu problema, vostè i el seu Govern, no perquè no volgués, sinó perquè no tenia competències per fer-ho, i el senyor Romero era de vacances; doncs, escolti'm, enviar-li dos guàrdies, dos mossos d'esquadra ornamentals, per fer-li saber que a la plaça de Sant Jaume hi havia un determinat tipus de... Això és extrem i anecdòtic, però, entengui'm, no n'hi ha prou de constatar el fet que el senyor Romero, Ministre d'Agricultura de l'Estat espanyol, davant d'un tema que afecta en la seva especialització gairebé el 90% de la producció total estatal, gairebé en el 94 o el 95% afecta només Catalunya, no n'hi ha prou de constatar que era de vacances; hi ha alguna cosa més, alguna demanda de responsabilitat: vostès tenen grup parlamentari a Madrid...

És a dir, nosaltres, la nostra crítica, la nostra queixa és que veiem el que vostè exposa. Ens fem ressò, fins i tot, de les crítiques que vostè fa a la insolidaritat, a la política de discriminació, però, per l'altre costat, no veiem que vostès caminin amb peu ferm per donar sortida a aquest problema. I aquesta és la intencionalitat del nostre missatge. Vull dir, pejorativament, amb esquemes polítics, podem parlar de regionalisme, d'implacions creixents... Escolti'm, no... es tracta d'aquest llenguatge més aviat desqualificador i que a mi no m'agrada emprar, a mi no m'agrada utilitzar-lo.

La realitat és la que trepitgem, senyor President, i la realitat ens diu una cosa molt clara: que si d'una vegada per totes vostè no es decideix a entendre que el país va endavant..., material-

ment sí, però que el país no va endavant institucionalment, pel que fa a més poder, a més drets, a més llibertats, si vostè no es decideix a entendre això, arribarem a un atzucac, i tant de bo que això no es produeixi, però mentrestant convindria que endeguéssim polítiques consistents per incrementar el nostre poder, el nostre poder polític, i procurar que el que tenim no sigui sistemàticament trepitjat.

Jo sabia que li agradaria —i acabo—, sabia que li agradaria Popper. A mi també m'agrada Popper, per moltes coses —entre altres perquè ha estat professor meu i he estat traductor d'algunes de les seves obres, però a part d'això (*rialles*), perquè és veritat, la política de l'esperança, el missatge de la societat oberta i els seus enemics, la crítica a l'empirisme barroer, tot això és una filosofia de l'optimisme, i això és bo. Vostè diu: «Tot és possible amb Popper; per això nosaltres pensem que tot és possible i que el seu contacte amb la realitat, la seva apreciació de la situació política real, li farà canviar, i que, no perquè ens doni la raó —no volem tenir la raó—, sinó perquè Catalunya vagi endavant, endegarà de veritat una política de recuperació nacional, perquè si no ho fa així, dintre d'un temps, en lloc de parlar des d'aquesta tribuna de Karl Popper, ens trobarem que, amb això que tot és possible, potser haurem de parlar de la Mary Poppins (*rialles*).

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Hortalà.

La sessió continuarà a les quatre de la tarda.

Se suspèn la sessió.

(Són tres quarts de dues del migdia i sis minuts.)

La sessió es reprèn a les quatre de la tarda i dotze minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i la lletrada Sra. Andreu.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Té la paraula el portaveu del Grup parlamentari Popular, Il·lustre senyor Aleix Vidal-Quadras. (*Pausa.*)

El Sr. VIDAL-QUADRAS: El poeta francès Louis Aragon, que va passar del surrealisme al comunisme, constituint-se així en un clar exemple d'evolució natural en el camp del pensament polític, va fer, en certa ocasió, una conferència a París. La sala era plena de gom a gom i a la primera fila seia la que aleshores era la seva amant, Elsa Triolet. El poeta, trasbalsat per la proximitat de l'objecte de la seva passió, va començar la seva intervenció modificant, lleugerament, la fórmula habitual. Les seves primeres paraules varen ser: «*Mesdames, messieurs, mon amour...*»

Avui tenim a l'hemicycle un diputat que ens visita poques vegades: em refereixo al cap de l'Executiu. Això ens provoca sentiments, òbviament, de diferent naturalesa, però sí de similar intensitat als que va experimentar aquell dia Louis Aragon. Per això em permetran que jo també modifiqui lleugerament les paraules inicials amb les quals és costum començar una intervenció i comenci dient: senyor President del Parlament, senyores i senyors diputats, senyor President de la Generalitat, un debat d'orientació política general del Govern admet enfocaments diversos, tots legítims; es pot adoptar un plantejament de tipus ca-

suístic o es pot planar sobre el panorama de la vida pública i de la gestió governamental per intentar oferir visions més globals. Des d'un altre punt de vista, es pot estructurar la intervenció en forma de resposta estricta a la feta prèviament pel cap de l'Executiu, o bé es pot aprofitar l'ocasió per exposar els propis plantejaments i les pròpies propostes. Em temo, senyories, que em desviaré parcialment d'aquests abordatges tradicionals, i comptant, com sempre, amb la seva benevolència, em permetré o —si ho prefereixen— gosaré introduir, en la primera part del meu discurs, elements d'allò que podríem qualificar —dit sigui amb tota senzillesa i sense cap ànim de semblar pedant— com determinats conceptes fonamentals. I ho faré per diverses raons. La primera, per complaure el President de la Generalitat. En el seu discurs d'ahir, que va tenir tres parts, només el vaig veure una mica animat a la tercera, mentre que en les dues primeres vaig veure com les desgranava amb un cert aire de tedi.

Començaré per allò que em va semblar que l'estimula més, perquè si alguna cosa jo no desitjaria aquesta tarda, senyor President, és avorrir-lo; però, evidentment, també parlaré després, en la segona part, de qüestions relacionades amb una cosa que a vostè el preocupa molt, i a tots, com la competitivitat. La segona raó, és la meua convicció, compartida amb l'economista més eminent d'aquest segle, que el motor del món són les idees. La tercera respon a una necessitat creada, al meu entendre, pel resultat de les recents eleccions generals, que permeten configurar un escenari a mig termini en què s'hauran de prendre grans decisions, grans decisions en què Catalunya tindrà un paper fonamental.

L'ona llarga de govern socialista de què parlava l'Il·lustre Diputat senyor Obiols en aquest hemicle fa ara, aproximadament, un any, ha estat en efecte llarga, massa llarga per al nostre gust; però tenim un consol; aquesta ona presenta un quoficient d'esmoreïment no nul, i creixent en el temps. I una extrapolació raonable de la tendència marcada en les darreres eleccions generals, ens autoritza a contemplar com a hipòtesi de treball plausible en un pròxim futur la possibilitat de formar governs en diverses comunitats autònomes i en diversos ajuntaments de gran rellevància; governs, evidentment, de signe diferent a l'actual. És evident que s'han aïllat diverses incògnites decisives. El primer partit de l'oposició en l'àmbit estatal en què està integrat el nostre Grup, s'ha consolidat en projecte i en liderat. La coalició de govern a Catalunya ha mantingut clarament les seves posicions a les cambres nacionals, i tot sembla indicar que el *glamour* no és un valor a l'alça, i aquest nou escenari exigirà una enorme dosi de claredat, condició indispensable per a la generació de confiança. I encara que no és impossible col·laborar amb algú en qui no es confia —i la història n'està plena d'exemples, i vostès, senyor President de la Generalitat, s'oferien no fa gaire al Partit Socialista com a possible bastó no per a la seva vellesa, però sí per garantir la governabilitat de l'Estat—, la coooperació basada en la confiança sempre és més sòlida, més durable i més benèfica per a la salut.

Vostè, senyor President de la Generalitat, és bon coneixedor de la cultura alemanya i sens dubte recordarà els cèlebres versos de Goethe: «Jo pertanyo al llinatge d'aquells que, des de la foscor, a la claredat aspiren», i la claredat ha de començar per les arrels del pensament, pels fonaments, en aquest cas pels fonaments del pensament polític. I jo, que he acusat freqüent-

ment, a vostè i al seu partit, d'ambigüitat, no tinc inconvenient a reconèixer que hi ha ocasions en què es pot i s'ha de ser ambigu en el pla tàctic, però continuo creient que no s'ha de ser ambigu amb les grans estratègies que no poden ser edificades sobre arenes movedisses.

Evidentment, no cauré en la ingenuïtat d'afirmar que en política s'ha de dir sempre la veritat; tampoc, naturalment, s'han de dir mentides. Sóc conscient que dir la veritat pura i nua en política no solament és símptoma d'una pessima educació, sinó fins i tot de debilitat mental, i pot arribar a ser una greu irresponsabilitat. Sóc conscient que, en política, s'ha d'administrar la veritat, però insisteixo que, quan s'aixeca la mirada cap els grans horitzons de la vida dels pobles, no es pot caure en la baixesa o la «malaltesa» de la indefinició. Per aquest motiu, senyor President de la Generalitat, jo intentaré ser molt clar davant de la Cambra, davant de vostè, perquè la quarta raó per tenir la gosadia de tractar en aquest debat qüestions a què m'he referit amb l'adjectiu de fonamentals, és la nostra convicció de la necessitat de sotmetre, d'exposar a la llum certes idees perquè les respectives posicions, o com a mínim les nostres, siguin nítides. Però vostè ve poc a aquest Parlament, senyor President, cosa que, amb franquesa, no entenc. Com pot, vostè, oblidar de manera tan flagrant la norma evangèlica que és més important una sola ovel·la esgarriada que cent ovelles dòcils? I en aquestemicicle hi ha seixanta-sis diputats i diputades esgarriats i només seixanta-nou que estan en el camí recte. Jo crec, senyor President, que seixanta-sis ovelles esgarriades haurien de merèixer una mica més la seva atenció. Però en fi, com que vostè no ens fa, amb la freqüència que desitjaríem, l'obsequi de la seva presència, jo no puc deixar passar aquesta ocasió, que pot trigar molt mesos a repetir-se, sense fer, davant de vostè, un exercici profund de sinceritat.

A més a més, senyor President, després de vint anys de vida acadèmica, és difícil alliberar-se dels hàbits o, si es vol, dels vicis d'origen, i, per tant, tal com és costum en la primera lliçó de curs, em sento impulsat a tractar de la importància i dels fonaments de l'assignatura. I aquest és el meu primer debat de política general, representant al meu Grup, encara que espero que si Déu ens dona salut, a vostè i a mi —cosa que en el seu cas desitjo cordialment i en el meu, fervorosament— (rialles), en podrem tenir uns quants més.

Vostè, senyor President de la Generalitat, té com a nucli del seu pensament polític el nacionalisme. Ho ha repetit fins a la sacietat, de tantes maneres i tan diferents, ho ha repetit tant, hi ha insistit tant, que he observat amb alarma que el tema té sobre molts de nosaltres efectes hipnòtics anestèsics. És, per tant, urgent recuperar la lucidesa i aclarir conceptes. «Hem de ser cada cop més el que som»; «la nació és el que defineix la nostra profunda i permanent manera de ser»; «no tinc més patrimoni polític important, bàsic, fonamental que Catalunya»; «jo només sóc un nacionalista». I la llista d'exemples seria interminable. Vostè ha passat el cap de setmana repassant Ortega y Gasset —cosa que li aplaudeixo. Ortega y Gasset no és popular entre la progressia, però jo crec que és important llegir Ortega. Mentre vostè repassava Ortega y Gasset, jo repassava un altre interessant autor contemporani. Vostè repassava Ortega y Gasset i jo repassava Pujol i Solel.

La idea és sempre la mateixa, la idea central, la clau de volta és diàfana. El seu sistema de pensament social i polític, l'eina

mestra amb què vostè interpreta l'enorme complexitat dels fenòmens socials, econòmics, polítics del món acceleradament canviant en què vivim, amb què vostè llegeix la història, que li permet esbrinar el futur, és el fet de ser català. Doncs, miri, jo estic preocupat perquè jo també sóc català, i a mi això no em passa. Si en comptes de dedicar-se a la política, s'hagués dedicat a l'astrofísica, estic segur que se les hauria arreglat per formular una teoria en què el *big bang* hagués tingut lloc forçosament a Catalunya.

Doncs bé, si aquesta tautologia una mica mística a vostè li serveix de fanal en els giravolts de la interpretació de les relacions entre la societat i l'individu; si, per fer un símil prou clar, vostè com a polític professa la religió del nacionalisme, deixi que li digui —ja he advertit que venia a fer un exercici vertader de sinceritat— que, d'aquesta religió, el nostre Grup parlamentari, el nostre partit, ens en professem lleugerament agnòstics. I de la mateixa manera que no pel fet de no ser catòlic, taoista o mahometà es deixa de ser un ésser humà, el nostre agnosticisme nacionalista no ens impedeix intentar —dit sigui amb tota modèstia— ser uns bons, però que molt bons catalans.

I és que no es necessita pensar massa —i dic pensar, no sentir— per advertir que el nacionalisme, entès com l'absolutització del fet de ser català, australià, vietnamita o tàrtar, té fortes limitacions, i no és tan difícil d'entendre. Miri, haver nascut en un lloc determinat, pertànyer, com a fruit de la nostra història personal, a un determinat àmbit ètnic, cultural i lingüístic imprimeixen, sens dubte, empremtes indelebles en el nostre esperit, i la consciència de pertànyer a una col·lectivitat caracteritzada per un paisatge, una llengua, una història, una manera d'entendre la vida, uns costums, unes lleis a vegades ancestrals, un sentit de l'humor, unes referències simbòliques i polítiques comunes constitueix un motiu d'orgull legítim, d'afirmació personal enaltidora, i pot i ha de ser el magatzem i la font de què brollin considerables energies positives. Però tot això no és una explicació del món, no serveix com a eina global d'interpretació de la complexa realitat social, econòmica i política en què estem immersos. El nacionalisme no és, no serà mai una ideologia política; el nacionalisme pot ser un sentiment, i com a tal respectable, però no serà mai una ideologia política. I aquest és el nucli del problema, i això, senyor President, és el que ens separa. Ser català, ucraïnès o maori no ens permet saber si el motor de la història és la lluita de classes o l'acció personal de determinats individus excepcionals, si l'economia de mercat lliure és superior en eficàcia a la planificada, si les noves tecnologies transformaran decisivament el rol dels sindicats o si les comarques arribarà el dia gloriós que funcionaran a Catalunya.

Poden creure-ho: no hi ha manera més eficaç de posar obstacles a la grandesa d'una nació que transformar-la en un ídol per als seus ciutadans. I desitjo que una cosa quedi clara: nosaltres volem l'autonomia i l'autogovern de Catalunya i el desenvolupament de l'Estatut fins on calgui dintre el marc constitucional, més poder polític per a Catalunya i la corresponsabilització fiscal.

Durant aquesta campanya, el nostre candidat número u demanava per a Catalunya la gestió de l'impost de la renda de les persones físiques i l'enfortiment de la nostra cultura i de la nostra llengua. És clar que ho volem tot això, però estimem massa Catalunya, des de la nostra òptica, per voler fer-la tan petita que càpiga còmodament dintre les nostres mans. Un dels catalans

més grans d'aquest segle, Pau Casals, ho va expressar meravellosament quan preguntava: «Estimar allò que és propi i estimar la pròpia nació és quelcom natural i sagrat; però per què l'amor s'hauria d'aturar en una frontera?» El nacionalisme descansa, per tant, en la inconsistència i, naturalment, la inconsistència genera inconsistència, i la contradicció genera contradicció. I triaré un parell d'exemples en l'esperit del '92, encara que en podria triar molt més, i alguns de delicats; però no en triaré cap de delicat, triaré dos exemples digeribles.

Expliqui'm una cosa, senyor President, com pot ser que el Conseller de Governació ofereixi al matí una ofrena floral al monument a Colom i poc després digui que el 12 d'octubre és una festa secundària per als catalans; com pot ser que el Conseller d'una institució de l'Estat, com és la Generalitat, digui, declarant que la festa nacional espanyola és una festa secundària per als catalans? Em sembla preocupant que vostè ahir, senyor President, semblés que estava també en aquesta línia, perquè va fer una al·lusió a la *Fiesta de la Raza*, que, per dir-ho d'una manera amable i respectuosa, crec que no va ser massa afortunada. Què passaria, senyor President, si el Governador de Califòrnia digués que el 4 de juliol és una festa secundària per als californians? Què passaria si el Conseller regional de l'Assemblea Regional de Rhône-Alpes —aquesta regió francesa que té la seva predilecció— digués que això del 14 de juliol és una festa secundària? Què passaria, senyor President? I expliqui'm també, senyor President, per què quan el Conseller Comas era President de la Comissió Catalana de Commemoració del Cinquè Centenari va fer unes declaracions dient que els catalans, respecte al Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica, no commemoràvem res. És difícil d'entendre, senyor President, que els catalans no commemorarem el dia que la grandària del món es va multiplicar per dos, que davant els ulls enlluernats d'Europa van aparèixer rius tan grans que des d'una banda no es veia l'altra, volcans esfereïdors, selves insondables, Eldorados legendaris, un nou oceà, races antiquíssimes, i això nosaltres no ho celebrem. (*Remor de veus.*)

Senyor President, de què ens serveix tanta voluntat d'obertura, de modernització, d'innovació, d'internacionalització —que jo crec que són sinceres— si, en determinades qüestions, el nostre concepte d'un excés èpico-lúdic és encara seure al voltant del foc de camp per posar les xirruques a assecar i cantar el «Kumbaià»? (*Rialles.*) Així, senyor President, no anem enlloc.

I deixi'm que li digui una cosa, amb tota cordialitat: d'aquí un any i mig tindrem eleccions municipals i es produiran situacions polítiques, en aquest país, molt interessants —algunes apassionants—, tan interessants i tan apassionants que, ara ja, els mitjans de comunicació i el carrer comencen a fer especulacions. I fer especulacions amb tanta antelació provoca distorsions; no és bo. No ens enganyem: quan aquestes situacions arribin, no es produirà cap automatisme, no operarà cap automatisme. Per tant, és important arribar a aquestes situacions amb un nivell de confiança que permeti una col·laboració sobre bases sòlides, bases sòlides que, evidentment, no exclouen el mutu interès. I no ens enganyem: el Partit Popular ha estat refundat; això vol dir que s'ha acabat el joc del *dribbling* curt: ara es fan passes llargues davant de la porteria i es fica un gol. I s'han acabat les especulacions: ara es fa inversió a llarg termini, i, això, ho hem de tenir en compte per no perdre la perspectiva.

Jo, senyor President, mentre vostè repassava l'Ortega i Gas-

set, repassava aquest autor contemporani a qui abans em referia, i vaig trobar un paràgraf molt interessant: «Catalunya va demanar l'autonomia sobretot per un motiu: perquè volia mantenir, enfortir, enriquir i projectar la seva identitat. No l'ha demanada per motius administratius, ni d'eficàcia administrativa, ni per motius, diguem-ne, estrictament polítics: l'ha demanada per motius nacionals».

Aleshores, senyor President, quan ens llevem al matí, si ens hem de fer la pregunta «Tinc la meua identitat prou enfortida? Sóc més català que ahir, però menys que demà?», i la resposta a aquesta pregunta és positiva, ja podem començar el dia amb decisió i amb alegria, perquè la resta de les coses sembla que, com a la paràbola dels ocells del bosc i els lliris del camp, vindran soles. I, és clar, aleshores, armats d'aquesta filosofia poderosa i inspiradora, ens endinsem en el món de la competitivitat, i ens trobem amb uns pressupostos de la Generalitat que, en els últims dotze anys, han crescut un 68%, i ens trobem també que el volum de despesa de la Generalitat arriba quasi al 12% del producte interior brut del nostre país. I això vol dir que podem tenir una incidència important sobre l'activitat econòmica, i, si a això afegim que els preus han pujat, en els últims dos anys, un 13%, això vol dir que queda clar que amb aquest augment espectacular dels pressupostos podem fer, realment, la utilització del pressupost com a instrument de política econòmica.

Hi ha una sentència del Tribunal Constitucional, del 21 de març del 87, que permet considerar la Llei de Pressupostos com un instrument de política econòmica; però aleshores ens trobem que les inversions reals signifiquen només el 10% del volum de transferències corrents, i ens trobem també que els costos financers han augmentat més del doble l'últim exercici, i ens trobem també que el deute públic ha augmentat d'un 50%. I, naturalment, aquestes xifres no semblen anar pel camí de la competitivitat.

I, quant a la inversió estrangera a Catalunya, de la qual estem tan cofois, probablement amb raó: Catalunya ha rebut, tots ho sabem, des que Espanya va entrar a la Comunitat, 800.000 milions de pessetes d'inversions estrangeres directes, i, en els últims tres anys, més de 200.000 milions; és a dir que, en els últims quatre anys, Catalunya ha rebut quasi el 24% de les inversions estrangeres espanyoles —fonamentalment franceses, alemanyes i holandeses; cal desmitificar una mica les inversions de l'Imperi del Sol Naixent: són el 2% de la inversió, i ara els japonesos comencen a mirar cap a Navarra i Andalusia; ens estan sortint competidors—, i aquestes xifres són molt encoratjadores, però si mirem això de més a prop veiem que el sector serveis té una importància en aquestes inversions cada vegada més gran, i ens trobem que el 28% d'aquestes inversions, l'any passat —millor dit, aquest any: el primer semestre— han anat a institucions financeres i a assegurances.

Aleshores, la Generalitat contempla la inversió estrangera com una dada positiva; nosaltres també, però hi ha algunes preguntes que ens hauríem de fer: aquestes inversions contribueixen a millorar significativament la nostra estructura industrial? Quin significat té que el principal factor d'atracció sigui el sector financer? Es posen noves empreses o es compren empreses catalanes? Quantes grans empreses, de grans dimensions, catalanes subsisteixen? Hi ha algun sector del mercat que aquestes empreses estrangeres controlin de manera completa? Aporten realment tecnologia avançada? Totes aquestes preguntes són

preguntes que necessiten una resposta, una resposta no solament per motius nacionals.

I l'exportació catalana és un tema, en aquests moments, clau, amb la balança de pagaments que tenim. Hi ha un consens general que l'increment de l'exportació s'ha de fer augmentant el nombre d'empreses exportadores i consolidant les exportacions, però també hi ha acord que hi ha vies que són feixugues, que volen constància i que volen decisió. Potser per això l'Administració pot tenir la temptació de deixar en un segon terme aquestes tasques més sacrificades i dedicar-se a fomentar operacions de gran espectacle i d'impacte real difícil d'apreciar.

No hem vist clarament com el COPCA ha promogut campanyes per a la incorporació de les petites empreses a l'exportació? Tampoc hem entès bé, en el pressupost, de quina manera el COPCA té un pressupost i com se'l gasta? Una última imatge, una última operació d'imatge, a Catalunya, ha estat anunciar la promoció d'imatges de marca a través dels productes d'un determinat grup d'empreses. D'acord: algunes són prestigioses, tot el respecte per a aquestes empreses; però ens agradaria saber com s'han seleccionat: ha intervingut el COPCA en la seva selecció?, per què aquestes i no altres?, quant costarà aquesta operació?

I arribem a un altre sector, que és el sector del petit comerç, del qual hem parlat tant, i és un sector que es presta una mica a la demagògia; hi treballen moltes famílies, estan molt integrats en la vida ciutadana, i això fa que proliferin les declaracions oficials de suport i de preocupació per la greu problemàtica d'aquest sector. Malgrat això, les polítiques que s'apliquen normalment no són de gaire volada, i no se'ls assignen gaires mitjans. Als comerciants, no cal enganyar-los; no se'ls fa cap favor dient-los que no s'autoritzaran més hipermercats. La responsabilitat de l'Administració, en aquest cas, és fixar objectius diferenciats per cada nivell de la distribució comercial i comprometre programes d'actuació coordinats amb les seves associacions. Nosaltres vam impulsar una iniciativa parlamentària en aquest sentit: en els camps financer, formatiu, laboral, urbanístic..., mesures complementàries per a obtenir objectius de racionalització i de competitivitat. I aquesta iniciativa va ser aprovada per la Cambra.

Cal saber on es va per encertar amb els mitjans per arribar-hi. Existeix una sensació generalitzada que el Govern de la Generalitat va una mica a remolc de les noves formes de comercialització i està arribant tard, amb mesures massa tímidas i de pegats. De vegades, sembla que els responsables de comerç interior només apareixen en els mitjans de comunicació per regular horaris o explicar les raons per les quals no s'autoritzaran nous hipermercats.

Hi ha un altre punt clau, que és la col·laboració universitat-empresa. El Govern de la Generalitat no ha dut a terme una política decidida per afavorir la cooperació entre universitats i empreses. Si bé és cert que l'Administració no pot substituir els actors en aquest procés absolutament imprescindible, quan se surt d'un nivell tan baix, l'Administració ha d'oferir estructures estables que donin suport a col·laboracions concretes: no són suficients les accions testimonials, per ben intencionades que siguin. Vostè parlava d'un èxit del Govern —que nosaltres aplaudim—, que és el programa de formació de gent que ve de la formació professional a les empreses. És obvi que aquest èxit ens indica la necessitat d'estendre aquest mateix programa a les

universitats per als titulats superiors. D'aquesta manera, tindríem un marc estable, incentivador, que facilitaria la inserció professional d'aquests futurs titulats superiors.

I l'altre vessant fonamental de la universitat, que és la recerca: la distància entre la universitat i el món empresarial es va fent, sortosament, cada vegada més petita, per accions espontànies, voluntàries, de les parts implicades, però trobem a faltar una política decidida, de prioritat, d'impuls, per part de l'Administració. Vostè va anunciar una cosa —que ens va alegrar molt—, que és un augment de recursos ordinaris per a la universitat. Les universitats tenen un pressupost ordinari molt, molt escàs: gairebé tot se'n va en personal; les inversions en equip de recerca sobre el pressupost ordinari són pràcticament impossibles. Per tant, si això és així, senyor President, si aquest augment és significatiu —i m'agradaria que em digués si serà significatiu—, aquesta és una molt bona notícia.

I un altre factor perquè la competitivitat sigui possible és la concertació social: concertació social i no diàleg social, perquè «concertació» vol dir acords entre sindicats i empresaris, amb l'ajut, en tot cas, de l'Administració. Però el que no vol dir «concertació» és promoure relacions bilaterals, amb exclusions apriorístiques, que són impensables en un autèntic clima de concertació. D'aquesta manera, es poden vulnerar les regles del joc i es pot pactar al marge dels «foros» legalment previstos, i encara que tot això és legítim, en certa manera dificulta una autèntica concertació. Bon exemple d'això va ser la signatura de l'acord entre sindicats i Administració sobre seguretat i higiene, el passat 17 de juliol —per cert, és el dia de Sant Aleix—, que va excloure els empresaris, sense la qual col·laboració no es pot posar en marxa amb eficàcia cap programa.

Quant al salari social o la renda mínima d'inserció —a la qual vostè es va referir en aquesta política, que nosaltres aplaudim, de recordar-se de tothom—, és evident que, a un aturat de llarga durada o un jove que busca la seva primera feina, no se li pot dir que se li donaran unes pessetes per allò que «qui dia empeny...», i això no és una solució. Cal solucionar el problema de la inactivitat laboral, oferint-li solucions dignes i imaginatives, que no el portin a la desesperança o la marginació definitiva. I la política aquí és més inversió en orientació i formació professional, ajuts a la creació de nous llocs de treball, reciclatge permanent, formació continuada... Tot això són accions dignes i eficaces contra l'atur. Intentar convèncer la ciutadania que la beneficiència és la millor mesura per caminar cap a una fita de progrés i benestar, encara que es camufla sota la denominació de salari social, podria arribar a ser un frau polític i social, i és la millor manera de generar, des del poder, una marginació permanent que Catalunya no pot consentir.

I vostè ha dit moltes vegades, senyor President, que cultura és competitivitat. I és obvi que cultura és competitivitat, i volem una cultura catalana competitiva a nivell internacional, i ens trobem que, fa pocs dies —una setmana—, una important figura de la cultura catalana, responsable d'un organisme cultural català de gran importància —que, precisament, fa poc va honorar un filòsof del qual s'ha fet esment abundant aquí, aquest matí—, ha dit el següent: «Qui escriu en català actualment?» I contesta: «En general, gent marginada i frustrada, que viu immersa en un ambient que representa només l'1 per mil de la població. L'escriptor català viu, en general, allunyat del món, i es veu impossibilitat de traduir el llenguatge del carrer al

llenguatge literari. El carrer, literàriament parlant, ja no és nostre. La cultura catalana, des del moment que no connecta amb la vida, es converteix en un món tancat que s'autodevora.» En els quinze anys de democràcia que portem hem retrocedit en imatge cultural pública. I és evident que aquesta és l'opinió d'una figura rellevant, destacada, de la cultura catalana. Evidentment, no hem de sacralitzar aquestes opinions, però, si més no, són un toc d'atenció que jo volia portar avui aquí.

Senyor President, també per ser competitiu, no hem d'oblidar que la millor defensa és l'atac, i nosaltres hem donat suport moltes vegades —pràcticament totes— als recursos d'inconstitucionalitat que aquest Parlament ha presentat davant el Govern central. Jo mateix he tingut intervencions prou contundents —i el Grup Socialista n'és testimoni— en defensa d'aquests recursos. Però, senyor President, el que no podem fer és tenir mandra legislativa.

Moltes vegades, el que ens passa és que esperem que el Govern central legisli i, després, hem d'anar al recurs. La Generalitat té prou capacitat legislativa —i que consti que nosaltres estem d'acord que la política autonòmica del Govern socialista ha estat molt restrictiva—, la Generalitat té prou capacitat per legislar, i, per tant, aquesta mandra legislativa moltes vegades és l'origen de problemes que, d'altra manera, ens podríem estalviar.

I ja, senyor President, vaig acabant, per parlar d'una qüestió que fa referència a les persones. Vostè, senyor President, parla moltes vegades —amb raó— de nació-societat-persona. Jo voldria fer referència a un problema que afecta un nombre significatiu de persones al nostre país. Vostè sap, senyor President, que el nostre Grup ha procurat en tot moment ser prudent en un tema tan vital per a Catalunya com és la normalització lingüística del català, partint del principi que el nostre partit està a favor, sense cap reserva, d'aquesta normalització. L'objecte d'aconseguir una Catalunya cohesionada socialment, convivencial i bilingüe és, per a nosaltres, irrenunciable. Però prudència no significa connivència; de la mateixa manera que dic que ens tindrà al seu costat —en la mesura que vulgui la nostra col·laboració— per sol·licitar del Govern un adequat finançament de la política de normalització del català, li manifesto la nostra voluntat de denunciar aquelles situacions que creiem que poden donar lloc que aquesta política s'allunyi de l'esperit i de la Llei de la normalització. I ho farem convençuts que el català no necessita imposicions ni coaccions; convençuts que la vitalitat de la nostra llengua no necessita aquestes pràctiques; que és preferible, en el límit, arribar una mica més tard però arribar, que no, per voler precipitar-se, posar en risc valors col·lectius que la nostra societat no es pot permetre de posar en risc. No voldria entrar ara en una casuística de violacions d'aquesta Llei, que ens consten, però sí que voldria recordar que el dret que tenen els pares d'escollir el vehicle idiomàtic primordial per educar els seus fills és un dret irrenunciable.

No tindrè temps de parlar d'altres coses que hauria volgut esmentar: la televisió catalana, com es pot fer perquè la Corporació pugui treballar amb independència, objectivitat i eficàcia? La seguretat nuclear a Catalunya, què podem fer perquè la Generalitat tingui un paper de més gran responsabilitat en el PEN-TA, i com ho podem fer per ampliar el conveni amb el Consell de Seguretat Nuclear? Què passa amb la desburocratització en la funció pública? Què passa amb la nostra sanitat? Però, el se-

gon principi de la termodinàmica és inexorable, i el seu representant a la Terra, que és el President del Parlament (*rialles*), no em permetrà de continuar. Per tant, acabo, senyor President.

Senyor President, sintetitzo: el nacionalisme, entès com a ideologia política en l'àmbit d'allò que és racional, em sembla que pot conduir a greus errors conceptuals, i en l'àmbit d'allò que és sentimental, corre el perill permanent d'alliberar passions no sempre ben controlades. I hem de lluitar democràticament per les nostres llibertats, la nostra autonomia i l'exercici ple de la nostra personalitat diferencial, cultural i lingüística, però, pel bé de Catalunya, no hem de transformar allò que és contingent —per molt que ho estimem— en absolut: això equivaldria a convertir un desig legítim en una obsessió, i a partir d'aquí, com vostè ens deia en una ocasió des d'aquesta mateixa tribuna, totes les col·laboracions són possibles; totes les col·laboracions són possibles quan, lluny de tota idolatria, es basen en l'amor a Catalunya, es basen en la lucidesa, es basen en la confiança, es basen en la claredat.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. El Molt Honorable President té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors diputats, bé, senyor Vidal-Quadras, de moment, vostè i jo tenim una cosa en comú: no sempre aguantem el mateix to durant tot un discurs. Vostè ha fet un primer discurs de Vidal-Quadras, i una segona part de Jordi Pujol, avui, eh?, la qual cosa vol dir que, de vegades, en els discursos tampoc és tan fàcil de mantenir sempre al mateix ritme, però amb això no vull pas creure que és que no hi tinguéssim tota la convicció en la segona part del discurs.

Bé, jo li agraeixo molt que hagi fet un discurs anant, diguem-ne, a les arrels del problema, allò que en diem la importància dels fonaments. Jo, ja saben que ho reclamo, aquí i fora d'aquí de fa temps, i vostè té tota la raó: sempre és molt important que hi hagi claredat, i que hi hagi confiança, que hi hagi confiança. I indubtablement, segurament, el problema més important que hi ha ara, però que s'arrossega de fa molt i molt i molt de temps, potser de sempre, en la història d'Espanya, si repassem, doncs, la història, no de les últimes dècades, sinó fins i tot dels darrers segles, és que en el conjunt espanyol, i en la situació de Catalunya dintre d'aquest conjunt, no hi acaba d'haver confiança mútua; no hi acaba d'haver confiança d'aquí cap allà i d'allà cap aquí. I ara tampoc n'hi ha prou, i això és un gran problema, i quan jo parlo de les constants històriques que no s'acaben de resoldre, una d'elles és aquesta, justament, no? I quan dic que hem d'analitzar, doncs, el perquè i les responsabilitats, i dic que hem de mirar les nostres, també, de responsabilitats, en aquest fet, doncs, em sembla que toquem prou, molt, el moll de l'os.

I celebri, a més, que puguem tenir aquesta conversa, l'única, potser, diguem-ne —no hi entraré, jo, de resposta en el seu discurs, d'allò que ha dit del *dribbling* curt i del *dribbling* llarg, o del *dribbling* curt, millor dit, ha dit vostè, no? Perquè és que, evidentment, no toca, això, avui. El tema que vostè, a través del *dribbling*, ha suscitat, no toca. I, en tot cas, sí que li vull dir que jo, sobretot quan parlo de nacionalisme, segurament, de vegades —segur, de vegades—, he caigut en la temptació del *dribbling* curt, però com que per a mi, com vostè ha dit, això del nacionalisme és tan essencial, el *dribbling* curt no existeix. Vull

dir, prefereixo passar, doncs, per molt tossut o..., que no pas per molt hàbil.

És un gran problema, aquest de la confiança. Recordo que l'any 1979, en el moment que encara semblava que hi havia allò que se'n deia la «lluna de mel», i que..., doncs, un important polític —no tinc inconvenient a dir el nom; després ho han recollit altres polítics socialistes, però aquest, concretament, no era socialista, era en Martí Villa— em va dir, diu: «A mi..., jo ho veig molt clar, això: el problema important que tenim a Espanya no és el problema basc; el problema important que tenim a Espanya és el problema català. Això és un problema!» I això, dit l'any 79, i després ho han dit molts d'altres, evidentment, i d'altres colors polítics, però, en fi, ja és molt indicatiu que, efectivament, tenim plantejat un tema important, que no podem anar resolent només amb fórmules polítiques. Parlo de política, bé, en el sentit seriós, important de la paraula, però que, evidentment, no agafa la totalitat de la realitat, la política.

Jo li agraeixo molt que, a part Ortega, hagi llegit també un tal Jordi Pujol, però no l'ha llegit prou, eh?, en Jordi Pujol. L'ha de continuar llegint, perquè, pel que he vist pel discurs, no l'ha llegit prou. Si l'hagués llegit més, jo m'estalviaria ara alguna explicació, o potser vostè no m'hauria fet alguna observació.

Miri, el nacionalisme no és l'únic motor de la història. Això, també ho tinc escrit. No és l'únic motor de la història. Per altra banda, segons els diferents moments històrics, agafa una forma o una altra, i segurament es deu poder dir que en la forma que avui l'entendem, i des de fa segles l'entendem, doncs, hi ha hagut èpoques històriques en les quals no ha existit en les formes com avui es planteja —avui i des de fa segles; no és pas que sigui una moda, que diria un notable i, per altra banda, bon amic ministre actual. No és una moda ni és una cosa del segle XX ni del segle XIX, tampoc. Però, evidentment, hi ha èpoques en què no ha existit, i, a més, hi ha això: moltes vegades s'ha presentat de maneres diferents.

A mi em sembla que, de cara a les preocupacions de vostè —vostè, que ja que m'ha llegit, i veig que sí, que m'ha llegit, perquè ha fet algunes cites que realment són exactes; algunes les recordo i altres, almenys, tenen el dring de ser exactes; m'hi reconec, vull dir, oi?—, vostè ha parlat que jo, molt sovint, parlo, faig aquesta estructura i alguna vegada em va servir per fer l'estructura del meu discurs aquí, de nació-societat-persona. Això sol em sembla que ja hauria de ser un motiu de tranquil·litat des d'alguns dels punts de vista, des d'alguns temors que vostè ha expressat: nació-societat-persona. És a dir: societat, societat civil, i persona. I, a més, dir que la mesura última és la persona. La mesura última, el més important és la persona; les coses són bones en el grau que són bones per a les persones, i això ho tinc dit des que tenia setze i disset anys. O sigui que, en aquest sentit, sí que he canviat poc.

I, per altra banda, també aquest matí, casualment... Perdó, i vostè sap que moltes vegades, jo, fins defineixo el nostre nacionalisme com a nacionalisme personalista. Nosaltres som uns nacionalistes personalistes; el nacionalisme que intentem difondre, infondre, expandir en el país —que, evidentment, ho intentem— és això que en diem el «nacionalisme personalista», aquell en el qual la valoració que es pot fer és el grau que sigui vàlid per a les persones concretes que formen part d'un país. I aquest matí he dit una cosa que també l'hauria hagut de tranquil·litzar: jo he dit que, dintre de..., que, de filosofies, n'hi ha

de moltes menes, però que una de les possibles —naturalment, sempre totes aquestes divisions són una mica forçades— divisions que es poden fer de la filosofia és entre les deterministes i les indeterministes, i que jo sóc indeterminista, i que, per tant, no crec en la fatalitat, per exemple, ni crec en els condicionaments. I no és veritat que un home, quan neix —que, evidentment, neix molt condicionat tothom; no és el mateix néixer, doncs, a Burkina Faso que a Barcelona, per exemple. Ja és un condicionament, això de néixer en un lloc o en un altre, i ser d'una manera o d'una altra. Però, de tota manera, dintre del seu marc, quan un home neix, no neix absolutament condicionat. No hi ha un fatalisme. He dit que a mi m'agradava, que votava per l'indeterminisme, perquè a través de l'indeterminisme, si més no en principi, tot és possible.

El nacionalisme no és una ideologia, però tampoc no substitueix les ideologies; és una altra cosa. És una plataforma de definició de les persones i de convivència de les persones. Una plataforma de definició i de convivència. Ara bé, com que això, evidentment, és un fet de fons, i de gran permanència, i de gran potència, i de gran influència en els homes concrets, de cap manera —vostè ha dit una paraula, no sé si l'he entesa bé, en la seva explicació—, de cap manera no és una inconsistència. Si alguna cosa el nacionalisme no és, és una inconsistència. Això que quedí clar. I, a més, ara sí que això no es podrà dir que això és una inconsistència. Fixi's el que passa, oi? Després de quaranta anys d'estar sotmesos a allò que se'n deia, doncs, la «doctrina del progrés», «estar en el sentit de la història», i tantes i tantes coses, i a part d'això —incidentalment també— ser oprimits a fons, fins a la mort com a poble, fins a la desaparició i a la destrucció com a poble, aquest fet que vostè en un moment —ja dic, potser ho he entès malament— ens podia haver qualificat d'inconsistents al cap de quaranta o setanta anys, o els que siguin, reapareixen: escolti, nosaltres som aquí; els estonians... 900.000, 900.000, només 900.000... Però nosaltres som aquí. Després de quaranta o cinquanta anys de persecució, de deportació, diguem-ne, de destrucció de les seves capes dirigents, de mirar de desnaturalitzar una política sistemàtica de desnacionalització, després de cinquanta anys, 900.000 diuen: «Ecolti, nosaltres som aquí!». I ho diuen d'una manera que abans d'ahir els diaris diuen: «El Ministeri de Defensa de la Unió Soviètica ha dit a Gorbtxov que, sobretot, compte amb les nacionalitats!». Problemes..., i ho sabem tots, tots els generalistes i tots els tractadistes occidentals diuen: «Ecoltin, pot passar tot el que vostès vulguin, però compte amb les nacionalitats...», perquè, això sí, que de fet porta una càrrega bona i dolenta, perquè suposo que és bo que un estonià vulgui ser estonià, i a més hi té dret, però, evidentment, imaginin vostès, diguem-ne, quina càrrega de subversió en el sentit —no li dono cap sentit pejoratiu, en un cert sentit, és un sentit positiu és això que té aquest fet. «Compte amb Estònia!, compte amb Estònia!», diu el Ministeri de Defensa, el poderós, formidable, modernitzat, sofisticadíssim exèrcit soviètic: «Compte amb Estònia!» Per tant, eh?, d'inconsistent, res de res. Això està clar.

Ara, alguna cosa més. Miri, realment, potser sí que, en un moment determinat —jo no tinc cap inconvenient a parlar-ne un moment d'això, oi?—, nosaltres vam votar un plantejament de festes, perquè ens va semblar —i potser no ens va enganyar ningú, potser ens vam autoenganyar—, que es podrien salvar unes quantes festes catalanes, no? Això no s'ha acomplert. No

sé si és que hi va haver mala fe per part dels nostres interlocutors o ingenuïtat nostra. Evidentment, la festa del 12 d'octubre no m'agrada gens, o sigui que ja venen que de *dribbling* curt, res. (*Rialles*.) Absolutament, res, no m'agrada gens, i crec que és una festa molt mal triada, molt mal triada. Ara, si vénen els que representen realment l'Estat i diuen: «Escolti, un estat necessita una festa», allò que en diuen, i que jo no ho diré, perquè per mi la festa nacional és una altra, però en diuen una «festa nacional», tenen tota la raó del món: «Triïn-la. Quina volen? El 12 d'octubre? Molt bé, el 12 d'octubre.» Després en treuen una altra, que és la festa de la Constitució, que a mi m'hauria estat més planera, per entendre'ns, la festa de la Constitució —deixant de banda el tema de la coincidència de dates i tots els problemes que això ha comportat. Després, un bon dia es treuen de la màniga una altra festa, que és el 6 de desembre, no?, però la festa del 12 d'octubre, sense cap mena d'angúnia, he de dir que em sembla una festa molt mal trobada, una festa que va començar els anys 20, que va impulsar el general Primo de Rivera —com vostès saben—, i que jo recordo perfectament el que era la festa del 12 d'octubre l'any 40, l'any 41, l'any 42, l'any 45, després es va anar diluint una mica, com tot. És una festa molt mal trobada. I si de cara a allò que se'n diu, home, «la unitat d'Espanya», de cara a allò que se'n diu «la unitat d'Espanya», a la qual estem disposats —jo personalment, i parlo com a President de la Generalitat— a contribuir-hi amb tot el que calgui, és una festa molt mal trobada. No tinc cap inconvenient de dir-ho i ho dic des del lloc de més responsabilitat i de més projecció i de més ressò, i pot arribar demà a Madrid amb tota la rotunditat que vulguin. No hi ha *dribbling* curt; és una festa, des d'un punt de vista català, mal trobada.

Ara, això no vol dir, i aquí és un altre punt al qual he vist que a vostè encara li falta molt per llegir dels meus llibres (*rialles*), que jo sóc, i ho tinc escrit, i ho tinc dit: primer, un gran admirador de Castella. Hi ha pocs pobles en el món —en el món que nosaltres coneixem, però si més no en el nostre món occidental, al món europeu— de la importància, de la categoria i de la capacitat de fer una gesta —si se'm permet una expressió que, de vegades, sembla una mica «retombant», però que val— de tanta transcendència com van fer els castellans. I en van fer més d'una, però les altres, diguem-ne, encara són mesurables i, més o menys —diguem-ne— encaixables, amb categories més normals. Però allò d'Amèrica és literalment —no em surt un altre adjectiu, ja sé que és una mica banal— sensacional, absolut, i per tant la meua barretada és total, absoluta, i la meua admiració i el meu afecte pels països sud-americans, total.

No sé si vostè, si algú de vostès estava a l'última commemoració del 12 d'octubre, que aquesta sí que em sembla molt bé de fer. Vostè hi era i va sentir el meu discurs, discurs honest, discurs d'home-amic dels països sud-americans. Evidentment, jo no m'he passat la vida fent discursets —diguem-ne— sud-americans i parlant de la *Madre Patria*, de cap manera! No m'he passat la vida d'aquesta... I, per altra banda, no he participat ni de la retòrica, ni de certs plantejaments polítics que han estat habituals en aquest país fins fa quatre dies. Però ara dic una cosa: ara, amb aquest enlluernament que hi ha per Europa, resulta que ni fins i tot aquí gent que fa molt poc temps, doncs, era una gent que l'únic que li feia il·lusió era anar a Bogotà i a Quito, i que realment li feia una mandra enorme anar a París o a Roma,

avui, evidentment, s'han oblidat d'on és Bogotà i d'on és Quito. No parlo de ningú en concret, perquè això és una mica més general, i els ho deia a ells, i en canvi, bé, la Generalitat és on era. No amb aquell enlluernament, doncs, en fi, tradicional espanyol, però tampoc amb aquesta situació —diguem-ne— de menystenir aquests països que ara es comença a produir.

Jo crec que vostè és una mica injust amb això del «kumbaià». Si se'm permet, que jo ara per un moment, doncs, personalitzi una mica, si em permet, eh?, però per citar una persona, ho podríem centrar en qualsevol altra, no?, ho podríem centrar amb en Farreras, amb l'Alegre, amb en Bassols. Ho podríem centrar, doncs, amb en Laporte, amb l'Alavedra, amb en Miró, en qualsevol, eh? Però, en fi, si se'm permet dir-ho per mi, i també val per als altres, jo no sóc un «kumbaià» (*rialles*), està claríssim, això. Jo no sóc un «kumbaià». Jo puc haver fet de «kumbaià» alguna vegada (*rialles*) —i ara recordo una anècdota concreta que potser...—, però jo no ho sóc, si per «kumbaià» s'entén això que se'n diu «de l'espardenya», i s'entén, doncs, això que diu del foc de camp, i s'entén, doncs, el viure reclòs. Jo no ho sóc. Som, em sembla a mi, gent de projecció, gent que coneixem el món, que l'hem conegut abans que es posés de moda, quan realment a tanta gent que avui, doncs, és tan i tan important a Espanya i a Europa, doncs, ara sí que han descobert que existeix París, nosaltres ja feia molt de temps que ho sabíem que existia: no París, no, Europa, tot Europa, i no la d'ara, sinó també la de Goethe —ja que vostè ha citat Goethe—, la del segle XVIII, la del segle XIX o la de l'Edat Mitjana. Nosaltres no representem, el Govern de la Generalitat, Convergència i Unió, Convergència Democràtica, Unió Democràtica, no representen l'esperit «kumbaià». És molt injust dir això, i a més és tan injust i tan erroni que pot portar a errors polítics per part de qui ho diu, perquè, és clar, un fals diagnòstic realment porta que s'equivoqui qui fa el fals diagnòstic. No voldria encetar cap polèmica, però, és clar, tot allò de presentar-nos com a ruralistes, als únics que fa mal és als qui ens hi han presentat, i a més s'acaba de veure. Suposo que ja no ens ho diran mai més que som ruralistes; després de les últimes eleccions, no ens ho diran més que som ruralistes, suposo. Per tant, jo li aconsello —això no anava per vostè ara, això del ruralisme (*rialles*)—, jo li aconsello que vostè miri de no caure en la caricatura, perquè és falsa.

Nosaltres mirem, des d'un punt de vista polític i des d'un punt de vista intel·lectual, nosaltres mirem de combinar allò que combinen tots els pobles complets: miren de combinar la seva història i la seva projecció, és a dir l'arrelament i la projecció; no hi ha cap poble seriós, no hi ha cap poble important que no reti culte i homenatge a la seva història, no n'hi ha cap; agafin el que vulguin.

Jo ara, l'any passat vaig haver de fer aquesta mica de lliçó, la vaig haver de donar. Vull dir, què es pensen? Per què França ha commemorat mil anys de monarquia? Mil anys de monarquia, oficiosament, naturalment, perquè és la *République*, molt bé, però mil anys de monarquia. Però què es pensen? I ara dos-cents anys de revolució, és clar. La història de França està en aquests dos grans fets: mil anys de monarquia i dos-cents anys de revolució. O bé, per què es pensen que la Unió Soviètica, fa un any, el senyor Gorbtxov va dir que commemorin —perquè aleshores encara anava així, ara potser va diferent—, que commemorin els mil anys de cristianisme rus? Perquè, és clar, la

història de Rússia, no de la Unió Soviètica, que només fa setana anys que existeix; fa setanta anys que hi ha la Unió Soviètica; Rússia en fa mil, i veurem què passarà en el futur..., allò que dèiem de la permanència. Mil anys, mil anys de cristianisme a Kiev commemorats. Per què? O per què es pensa vostè que els nord-americans commemoren els seus dos-cents anys de la revolució americana, o tothom, naturalment que sí... Perquè tots els pobles senten, tots els pobles tenen la necessitat d'aquesta referència als seus orígens. El que passa és que tots els pobles, per anar bé, a més, han de tenir una capacitat i una voluntat de projecció en el futur; no es poden aturar als seus orígens, no es pot anar pel món mirant enrere. S'ha de saber ben clar el que es porta enrere, però, evidentment, la mirada endavant.

I, per tant, hi ha això: arrelament i projecció, tradició i futur. En la celebració del Mil·lenari, de la qual ens sentim molt contents d'haver-ho fet, però sempre havíem dit això: l'alfa i l'omega, són mil anys d'història, però ara dèiem com a homenatge del Mil·lenari, doncs, mira, una cosa que jo em vaig descuidar de dir que feiem, que és el Centre de Sistemes Numèrics, que vol dir l'aplicació de la informàtica per a la projecció de les grans obres d'enginyeria. Mil anys, Mil·lenari, molt bé: el comte Borrell II i la informàtica aplicada a la gran enginyeria. És això.

Bé, ara entrarem a l'etapa que vostè n'ha dit del tedi... Aquest tema conceptual i doctrinal que jo li agraeixo molt que m'hagi permès expressar-me així i que torno a dir que en el país necessitem aquest tipus de discurs; no el que he fet jo, el que he fet jo, el que ha fet vostè, el que farà un altre, un altre, un altre. Però, vull dir en aquest marc, en aquesta dimensió, no?

Bé, escoltim. La competitivitat..., vostè ha dit moltes coses i no sé si les sabré contestar prou bé. Ha parlat de les empreses estrangeres, del COPCA, etcètera. Li donaré primer unes respostes de tipus concret, precis, que serviran, a més, per crear, diguem-ne, un altre clima. Miri, nosaltres, jo ja ho sé, vostè té raó: nosaltres, precisament perquè no podem, en molts aspectes no podem, en fi, ja ho vaig dir ahir, no podem oferir a la gent que ve de fora tot el que voldríem i tot el que demanen, i sobretot tot el que els ofereixen en altres bandes d'Espanya i de fora d'Espanya... Aquests últims dies mateix, doncs, hi ha hagut tres inversions, que potser també hauríem perdut, entenem-nos, perquè, és clar, tampoc podem pretendre ni ens convé tenir-les totes. Una l'hem perduda, que ha anat a una altra comunitat autònoma espanyola, que evidentment l'han finançat bé, l'han subvencionada molt bé, una altra ha anat a Portugal i una altra ha anat al sud d'Anglaterra.

Bé, però, de tota manera, també li ho puc dir, no ens desesperem, que n'hi ha una pila que estan venint i de fet nosaltres, a Catalunya, tenim en aquests moments aproximadament el 40% de la inversió industrial estrangera. Fixi's que ahir ja ho vaig dir: subratllo això d'industrial, i naturalment si aquí posem el sector immobiliari i sobretot el sector financer, que, com vostè molt bé ha dit, són sectors que van molt amunt des del punt de vista d'inversió, van molt amunt perquè, a més, moltes vegades són coses en les quals el que compta és simplement el diner, vull dir la matèria primera és el diner, el que produeix el benefici és el diner; en una indústria el diner és per posar un teler o per posar un torn o per posar, doncs, una turbina. El diner, naturalment quan la pròpia màquina és el diner, evidentment, de diner, aleshores, se'n belluga molt més, no? D'acord. Per tant,

això després em redueix el 24% del total, quant a inversió, però d'inversió industrial, d'inversió industrial, que com a mínim, això sí, té l'avantatge que és molt més estable, arrela molt més, té moltes més arrels, el 40%.

La inversió japonesa. Diu: «Ah, se'n va cap allà?» Home, és lògic, és que no podem pas aspirar que la tinguem tota i, a més, no sempre tenim —ho torno a dir—, estem en una gravíssima inferioritat, gravíssima inferioritat davant de la Lombardia o davant de Flandes, o davant del sud d'Anglaterra, i després gravíssima inferioritat respecte, doncs, molt bé, respecte a Navarra, respecte a Andalusia, respecte al País Valencià, respecte al País Basc, respecte a pràcticament tot l'Estat, i encara gravíssima inferioritat respecte a Escòcia i Gal·les, per exemple, o respecte a algunes regions italianes, és a dir les regions que els seus estats, Gran Bretanya, Itàlia, o el que sigui, ajuden també molt especialment i amb molta força.

Nosaltres —el Conseller Alavedra, jo mateix i d'altres— som, en un cert sentit —amb tota la noblesa que voldria que donessin a la meua paraula— corredors de Catalunya, venedors de Catalunya. I, per tant, quan anem a vendre Catalunya, trobem —per dir-ho així—..., sabem quan ha passat el competidor. Sabem que..., aquell ens diu: «Sí, però, escolti, l'altre dia vaig estar parlant amb un representant del Govern britànic que em va dir que, si anàvem a Escòcia, ens donarien...» «Però, escolti...» «Sí, l'altre dia...» «Però, escolti, l'altre dia va estar aquí el Ministre d'Indústria...», per exemple, «de Baviera i ens va dir...» Baviera és un país riquíssim, i, en canvi, Baviera té unes possibilitats de donar subvencions —ja sé que després... «Oh, és que això no es pot fer», ens diuen a Madrid, «perquè, és clar, la Comunitat Econòmica Europea...» Romanços! Baviera ho fa, Baviera ho fa. Però, de tota manera, malgrat això, el 40% de la inversió industrial a Espanya es fa a Catalunya —estrangera. I, quant a la inversió japonesa, en aquests moments, doncs, està oscil·lant entre el 70 i el 80% de la inversió que es fa a Espanya. Tenim una exportació alta, que, en aquests moments —ja fa temps—, pateix, sobretot tractant-se de productes manufacturats, amb la cotització de la pesseta, però és alta. 25%, aproximadament, de l'exportació espanyola, tenint present que nosaltres no exportem cap matèria primera, no exportem ferro, no exportem taronges, no exportem cap producte alimentari...; exportem producte manufacturat, estrictament.

Llavors, quant a això del COPCA, quant a això del COPCA, jo crec que fa molt bona feina i crec que valdrà la pena que un dia potser, doncs, es doni una informació més àmplia; hi ha, per exemple, vint-i-tres promotors que actuen en programes —no diré per tot el món, però als països que convé— a les cinc, sis, set —a vegades, deu— empreses que constitueixen cada un d'aquests grups que intentem promoure. Naturalment, als uns els interessarà molt que es promogui cap a Amèrica del Sud, la majoria, evidentment, el que els interessa és la Comunitat; altres poden dir que el que els interessa és veure si poden començar a treure el nas, per exemple, en el sud-est asiàtic, etcètera. Aquest programa, senyor Vidal-Quadras, té un gran èxit. És a dir, l'escepticisme que té vostè respecte a aquest programa no és compartit per aquestes empreses.

Quant a això de les marques, quant a això de les marques, el primer que volia dir —perquè estigui tranquil— és que està obert a les marques que s'hi vagin incorporant; és a dir, a les marques que..., bé, que s'ho mereixin, naturalment, que tinguin

una..., que tinguin una qualitat, que tinguin una garantia. Això està obert. De moment, hi ha trenta-sis empreses que s'han acollit a aquest programa.

Encara que potser m'allargaré molt, però, escoltin, em diuen tant que aquest debat només el fem un cop l'any, doncs, si el fem un cop l'any, doncs, fem-lo bé, fem-lo llarg, tot el que calgui, oi?

Jo li explicaré com, en part forçat per la circumstància, senyor Vidal-Quadras —en part forçat per les circumstàncies—, a mi ja m'agradaria que fos una mica diferent el nostre model, a mi m'agradaria que el nostre model fos diferent. Però, és clar, hem de fer un model que sigui assequible, no? Jo li explicaré el discurs —no faré tot el discurs perquè va ser més llarg—, però en tres minuts miraré de resumir el discurs que vaig fer fa pocs dies a la inauguració de la nova fàbrica d'una empresa catalana important que es diu Titán.

Vaig dir: «Mirin», allò «estic...», en fi, el clàssic «molt content d'estar aquí», etcètera; «però jo els vull dir el següent, respecte a l'estructura industrial catalana». Perquè, és clar, pocs dies abans, precisament, tinguin present... Ahir vaig parlar, casualment, d'AKZO. AKZO, holandesos, han comprat Procolor, Bruguer, Iwanow, empreses algunes catalanes, altres no. De fet, alguna d'origen americà com Procolor, que era la Sherwitt Williams d'abans, després del grup March, ara d'AKZO. I, naturalment, aleshores, el segon gran grup de pintures català i espanyol és Titán; aquest és netament català. I a vegades, és clar, hi ha preocupacions... Bé, què passa, doncs, com que nosaltres, per altra banda, és evident que ens alegrem que AKZO, doncs, inverteixi a Catalunya i d'això estàvem parlant, concretament, amb el president d'AKZO, jo els vaig dir el següent: «Mirin, com podria ser Catalunya, des d'un punt de vista industrial i, naturalment, vol dir també tenint en compte la competitivitat, com podria ser?» Doncs, mirin, per començar no ens ha de fer por que vinguin les empreses estrangeres. Per altra banda, és inevitable que vinguin i, a més, si no vénen aquí se n'aniran, doncs, cent quilòmetres més amunt, cent quilòmetres avall o cinc-cents quilòmetres més amunt; rebrem els seus productes, rebrem els seus productes, es vendran aquí, però no rebrem ni els seus llocs de treball ni els seus capitals ni les seves tecnologies. Per tant, més val que ho facin aquí. Per cert, avui, AKZO, diu el diari que ha posat una fàbrica a la Vall d'Uixó; estupend! No cal pas que ho posi tot aquí, però esperem que en posi una altra —almenys tal com vàrem parlar l'altre dia— no massa lluny d'aquí.

Per tant, capital estranger, que vingui, que vingui. Nosaltres, almenys, fem tot el possible per anar-lo a buscar; no ens ho critiquin massa, eh?, si us plau, perquè després resulta que a vegades hi ha persones que ens han criticat a fons, doncs, perquè resulta que diuen: «Us veneu el país, esteu..., aneu a buscar aquest, aneu a buscar l'altre, el de més enllà...» I al cap de sis mesos, un any, dos anys, tres anys —ja sigui per un parentiu que tenen amb una empresa, ja sigui perquè han entrat a formar part d'una SAL, ja sigui..., pel que sigui, llavors diuen: «Escolta, no podríeu ajudar-nos a trobar una empresa estrangera?» Per tant, siguin prudents també des d'aquest punt de vista a l'hora de certes crítiques, no?

D'altra banda, el món està així: s'internacionalitza, ja els ho repeteixo. El Rockefeller Center, la Columbia, la Toyota a Detroit, i avui he llegit que, un dels principals hotels i gratacles de

Los Angeles, també l'han comprat els japonesos.

Per tant, jo els dic: mirin, veuen, allà al davant hi ha la Sandoz. Està molt bé —allà al Prat de Llobregat—, està molt bé que hi hagi la Sandoz allà fent les seves pastilles. Però el bo del cas és que vostès veuen que al costat hi ha un edifici nou, que està fent la Sandoz, i el bo d'aquest edifici nou és que no el fan per fer pastilletes; aquest edifici nou el fan per posar-hi aquí el seu centre de recerca per a tot Europa i per a tot el món d'una especialitat concreta que són els productes de Sandoz, colorants però també, doncs, estovants, etcètera, en el camp de l'adoberia, en el camp de les pells. Molt bé. A partir del moment que Sandoz i KAO i Pharmacia —els suecs— i... —ara ho he oblidat—, bé la mateixa Nissan en un altre terreny, etcètera, ens posen aquí no fàbriques, no fàbriques, sinó laboratoris. A partir d'aquest moment, nosaltres ens hem apuntat un *tanto*, això és important. Que diguin: «No, no, Catalunya no només és un país per posar-hi tallers. A més, hi podem posar la nostra recerca, per exemple, per al camp de l'adoberia, el cas de Sandoz. Per tant, Sandoz, fent les seves pastilletes; Sandoz, posant-hi el seu laboratori. Ara, si tot fos Sandoz o Sanyo o Thompson o Volkswagen, doncs, no n'hi hauria prou.

I aleshores —i perdonin que m'allargui molt—, aleshores, jo els explicaré una anècdota. L'altre dia vaig anar a la inauguració de la nova fàbrica de Sanyo, perquè era una fàbrica, una multinacional, i després vaig voler —perquè m'havien escrit uns dies abans una gent, una gent, Vidal-Quadras, que em deia el següent: «Miri, escolti, m'agradaria molt que vingués a celebrar el vint-i-cinquè aniversari de la nostra empresa, a Centelles». I aleshores va explicar el següent: «Fa vint-i-cinc anys», i això està en la línia, a més, de la cultura de l'esforç, «Fa vint-i-cinc anys, la Lluïsa, que és la meva dona, i jo vàrem manllevar cinquanta mil pessetes que dos amics ens van avalar, vàrem llogar un local de cinquanta metres quadrats i vam començar una empresa. Avui, al cap de vint-i-cinc anys, aquella empresa és això; és una empresa mitjaneta, si vostès volen, però que fa goig. Ens agradaria que vingués a prendre una copa de cava.»

És clar, jo crec que l'important del país és que tinguem Sanyo i la Lluïsa i el seu marit, això. Per tant, tenim la Sandoz i la Sanyo, tenim un laboratori de recerca de la Sandoz i de la KAO; després tenim —i jo comprenc que fa somriure, però aquest país viu d'això, de la Lluïsa i el seu marit—, i després el que necessitem, després el que necessitem és que algunes d'aquestes Lluïses i els seus marits arribin a ser importants. Perquè, evidentment, si alguna cosa a nosaltres ens falta —i ja ho deia jo ahir—, a part d'institucions financeres importants i sòlides i fortes i amb voluntat de liderat —i amb voluntat de liderat—, són algunes empreses grosses.

O sigui, el que diferencia el nostre model del model llombard és que, és clar, és que els llombards, de tota manera, tenen moltes empreses d'aquestes però després tenen la Montefibre, no?, i, a més, tenen la Pirelli, i Llombardia no, que és al Piemont, però tan li fa, ja que tenen l'Olivetti i tenen la FIAT, no cal dir; el que les diferencia és això. Nosaltres tenim unes quantes empreses mitjanetes-grosses, que tenen les seves fàbriques a deu o quinze, fins i tot vint països, petites multinacionals. Això també ho han d'impulsar. I una mica, la cosa que dèiem de les marques està en aquesta línia: reforçar industrialment però també comercialment algunes d'aquestes empreses perquè arribin a ser importants.

Bé, deixo això. Una d'aquestes empreses és Titán, doncs, per això vaig fer aquest discurs, precisament, a Titán. També la va començar un senyor, doncs, molt modestament, un avi, i ara el seu nét ho acabarà de tirar endavant.

Senyor Vidal-Quadras, senyors diputats, el tema de la —hi havia més coses del COPCA, però, oi que ja em permet que no torni enrere i que ho deixi córrer, vull dir, si cal després, després, si cal, ja li ho aclariré, si vostè vol alguna cosa més; he oblidat llegir tot això que tenia del COPCA.

Política... Miri, jo crec que nosaltres una política decidida de col·laboració universitat-empresa i formació professional-empresa l'hem feta. Perquè, a més, l'hem feta d'una manera que és molt significativa. L'hem feta en el terreny de les idees. Vostè sap que aquest és un tema que fins fa quatre dies ha estat molt durament atacat. A Europa hi ha hagut dos models de formació professional i dos models d'enfocament de la vida universitària. L'un ha estat el que ha fet una separació radical entre l'ensenyament i el treball, i això ha passat molt en els països llatins, per exemple, no? Però també en alguns altres. Després, això va ser accentuat perquè alguns partits, diguem-ne d'esquerreres —el Partit Socialista, el Partit Comunista—, varen adoptar també aquesta línia. Jo recordo que quan defensava això, fa set o vuit anys, un diputat em va dir «això és explotació», simplement lligar treball amb formació. Això ha canviat avui. Aquests mateixos partits em sembla que han canviat, cosa que m'alegra i, a més, els en felicito.

I després hi havia l'altra línia, que, bàsicament, és germànica. O sigui, quins són els tres països d'Europa, els tres països d'Europa que tenen més bona formació professional? I en un altre ordre d'idees, quin és el país d'Europa que té més bona transferència tecnològica universitat-empresa? Són Alemanya, Suïssa i Àustria. I nosaltres —ho repeteixo— varem defensar això aquí i a Madrid —aquí i a Madrid— l'any 80, l'any 81, l'any 82. Per tant, no és veritat que no tinguem una actitud molt decidida i molt sòlida en aquest sentit. Ara, quan vam anar Alemanya amb el Conseller Alavedra, doncs, recordo que una de les coses que em van dir va ser: «Vostè, què vol veure?», i jo vaig dir: «Vull veure la formació professional austríaca». Perdoni, he dit Alemanya i volia dir Àustria. «Jo avui —érem a Linz— vull veure la formació professional que vostès fan aquí i com la fan». O sigui que la nostra preocupació en aquest sentit és clara, i ja vaig explicar ahir que farem tot el que podrem, tot i que el marc legal no ens ajuda i tot i que, bé, doncs, s'han de superar molts hàbits i no és tan fàcil fer-ho d'avui per a l'endemà.

Bé, em sembla que no em queda gairebé res més. Segurament hi ha moltes més coses. Vostè ha parlat de la universitat; sí, mirarem d'incrementar..., però no es faci il·lusions excessives sobre el que incrementarem respecte al funcionament de les universitats. Ho augmentarem —jo mateix ho vaig dir— sense que ningú m'ho demanés, per tant, vol dir que ho farem. Ningú m'ho havia demanat. Però jo els anuncio que el pressupost d'aquest any serà dramàtic. Absolutament dramàtic, i, per tant, dintre del marc d'aquest dramatisme, doncs, farem el que podrem i, evidentment, alguna cosa farem i ho farem —ho repeteixo—, perquè torno a dir que és un tema que vaig plantejar jo mateix sense que ningú m'hi forcéss, no? Per tant, vol dir que ho portem entre cella i cella, fer això. Vostès, els universitaris se n'han queixat aquests últims temps, i jo crec que amb molta

raó. (Pausa.)

Jo crec que Catalunya, tradicionalment, històricament, en certs aspectes des de fa segles però, en tot cas, durant els últims cent anys i, naturalment, amb tots els drames que vostès vulguin —un dels quals és nogensmenys que la Guerra Civil—, però, de tota manera, ha estat un país amb un nivell de convivència important. És un país que té tots els números per tenir gravíssims problemes interiors —i que, sobretot, els ha tingut recentment, després d'aquests quaranta anys, per la seva estructura de població, per la seva estructura social, per la seva..., en fi, per la forma com s'havia anat configurant des d'un punt de vista de l'urbanisme, no gens bo des d'aquest punt de vista—, tenia tots els números perquè hi haguessin situacions, enfrontaments en el terreny de la convivència. No hi han estat. Un dels fets positius —i no ho dic per mi, sinó que ho dic per coneixedors del país no catalans i, evidentment, no vinculats políticament a mi— és que Catalunya és un país que té bona convivència. I això és mèrit de tothom... Naturalment, també és mèrit del Govern de la Generalitat, eh? Sempre que hi ha una cosa que va bé, és mèrit del Govern, en part; sempre que hi ha una cosa va malament, és demèrit del Govern, en part. Però, evidentment, no és totalment ni mèrit ni demèrit del Govern; en aquest cas, sobretot, hi ha un tant per cent molt important de mèrit de la gent, d'això que en podríem dir «la gent».

Per tant, a mi em fa l'efecte que les seves aprensions no són justificades, la qual cosa no vol dir que no hi pugui haver un, dos, tres, cinquanta casos que hagin estat incidents..., en els dos sentits, en els dos sentits. I en realitat li he de dir que si alguna llengua està en inferioritat avui encara a Catalunya és el català. En part per raons objectives, no? Perquè és..., en fi, allò que hem dit abans del descobriment d'Amèrica, doncs, pesa —ja pesava abans del descobriment d'Amèrica—, que mai..., en fi, vull dir, una cosa que s'oblida molt sovint és que la desproporció demogràfica entre Catalunya i Castella..., i, si a més a més, lingüísticament, hi posàvem Aragó, a Castella, doncs era formidable, no? Jo, em sembla, senyor Vidal-Quadras, que aquí ens podrien donar —ens podrien, ens podrien: «ens»—, als que som aquí i als que són fora d'aquí, ens podrien donar una bona nota.

Per acabar —i perdoni, senyor Vidal-Quadras, si no li he contestat moltes de les coses que vostè ha plantejat..., per exemple allò de si no haviem parlat amb tots els agents socials: si vol, si hi té interès, després m'ho torna a demanar i li ho contesto, però ara jo no voldria abusar ni de vostè, ni de la resta de la Cambra. Miri..., no en el terreny polític, ara no parlo en el terreny polític —li ho dic perquè potser, el que vaig a dir ara, després podria ser, diguem-ne, utilitzat políticament, i tothom té dret a fer-ho, i, si ho fan, doncs, ja contestaré—, però com a país, i no com a país en el terreny aquest de la llengua i de la cultura, només, i de la identitat nacional, sinó com a realitat econòmica, com a realitat social, com a país, un dels problemes de Catalunya, almenys un dels que jo he sentit dintre de mi des de fa molts i molts anys com dels més importants, dels més dramàticament importants, és evitar que Catalunya sigui marginal —estic parlant ara en termes, ho repeteixo, no polítics, estic parlant en termes de país—, que això que diu en Porcel, en aquest article que vostès citaven, no sigui veritat, no sigui veritat ni dintre de Catalunya... Jo també de vegades ho dic a algun dels nostres intel·lectuals: «Escolteu, no us tanqueu, no parleu

només entre vosaltres, doncs..., passegeu-vos molt pel carrer, vegeu el que passa, escriviu sobre les coses que interessin la gent». I, naturalment, això, m'ho dic a mi mateix i ho dic a tots els polítics, i de fet s'ha de dir a tot el país, no? Nosaltres hem de fer un gran esforç per no ser un país petit i arraconat; som un país petit, som un país petit, però no tenim necessitat de ser un país arraconat. I la política que hem estat practicant, la política del Govern de la Generalitat, ha estat fer un gran esforç en aquest sentit. I, de vegades, algun d'aquests viatges, que s'han interpretat de tota manera, i diuen: «Què en treuen, de fer aquest viatge?»... Oh!, en treuen simplement de fer un acte de pedagogia al país, en aquella línia que jo sempre explico als catalans; dic: «Escolteu, el nostre món és el món; el nostre món no és ni Catalunya ni Espanya ni Europa: el nostre món és el món». Aquest esforç, l'hem fet i hem de continuar fent-lo, perquè evidentment l'amenaça d'esdevenir marginals..., perquè som petits, i perquè, a més, dintre de l'Estat espanyol, estem en una situació no prou ben resolta, i perquè no tenim —com deia l'Hortala aquest matí, el senyor Hortala—, doncs, ni prou recursos, ni prou llibertat, ni prou poder, doncs, per tant, això ens obliga a un esforç suplementari molt i molt gran: no ser petits en el sentit espiritual, intel·lectual, de la paraula: no ser irrellevants.

Escolti, per acabar, li voldria dir una cosa, l'última —ara sí que acabo. En Pau Casals va dir aquestes coses que vostè diu, i en va dir d'altres: una que jo sempre cito —que em permetran que la torni a repetir, lligant amb allò que deia ahir de l'exigència ètica que hem d'introduir en el país—, aquella frase, «Catalans, reclameu sempre els vostres drets, però no oblideu mai els vostres deures»; però en va dir una altra, que de cara el que estem parlant avui és molt important: quan Casals es presenta a l'ONU —a l'ONU, l'Organització de Nacions Unides; la cosa més universal que hi ha en el món és l'ONU— a tocar *El Pessebre*, ell diu «I am Catalan» —ell podia haver fet un gran discurs sobre la llibertat, podia haver fet un gran discurs sobre això, sobre els pobles del món; no: va dir «I am Catalan». En Casals, senyor Vidal-Quadras, era nacionalista.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies. Per a un torn de rèplica, té la paraula el senyor Vidal-Quadras. Per deu minuts.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Moltes gràcies, senyor President.

Senyor President, vostè ha dit que jo he fet dos discursos: un, «Aleix Vidal-Quadras»; l'altre, «Jordi Pujol». Jo, això, ho interpreto com un gran elogi —per això de «Jordi Pujol», vull dir—, com un gran elogi; perquè vol dir que vostè, que és un conegut tot terreny, m'ha reconegut una certa capacitat per anar per terrenys diversos, i jo li ho agraeixo molt sincerament.

Jo crec, senyor President, que el problema és que... —ja li he dit que vostè venia poc per aquí; potser és una imposició del Reglament—, jo crec que el problema és que tots evolucionem, tots evolucionem... El seu partit i vostè, i vostè i el seu partit, han anat evolucionant, els darrers anys, i la força política en què jo milito, i els meus companys de Grup militen, també ha anat evolucionant. I aquesta evolució es pot produir de dues maneres. Les persones poden ser invariants, però la doctrina pot anar adequant-se i pot anar madurant, o bé hi pot haver un canvi de persones, que no és incompatible, també, amb una maduració de la doctrina. I potser el nostre partit a Catalunya ha

tingut massa canvis de persones, i això no es bo.

En qualsevol cas, senyor President, jo li puc garantir —per això li parlava de refundació— que això sembla que s'ha estabilitzat. I, vostè, al President del meu partit i, encara, del Grup parlamentari, ja el coneix bé, el coneix fa bastants anys; a mi em coneix menys, però en qualsevol cas jo espero que ja ens anirem coneixent, i que es complirà allò que «el roce hace el cariño» (*rialles*).

Senyor President, jo estic convençut que el marit de la Lluïsa ha fet coses, i vostè ha dit que feia falta que el marit de la Lluïsa fos important. Jo no diré si el marit de la Lluïsa és important, perquè jo no he vingut aquí a afalagar-lo —com aquelles línies ben conegudes que posa Shakespeare en boca de Marc Antoni: «Amics romans, jo no sóc aquí per afalagar-lo». Però en qualsevol cas sí que li vull dir una cosa: en aquest país hi ha molts polítics —a tots els països—, hi ha diverses classes de polítics: hi ha polítics que consideren que fer bé la política és tenir moltes enquestes i anar fent allò que convé en cada moment —i alguns ho fan extraordinàriament bé—, i després hi ha polítics que el que fan és tenir una certa idea de com voldrien que fos la societat, interaccionen amb aquesta societat i intenten, en aquesta interacció, recollir el que la societat vol, però també volen influir en la societat. Són aquests, els que Max Weber deia, en un llibre que als socialistes els agrada molt, *El savi i la política* —perquè van descobrir allò de l'ètica de les responsabilitats, que és un concepte que dóna molt de si—, i en Max Weber diu allà que hi ha polítics que fiquen els dits entre les rodes de la història... Jo hi crec, en aquests polítics que intenten ficar els dits entre les rodes de la història; però, és clar, s'ha d'anar amb molt de compte, perquè podria passar que els dits es transformessin en pals entre les rodes de la història. I jo, senyor President, li asseguro i li garanteixo que respecte a moltes coses, i en particular totes aquelles que vostè pugui fer, jo estic tranquil·líssim, absolutament tranquil. Jo només he parlat de confiança i claredat, i cregui'm que aquesta intervenció meva, en la seva primera part, que ve a donar resposta a la seva tercera part, era un intent d'establir confiança i claredat, i jo crec —almenys aquesta és la meva percepció després de sentir-lo— que hem avançat una mica en aquesta confiança i en aquesta claredat, i això crec que és bo.

L'escenari polític a Catalunya, senyor President, és complex. És complex perquè a Espanya l'escenari polític és funció d'una sola variable —més Estat, menys Estat; més fe en l'individu, més fe en el sector públic—, és una funció d'una sola variable, i la gent s'ubica sobre aquest eix. Catalunya té dos eixos de coordenades, té dues variables: una és aquesta i l'altra és la idea de Catalunya, la idea de Catalunya respecte a Espanya, quin model, quina idea tenim sobre les relacions harmòniques del nostre país, de Catalunya, amb Espanya. I, és clar, això fa la situació política complexa, i això provoca a vegades dificultats, malentesos, ambigüitats, indefinicions, oscil·lacions, i tots som una mica víctimes d'això. Però jo crec que és una tasca apassionant, aconseguir solucionar aquest problema amb dues variables; jo crec que aquest problema té solució; potser és una solució no trivial —potser és una solució no trivial—, però crec que, si ens hi esforcem —i jo crec que tenim els materials—, aquesta solució no trivial, la podem trobar.

Senyor President, jo li garanteixo que nosaltres, en aquest moment, el nostre partit, les persones que en són responsables,

jo li asseguro que, de retòrica de cartó-pedra..., gens ni mica, gens ni mica. Per tant, aquí no es contraposa un nacionalisme amb un altre nacionalisme, perquè això seria no solament un error, sinó que seria totalment inexacte.

I sí que vaig ser-hi, jo, en aquesta conferència que va fer vostè el 12 d'octubre, el *Día de la Hispanidad*, al Saló de Sant Jordi. I he de dir que va, vostè, desconcertar bastant els cònsols sud-americans, perquè va parlar vostè molta estona de l'Europa de l'Est —vostè se'n recordarà—, molta estona; és a dir, va dedicar quasi el cinquanta per cent del seu discurs..., que jo vaig trobar interessantíssim, jo m'ho vaig passar molt bé, però vaig mirar els cònsols i estaven una mica desconcertats (*rialles*).

Senyor President, vostè ha dit que vostè no és un «kumbaià»: vostè és el marit de la Lluïsa (*remor de veus i rialles*.) Però, miri, senyor President, si... I jo sóc el marit de l'Anna Rosa, i en fi... Aquí, qui més qui menys és marit... d'alguna dona (*fortes rialles*). Però, senyor President, li diré una cosa, no per tranquil·litzar-lo —perquè, vostè, suposo que tampoc això l'inquieta massa—, però, per si serveix d'alguna cosa, vostè a mi no em dona la imatge d'un «kumbaià» —gens ni mica, gens ni mica. Si he fet una mica de caricatura i he forçat una mica l'argument... I vostè ho fa moltes vegades, això de forçar l'argument, o sigui que..., o sigui que..., eh? (*rialles*), ja ho sap, allò de «o tots moros o tots cristians». Vostè força l'argument i, llavors, els altres, doncs, en la mesura de les nostres modestes possibilitats, també forcem una mica l'argument. I, dient això, jo he forçat, efectivament, una mica la metàfora.

I per què l'he forçada? Home, perquè vaig trobar que aquelles declaracions... I jo tinc un gran respecte personal i un afecte per la persona que les va fer —això, que quedi claríssim. Jo em recordo sempre d'una cosa que deia un gran amic de vostè, i pare de la Constitució, que va ser secretari general del Partit: doncs, el Miguel Herrero de Miñón em deia que els polítics som peces sobre un tauler d'escacs, i que ens movem amb moviments geomètrics implacables, i, quan matem, ho fem sense rencor. Aleshores, per això li dic que, tot l'afecte personal per la persona que va fer les declaracions, però és que jo crec que van ser unes declaracions poc afortunades. Com li sona, això, a vostè? És a dir: «Els catalans no commemorem res». Home!, no es pot dir això, no es pot dir. Vostè ho ha matisat, ho ha matisat: «A mi, el 12 d'octubre no m'agrada per això, i per allò, i per allò». I la cosa ha quedat molt més clara, i la cosa ha quedat molt més clara. I, llavors, com que jo crec que la solució no trivial d'aquest problema, en ser no trivial, necessita una cura exquisida, no es poden fer segons quins excessos, i solament la meua imatge una mica forçada —i potser una mica injusta, ho reconec— del «kumbaià» anava per compensar l'excés que representava aquella frase que «els catalans no commemorem res». Vostè ho ha aclarit d'una forma que jo he trobat satisfactòria.

I és veritat que les relacions entre Catalunya i Espanya han passat per èpoques, èpoques harmonioses, èpoques de tensió... Per exemple, els cònsols de la Llotja de Barcelona es dirigien a la regent, Mariana d'Àustria, dient: «Como a propios vasallos son y se nombran españoles, siendo como es indubitado que Cataluña es España». (*Remor de veus*.) Això escrivien els cònsols de la Llotja de Barcelona a la regent Mariana d'Àustria. Per tant, Catalunya ha tingut èpoques en les quals la seva relació amb el poder —com deia Vicens Vives— ha estat de gran

tensió, i ha tingut èpoques de més gran harmonia. Això, ho sabem, i amb això hem de comptar i amb això hem de viure. Però passa una cosa, senyor President: «Catalunya», vostè ha dit moltes vegades, «un sol poble», un sol poble, i, aquest eslògan, jo l'entenc en el sentit positiu, jo l'entenc en el sentit positiu, perquè vostè no ho diu en el sentit d'uniformitzar; vostè diu: «un sol poble». Però Catalunya és una societat molt complexa, i tots tenim orígens sociològics, familiars, geogràfics, diferents; fins i tot dintre dels mateixos catalans, catalans de moltíssimes generacions, tenim diferents matrius inicials, diferents matrius inicials. I tot això s'ha de tenir en compte, i de tot això ha de sortir aquesta solució no trivial que entre tots hem de buscar.

Jo vaig proposar una cosa, senyor President, que li vull recordar —suposo que vostè la sap—, que li demostrarà quin és l'esperit del nostre Grup: nosaltres vam proposar que, per commemorar el desè aniversari de l'Estatut, aquest Parlament fes un ple extraordinari i solemne, que se celebrara el mes de desembre, on cada grup, per espai de trenta minuts, exposara la seva idea de Catalunya, d'Espanya, de l'Estatut... Això és el que volem: claredat i confiança, que tots sapiguem on som, que tots sapiguem on volem anar i, si és possible, i, si és possible, almenys a una de les dues variables del problema, trobem solució. Però, és clar, hem de saber on estem ubicats dintre d'aquest espai de dues dimensions.

Quan he parlat, en el tros de discurs que era «més Jordi Pujol», jo el que recollia són inquietuds que hem sentit d'empresaris; és a dir, és clar, igualment com vostè, vostè rep més *inputs*, nosaltres potser en rebem menys; però, en qualsevol cas, jo el que volia portar aquí són inquietuds que hem sentit de molts empresaris respecte a determinades qüestions. Sobre la formació professional, ja li he dit que era un èxit el tema de la FP, però és que no hem d'anar a un model, no hem de pensar que formació professional només és els nivells baixos de l'educació; la formació professional també és per a titulats superiors, i un programa similar s'hauria d'endegar per a titulats superiors.

Jo, senyor President, no voldria deixar la tribuna sense dir una cosa que em preocupa particularment, i és que, després del preocupant incident a Vandellòs I, els dies passats —que, sortosament, no ha tingut més conseqüències, i que ens ha ensenyat lliçons, com totes aquestes situacions ens ensenyen lliçons—, jo crec que la Generalitat hauria de fer un seriós esforç, en aquest moment, per plantejar-se una participació més punyent en el PENTA, amb més alts graus de responsabilitat, i hauríem de pensar en una ampliació del conveni amb el Consell de Seguretat Nuclear. Tot això és possible: tenim els mitjans, tenim la tècnica, tenim les persones, i si potser els instruments jurídics i normatius no són gaire flexibles, en qualsevol cas hem de fer un esforç en aquesta direcció.

Jo li agraeixo, senyor President, la seva llarga resposta, i estic convençut que hem avançat en aquest camí que jo li deia i que a nosaltres ens preocupa especialment, que és el camí de la claredat i de la confiança.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. L'Honorable President té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: M'agradaria molt contestar novament al senyor Vidal-Quadras, però em sembla que entre ell i jo hem fet un ús molt llarg del nostre temps, ja, i simplement volia fer dues..., gairebé ni puntualitza-

cions, dos molt petits comentaris. Repeteixo, sento no poder parlar sobre altres temes, per exemple, això que acaba de dir respecte al PENTA m'interessa molt, i em sembla que sí, que hauria de ser viable el que acaba de dir.

Però jo ara només volia dir el següent: primer, el lema aquest de «Catalunya, un sol poble», no és meu ni és de ningú; de fet, realment, la manera com..., vostès recordaran que la presència, en els carrers de Catalunya, més intensa d'aquest lema és perquè durant uns quants anys era el lema unitari de les manifestacions a Catalunya; per exemple, la manifestació de l'Onze de Setembre, etcètera, de l'any 77, de l'any 78, de l'any 79, es feia amb el lema aquest: «Catalunya, un sol poble». Bé, volia dir que hi ha molta gent que pot fer seu —amb més mèrit, fins i tot, en aquest cas, que jo— aquest lema, afortunadament.

I la segona cosa que volia aclarir és respecte al 12 d'octubre. Miri, el 12 d'octubre havia deixat de celebrar-se, perquè era una festa que arrossegava una..., una ferum dolenta, eh?, era una festa franquista, espanyolista —en el sentit pejoratiu i dolent de la paraula—, era la *Fiesta de la Raza*, ens havia estat imposada d'una manera molt desagradable..., jo li puc assegurar que era..., en fi, no hi insistim. I havia anat caient, els últims temps, en allò que en diuen el «tardofranquisme», havia anat, diguem-ne, diluint-se, i al final s'havia deixat de celebrar del tot. El qui va restablir aquesta festa sóc jo, sóc jo; no com ara es fa —que ja dic el que en penso, amb tota rotunditat, i que ho puc dir a qui sigui, no?, a qui sigui: no m'agrada gens—, però en el sentit, diguem-ne, del que és..., això que vostè ha dit: «Escolti, però com podem quedar indiferents?» —ho deia jo, els ho vaig dir— «el Govern de la Generalitat» —l'any 80—, «com podem quedar indiferents davant d'aquest fet tan sensacional que va ser el descobriment d'Amèrica i tot el que va venir després?». Naturalment, no es va fer en la nostra llengua, nosaltres no ens podem considerar «l·ligats» a aquest fenomen de la mateixa manera com s'hi poden considerar els andalusos, els castellans, els bascos, els asturians, etcètera. No ens hi podem sentir l·ligats —que quedi clar, això— ni culturalment, ni lingüísticament, ni, en certs aspectes, sentimentalment, però és evident que és un fet extraordinàriament important, que passa molt a prop nostre, que després, nosaltres, d'una certa manera, ens hi incorporem, que avui tenim uns l·ligams que, evidentment, no són els mateixos els que tenim nosaltres amb Amèrica del Sud, per exemple, que els que hi puguin tenir els hongaresos, els suecs o els alemanys, i, per tant, no té sentit, va contra la lògica, va contra la justícia que aquest fet, simplement, passi absolutament desapercebut.

Jo no era partidari ni que fos dia de festa ni que fos, molt menys encara, la *Fiesta Nacional*, en el sentit que s'ha convertit avui. Però el restaurador d'aquell acte que fem cada any a la Generalitat i de tomar a anar, diguem-ne, a fer el petit homenatge al monument a Colom és el President de la Generalitat. Això voldria que quedés clar per diferenciar bé el que és el meu rebuig i el que és, no solament la meva acceptació, sinó la meva iniciativa, que va ser en aquell moment positiva, perquè tampoc no va ser tan ben rebuda, fins i tot, per molta gent que ara la defensa a peu i a cavall aquesta festa: no va ser pas ben rebuda.

Res més. Simplement aquest aclariment.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable President. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Ribó.

El Sr. RIBÓ: Senyor President, jo començaré per una pregunta i una anècdota molt senzilles: quina és la seva responsabilitat? L'anècdota em succeeix sovint per Catalunya i m'imagino que, fins i tot a vostè, potser també li arriba a succeir. Em demanen: «Vols dir, Ribó, que tota la culpa la té Madrid?». És una idea que, molt sovint, catalans senzills et plantegen sobre els problemes que avui té Catalunya, les seves institucions i el seu autogovern.

Jo voldria centrar el debat en la resposta a aquesta anècdota, no en un país competitiu, just i català, que és la seva caracterització en el discurs d'ahir, sinó en la seva obra de govern, que per a això es fa el debat. I per nosaltres —avançant-li ja el canemàs del discurs— la seva obra de govern és una política socio-econòmica que està impeding un ús social de l'Estatut i, per tant, està allunyant sectors de la població de l'autogovern. Una concepció de govern força mancada de diàleg i participació dels agents socials i, curiosament, després de tantes hores de sentir «nacionalisme», que està devaluant l'autogovern, i no només per responsabilitat de Madrid, perquè vostès porten nou anys governant; no és avui que encetem el debat sobre la reivindicació de l'autogovern.

Per tant, jo, en nom d'Iniciativa per Catalunya, li podria dir que la seva opció governant —i prengui-s'ho amb tot el rigor de la frase— és, avui, objectivament, vostès són, objectivament, un tap, un bloqueig per fer de l'Administració autonòmica un agent impulsor de les energies socials, de l'increment del nivell de vida, del desenvolupament de l'autogovern. No li estic dient que no hi hagi increment del nivell de vida o energies socials, sinó que vostès estan, en aquests moments, frenant i no aprofitant mecanismes que hi ha a l'autonomia per impulsar això. Jo li podria citar —que em tocava fer-ho, potser— promeses i discursos, alguns molt recents, i, el temps, me'l menjaria de seguida, però són paradoxals: el 5 d'octubre del 88, al debat d'investidura, vostè ens anunciava grans obres d'infraestructura: el pont de Tortosa, tot just inaugurat, amb morts i amb canvi de senyalitzacions; Terrassa-Manresa, en autopista, esllavissada no fa gaires dies; Garraf, autopista de la qual vostès estan furtant a l'audiència pública l'estudi d'impacte.

Miri quina paradoxa i quins exemples de política industrial donava vostè l'any 88 —dit avui, novembre del 89—: la Farga Casanova —gran acció, la Farga Casanova—, Corberó i el pla industrial de SEAT. I podria continuar amb el discurs d'investidura i amb el debat del 87, sobre habitatge, sobre les vegades que ens anuncia —això, ens ho anuncia sovint— que se n'anirà a veure el President del Govern... És un llarg etcètera. Són incompliments que formen part d'aquella forma de governar, i avui el nostre objectiu en aquest debat és ubicar la seva obra de govern en l'espectre polític —no el del nacionalisme, on vostè se sap bellugar molt bé quan defuig la responsabilitat, no—, en el de la societat avui a Catalunya i els seus problemes.

En el seu discurs socio-econòmic vostè ha exposat una bateria de mesures perfectament atribuïbles a qualsevol govern conservador: divorci entre economia —competitivitat, etcètera— i societat, «aquells que no segueixen...» i, fins i tot, medi ambient —no tan accentuat, aquesta vegada, aquest divorci. Un creixement que diu vostè que comporta injustícies socials —i no cito el text concret precisament per estalviar al màxim el temps de la intervenció—, ho diu textualment; un abandó —possible, perquè no ho poden fer tot— d'aquells que són en-

darrerits, en part, que, fixi's quina llista ens va fer vostè d'endarrerits, que si hi van sumant percentatges d'atur estructural, de gent que no troba habitatge, etcètera, anirem a sectors molt importants de la població que es van quedant endarrerits. I la gran fallàcia que això no es fa perquè no es pot; la fallàcia — que ja ha estat prou desmuntada en anteriors debats polítics en aquest país — que és l'única política possible. En política, el possible sempre depèn molt, també, de la voluntat política, però un divorci entre societat i economia, un abandó d'un sector, considerar els endarrerits..., aquesta fallàcia de la possibilitat és típicament una pauta de govern conservadora.

La qüestió, senyor Pujol, està en el balanç de nou anys d'autogovern que, en el seu cas, és des d'aquesta posició conservadora, en tots els seus sentits —hi entraré en la mesura del meu temps. Estem vivint un moment socio-econòmic de creixement, i les receptes per aplicar en aquest moment socio-econòmic de creixement, per a vostè, són bàsicament —ho hem dit moltes vegades— les que aplica el Govern del PSOE a Madrid —hi ha una coincidència. I ara s'anuncien altres mesures; fins i tot s'ha parlat de «ajuste dur», en uns moments de puja de la inflació i de dèficit social. Hi ha sectors importants de la població —aquí i fora d'aquí— que estan demanant una altra política social i econòmica. Què fan vostès, davant d'això? Eludeixen els seus compromisos, no es pronuncien, «no tenim competències», no intervenen en temes importants, com la política industrial —i ens hi referirem—, i, en definitiva, vostès, en aquesta qüestió i en aquest moment, estan impulsant, en la mesura de les seves competències, una política social i econòmica desequilibradora.

Vandellòs és el paradigma d'elusió de compromisos. Acabaven d'organitzar vostès un gran simposi: «Una sola terra». Han vingut els experts millors d'arreu del món a parlar-nos d'ecologia, amb receptes radicalment contràries a la política que el seu Govern fa sobre el medi ambient; això sí, ara, parlaven de l'Amazònia..., no del Llobregat! No parlaven dels nostres rius, que són, de vegades, clavegueres. No parlaven de les coses pròximes ni de les polítiques que estem aplicant, o que vostès estan aplicant.

A Vandellòs trobem, d'entrada, una típica política centralista: la Llei de Protecció Civil, i una dissortada actuació de la seva Directora General, la senyora Pilar Bravo, quan va fer declaracions absolutament fora de seny. L'actuació típica de la Generalitat eludint responsabilitats, i fins i tot gestionant malament —cas dels bombers, que no hi entraré a fons—, i amagant informació. I una coincidència, això sí, de l'Administració central i autonòmica, a deixar en un racó els ajuntaments; ben arraconats, els qui més directament estan patint o van patir en aquells moments, fins i tot l'espant, per aquella qüestió.

Nosaltres, com vostè sap perfectament, estem intentant que hi hagi una gran conscienciació ciutadana sobre el que ha estat i el que podia haver estat, demanant el tancament de Vandellòs, demanant, de debò, investigació sobre les causes i responsabilitats de l'accident, la màxima seguretat, i demanant de debò el qüestionament de les fonts d'energia en aquests moments.

Passen una sèrie d'esdeveniments importantíssims en el camp industrial; no hi entrem perquè no és la nostra competència, o hi entrem quan pressionen els treballadors que van a buscar l'oïlla del Conseller d'Indústria. Miri vostè: a SEAT, avui —a SEAT, l'empresa paradigma de Catalunya!— s'estan acomiadant centenars de treballadors joves. El futur dels joves

a Catalunya, avui, està passant també per aquest acomiadament, quan incrementen els beneficis, quan s'encarrega treball fora de la fàbrica i quan no hi ha temps per fer revisions mèdiques perquè no hi ha personal laboral per a les cadenes. I, al mateix temps, s'està acomiadant personal jove amb contractes eventuais. Quina paradoxa! I a SEAT s'aboca diner públic, i vostès no es pronuncien. A La Farga s'ho han de resoldre ells mateixos, ha dit vostè aquest matí, si jo ho he sentit bé —si no, rectifiqui'm—, s'ho van començar a resoldre ells mateixos, i ara, quan hi ha prop d'un 50% de capital públic i hi ha un alt càrrec de la Conselleria d'Indústria al Consell d'Administració, vostès estan bloquejant una solució que era possible per a La Farga, i encara no han dit quina és la seva solució. I, al damunt, són inoperants quan s'ha acomiadat de La Farga el dirigent sindical més important de la UGT, Alcalde de Campdevànol, i al dirigent més important de Comissions Obreres. Inoperància davant la repressió sindical. Situació important, per no dir, amb perdo, explosiva, en aquests moments.

ENASA, Unitat Hermètica, empresa emblemàtica per a Convergència, fins i tot per raons molt concretes i personals, avui Electrolux, com vostè sap perfectament. Empreses que, quan van a mans de multinacionals, immediatament es planteja rescissió de contractes i reestructuració, i els representants dels treballadors desconeixen el futur en aquestes empreses. A SEAT, encara avui, senyor President, per si ho vol anotar, no saben, els representants dels treballadors, el contingut de les clàusules secretes pactades entre SEAT i Volkswagen. I ha passat molt de temps, d'aquell acord.

Vostès no es pronuncien perquè potser no tenen competència. Ara, això sí, el 13 de desembre del 88, que vostè tenia molt poques competències, es va pronunciar sobre la vaga general, i va sortir a la televisió dient: «Demà, tots a treballar». Va tenir poc èxit, això sí, eh?, però va sortir, en un camp tan lluny de les seves competències, apellant a la població. I les aspiracions que allà es van expressar, també a Catalunya, nosaltres no les veiem recollides a l'actual Govern, i creiem que configuren una altra política social i econòmica.

Vostès impulsen una política social i econòmica —inclosos els endarrerits, perquè no podem separar una qüestió de l'altra— que està, al nostre entendre, allunyant la gent de l'autogovern. Jo podria citar molts exemples; no tinc temps: sanitat, ensenyament, agricultura, presons, desequilibris territorials... Li'n citaré només tres: habitatge, la renda mínima d'inserció i els serveis socials. Des de l'any 87, senyor Pujol, ha desaparegut pràcticament la promoció pública d'habitatge a Catalunya, i abans era ben minsa, eh?, abans era 1.200 habitatges/any. Hi ha detectades —i en parlarem a bastament en aquest Parlament— irregularitats en la venda d'habitatges de protecció oficial, fins i tot frau. L'habitatge, avui, a Catalunya, és un bé privat i especulatiu, i no tenim cap pla per saber cap a on anem. Quants habitatges fan falta, a Catalunya? És que vostès ho tenen comptabilitzat? És que ho han programat?

Renda mínima d'inserció: un partit de la seva coalició, fa molt de temps, va començar un treball, que nosaltres vam trobar positiu respecte a aquest tema. Li puc dir que diversos estudis sobre la renda a Catalunya —i fins i tot un de publicat molt poc per la mateixa Generalitat— arriben a dir que el 25% de la renda a Catalunya és a mans, només, d'un 10% de les famílies. I un 10% de famílies està solament al 2,46% de renda. Són xi-

fres bastant paradoxals; són del 1989. I per arribar al 26% de la renda, hem de sumar el 59% de la base de la piràmide. Em sembla que les coses són prou punyents. Doncs bé, vostès, des del gener, tenen damunt de la taula del Conseller de Benestar Social un projecte de llei per establir la renda mínima d'inserció. Per què no va endavant? Crec que els càlculs són de 14.000 milions de pessetes; si no, ja em rectificarà, President. Per què no va endavant? Per prioritats? Perquè, en política, tornem al principi: prioritats i voluntats. Parlarem de recursos, fins i tot, si vol defugir, com sempre, amb el tema que no tenim recursos. N'hi ha per a altres coses! Aquí no hi ha prioritats.

I, per últim, en aquest camp, permeti'm que li assenyali, com una altra mostra que allunya la gent de l'Estatut pel seu no-ús social: els geriàtrics i els serveis. Iniciativa per Catalunya —i si alguna altra força política ho va fer així, li reconec el mateix mèrit—, quan va succeir allò de la Fundació Alba, el primer que va dir i es va pronunciar és que els responsables del que passava a la Fundació Alba som tots —tots—, perquè vivim en una societat on els vells molesten, els enviem al pàrquing, i ens atribuïm fàcilment el paraigua de la insolidaritat. Però vostè, President de Catalunya, sap el primer que va dir, sobre el geriàtric Alba? Sap el primer que va dir? Que vostès no són responsables dels centres privats. I va mantenir la Directora General de Serveis Socials avalant la seva política. Es va treure les puges del damunt, i Kreisky, que és un polític sencer, hauria fet dimitir immediatament la persona que tenia aquesta responsabilitat, i no hauria dit que «no tinc competències sobre els serveis socials privats en aquest camp». Són exemples de polítiques impulsades amb una concepció bàsicament d'insolidaritat, que donen avui la paradoxa que Catalunya, que fou la primera a reivindicar l'autogovern, avui és endarrerida en temes com el Consell Econòmic Social, salari social, regulació dels consumidors, concertació, temes de política social i econòmica que a d'altres comunitats autònomes fa anys que ja funcionen, i aquí anem endarrerits.

Senyor Pujol, si l'autonomia de Catalunya no impulsa la millora de les condicions de vida i la solució dels problemes d'amplis sectors de la població —endarrerits o no—, s'està contribuint a allunyar-los de l'interès per l'autogovern. Què els importa la Generalitat, aleshores? Per què tanta abstenció a les autonòmiques, senyor President? Entre d'altres motius... Per què més de deu punts de diferència entre les eleccions autonòmiques del 88 i les darreres eleccions generals, senyor President, entre d'altres motius? Que ningú em vulgui portar al parany de l'explicació unilateral. Potser a vostès els beneficia des del punt de vista partidista, però devaluant l'autogovern, frenant i bloquejant un procés social de participació, i fins i tot —com veurem al final del meu discurs—, impedeix la millora de l'autogovern. Posen una visió electoralista de partit, per damunt de la problemàtica de Catalunya.

En segon lloc, jo li he dit que vostès practiquen una concepció i una manera de fer política mancada, bàsicament, de participació, amb cantells clientelars, i marginant fins i tot els sectors més dinàmics de la població. En la presa de decisions, en l'acció i en els processos d'aquest Govern i de la seva Administració —no estic parlant de la reunió del Consell Executiu—, en tot el volum de l'Administració, quasi sempre manca la participació de la gent, i especialment dels seus representants o agents socials. Ni la busquen ni la necessiten, la seva política, i

és lògic! No busquen la corresponsabilització social des d'una concepció de dretes! En tot el seu discurs d'ahir, senyor President, va citar un sol col·lectiu social que convocaria per reunir-se: els empresaris turístics. No tenim consell econòmic social; de cinc taules de concertació que es varen encetar amb els sindicats, fora una qüestió relativa a la salut laboral, no ha avançat la formació ocupacional, incomplint normatives europees, quan vostès posen aquest tema a mans d'empreses privades! Funció pública, no s'ha avançat; acords amb el Conseller Laporte pendents d'aplicació; política industrial, no s'ha avançat; salari social, no s'ha avançat, en general!

Fixi's vostè que en el seu discurs, igual, perquè és expressió d'aquesta política de dretes, no hi són ni els sindicats, ni els ajuntaments, ni els sectors professionals. Parts importantíssimes de Catalunya! Repassi el seu discurs, senyor President. Però, millor encara, i molt més important: repassin la seva política d'aquest diàleg social. Un estil que està al cantell del clientelisme quan el contacte i la relació amb la societat es fa per guanyar espais d'arrosegament electoralista. I aquí els exemples són desenes: ordres del Departament de Benestar Social, subvencions a joventut, que si la quarta universitat, segons pressions d'aquí o d'allà, una mica cap al Maresme, una mica cap al Baix Llobregat! I marginant i silenciament aquelles sectors més dinàmics que, segons sembla, per aquest dinamisme —i pel seu criticisme— no són mereixedors d'un ajut o d'una subvenció del Govern que vostè representa.

Han desatès diàlegs concrets amb sectors de professionals de l'art i de la cultura, molt puntuals, si ho vol, però jo no em puc estar —i perdoni que caigui en la temptació personalista— de recordar una anècdota del debat de l'any passat, quan vostè em va dir: «Molts dels nanos de Catalunya saben perfectament els noms dels jugadors de bàsquet de la NBA». I jo li vaig respondre: «Molts nanos a Catalunya, al pas que anem, no sabran els noms dels cantants que canten en la nostra llengua». Quan desaparegui la primera generació d'aquests cantants, perquè pleuguin per raons lògiques, professionals, no hi haurà cançó catalana. I vostè, senyor President, és responsable d'un govern que fins avui encara és hora que doni una resposta atenent aquest col·lectiu. O la tancada de gent de teatre. Però podríem anar a sectors encara més punyents de la professionalitat que vostè no ha atès, perquè potser fa por el seu criticisme.

És més fàcil instrumentalitzar, com deia molt bé el senyor Hortalà, TV3 o la Corporació Catalana... I, senyor President, jo li donaré un cas claríssim i manifest, i barroer: en vigílies de la campanya electoral, s'anuncia una entrevista institucional amb el President de la Generalitat. Ara, cortina de fum: també ho fan a Madrid, eh? Instrumentalitzen Televisió Espanyola, els del PSOE. Per tant, ja quedem exculpats d'instrumentalitzar TV3. Aquest no és un argument democràtic. Però, perdoni que li digui en la part darrera del meu discurs, que això no solament allunya la gent de l'autonomia, sinó que devalua l'autogovern.

Vostè ens convida a un debat sobre la revisió de l'Estat de les autonomies, i jo li dic: «Vostè té cada dia menys credibilitat per plantejar-ho». No ensenyi més les ungles, perquè les comença a tenir llimades. Vostè fa un radicalisme oportunista sobre aquest tema, a mercè de conjuntures polítiques, i fins i tot de possibilitats de pacte. Em deia un ex-diputat d'aquesta Cambra: «és clar, ha accentuat el radicalisme, perquè falta un any i sis mesos per les a properes eleccions».

Miri, senyor President, l'Estat actual continua ancorat en el centralisme. El Govern de la UCD, presidit per Suárez, i el Govern del PSOE, presidit per Felipe González, no han avançat decididament cap a un model d'autonomies i s'han estimat més, en contradicció amb el mateix ordenament constitucional, refugiar-se en el vell Estat centralista. Claríssim.

Ara, senyor President, qui porta també cap a la residualitat l'autonomia? Torno a la pregunta inicial: quina responsabilitat té vostè? Cap, en nou anys, des de l'any 80, no en tenen cap, tot és culpa de Madrid i d'aquesta concepció de l'Estat centralista. Vostès allunyen gent de l'autonomia, vostès bloquegen i renuncien sobre mecanismes concrets de l'autonomia; faci la broma que vulgui, jo li'n volia fer una —potser indigna d'un discurs de debat de política general—, de rebre'l avui amb un «benvinguts», i dir-li després «adéu-siau», «fins l'any que ve». No faci bromes sobre el menysteniment d'aquest Parlament. Aquest Parlament, avui, l'opinió pública de Catalunya té menys pes específic que l'any passat encara, i el nostre Grup, que va ser criticat per altres grups sobre aquesta opinió, fa bastant de temps que crida l'atenció sobre això, sobre com una Cambra, que és un cost per al contribuent, però que, costos a banda, és l'entitat que es diu de la sobirania del poble de Catalunya, està allunyant-se, cada vegada més, de l'interès de la gent. Això de qui és culpa, de Madrid?, o potser tenia raó en Martín Villa quan deia: «Parlamentos regionales por las tardes, tres o cuatro meses al año sólo y con dietas»? perquè podríem analitzar les nostres tasques, les de tots els que som aquí i com estem incidint al govern d'aquesta societat, començant per l'exemple, que sort que en el Reglament hi ha un mecanisme que a vostè l'obliga a pujar a aquesta tribuna una vegada l'any a debatre la política general, encara que poques vegades exposa la política general i ens vol portar —com avui ha aconseguit en alguns debats— a terrenys molt llunyans de la seva obra i acció de govern, com diu el Reglament, i com demanaria el país.

Qui porta a la residualitat l'autonomia, també, quan vostès pacten una llei de bases del règim local que impedeix que aquest Parlament elabori la carta municipal de Barcelona?, que l'arribi a ratificar? Qui la va portar? Qui la va signar a les Corts Generals, aquesta llei? I estalvio a les diputades i als diputats d'altres legislatures, i als d'aquesta nova legislatura, la llista de lleis fonamentals per a l'autonomia, acordades no només pel Govern del PSOE i pel seu Grup parlamentari, per Minoria Catalana, i que estan duent ara, ara s'està comprovant quanta raó teníem nosaltres del cost de residualitat de l'autogovern. Per tant, no facin aquest discurs abrandat de nacionalisme, ara que torna a tocar.

La Comissió de Cooperació i les comissions de traspassos..., perquè, és clar, la Comissió de Cooperació, quin balanç té? Avançat? No fem més que llegir titulars als mitjans de comunicació que està a punt de resoldre's, que està a punt de satisfer-se aquesta qüestió, i la de traspassos ja no cal ni que en parlem, perquè aviat farà un any que ni es reuneix, aviat farà un any que ni es reuneix.

Vostès estan també situant l'autonomia en un terme residual quan inflen l'Administració, dupliquen costos i creen un desgavell. Quina ocasió perduda més esplèndida de crear un instrument social d'una administració eficaç! Ah, no, s'ha anat a reproduir els vicis de l'Administració central, i de la desburocratització, suposo que ja val més que ens n'oblidem tots.

Jo li volia parlar d'actuacions de delegats territorials del Govern de la Generalitat de Catalunya. Ja és prou curiós el nom —especialment del de Barcelona—, i especialment sobre un afer que és el límit del paroxisme: el de l'embassament de la Baells. De com s'ha anat pronunciant, i fins i tot entorpint amb declaracions temes que podien haver avançat sobre aquesta qüestió, i donant cobert i aixopluc a hipòtesis absolutament peregrines sobre defectes en una pila que passava a ser la més important a nivell d'Estat espanyol.

Senyor President, un cas paradigmàtic de com vostès estan duplicant costos, inflant l'Administració i situant l'autonomia a nivell residual: la policia. No vaig a citar, senyor Gomis, la llei —que també la pactaren— que diu que la Policia Autònoma és de «colaboración»; no ho diu l'Estatut, ni ho diu la Constitució, ho diu aquella llei, no. Li vaig a citar que en aquest Ple, l'any 85, i a proposta del Grup parlamentari anterior a Iniciativa, el Grup del PSUC, vàrem aprovar per unanimitat un model policíac per a Catalunya. L'any 88, el vàrem ratificar l'any passat, tots nosaltres... Vostès l'han vist per algun lloc? Vàrem crear una Escola de Policia i vàrem dir que anàvem a unificar cossos, i el senyor Miró s'ha creat el seu cos de policia —armada— i, a més, ha anat a buscar entrenament i assessorament a Israel —una mica lluny de Mollet—, per veure com formem aquesta policia. Si això no és desgavell, si això no és duplicació de costos, si això no és el cantell del clientelisme, expliqui'm de què es tracta i com es pot qualificar.

Qui és el responsable del desgavell territorial i de la no-descentralització de la Generalitat? Qui xucla competències als ajuntaments? Qui ha creat comarques i les ha deixat abandonades a la seva sort? Molts consellers comarcals ens diuen que veuen en vostès una por paral·lela a transferir competències a la que vostès veuen al Govern central. Quina paradoxa! I jo li diria que vostès tenen la mateixa por de descentralitzar la seva Administració, que encara està en un 90% i escaig a Barcelona ciutat, la mateixa por que el Govern central a descentralitzar. Quina paradoxa! On és la llei de Divisió Regional de Catalunya? I la província única? Comissió 108, som-hi!, anem-hi tots! Quant de treball parlamentari en un Parlament que va molt feixuc de feines. No hem avançat ni un mil·límetre en aquest respecte... Mancances a la llei de Divisió Comarcal: no parlem d'Estònia, no; institucionalització de la Vall d'Aran. Es pacta un text de la Vall d'Aran i aquí no es recull.

Senyor President, hi ha un tema de residualitat de l'autogovern que em sembla que vostè especialment l'hauria de tocar amb gran seriositat i nosaltres el podem tocar amb gran autoritat, fins i tot amb una autoritat moral que no té vostè. Jo no ho hauria fet, però vostè s'hi ha referit: el finançament. Nosaltres proposàvem un conjunt de mesures, algunes de les quals són al seu discurs d'avui, que anaven per camins radicalment diferents de l'acord que vostè o el seu Govern van signar com a acord per cinc anys. Finançament —parlem seriosament—, però com a català m'agradaria que el President de la Generalitat en parlés amb la responsabilitat del qui s'ha compromès, i pot estar preparant noves fórmules per després del compromís, però no fa el joc de comprometre'm avui, i dos mesos després ja fer la ploreira, perquè això no és digne d'una responsabilitat de govern. Si hi ha hagut error, que es reconegui i s'esmeni, i hi serem tots a l'esmena; però no fem ara tirar molt endarrere la volada de coloms sobre les mancances en les fonts de finançament.

Tomo a la pregunta: quina és la seva responsabilitat? Quin ús està fent vostè d'aquest autogovern?, i quan dic «vostè», òbviament, estem parlant de tot un govern o governs que han passat per aquesta Generalitat, sempre sota el mateix símbol.

I en aquest apartat podríem parlar d'un tema molt extens, que seria síntesi de tots els anteriors, que és Europa. Europa, en aquest Parlament —si hi ha prou dissortats al Parlament—, és encara més «ventafocs». Jo ja he oblidat els noms de les comissions que hem anat creant per a la temàtica europea en aquest Parlament; el que sí que els puc garantir és que no ens hem reunit gairebé mai; sobre temàtica una mica important, ho va dir vostè, eh?, però jo ja he oblidat els noms que varem anar donant a aquestes comissions, perquè anàvem canviant segons anaven canviant les etapes de la nostra incorporació, però això sí, la distracció va per si sóc o no sóc President de l'Associació Regional Europea i pels incompliments, ara flagrants, sobre el Patronat Català pro Europa, però de l'observador d'Europa ni se'n parla; de fórmules que, em sembla que ara el senyor Alavedra que estava pactant amb el senyor Pons, aleshores Ministre —l'any 86, si no em falla la memòria—, ni se'n parla; de convenis i participació, ni se'n parla; de quina va ser la seva posició sobre l'Europa dels ciutadans i la Carta Social Europea —que és una altra síntesi d'un ús social, dels instruments polítics— ni en parlen... Aleshores, de què parlem? De quina Europa parlem? D'una «europeta»? D'uns nivells d'alguns capítols de l'Acta del 93?

Senyor President, permeti'm que ara jo cometi l'error que han comès alguns dels que m'han precedit en aquest debat: anar al seu terreny, al que aparentment vostè s'ha volgut atribuir com el seu terreny: el nacionalisme i el catalanisme. El catalanisme històric, senyor Pujol —vostè ho sap tan bé com tots els que som en aquesta Cambra—, ha estat divers en la seva reivindicació i en els seus continguts. Hi ha hagut, fins i tot, aproximacions i coincidències per damunt de les ideologies i els interessos socials, sobre quin instrument reivindicar —Solidarietat Catalana, posem per cas, en el moment de votar l'Estatut del 32, i d'elaborar el de Núria, el 31—, hi ha hagut, lògicament, al mateix temps, diversitat i enfrontaments en l'ús i en el contingut social d'aquest Estatut.

Iniciativa per Catalunya i Convergència i Unió lògicament discrepem sobre el contingut i l'aspecte social de l'Estatut. El seu gran avantatge, senyor President, és que l'opció aparentment més important de l'oposició en aquesta Cambra no és alternativa substancial a la política social i econòmica —perquè vostès ja coincideixen amb el Govern del PSOE, amb la qual ells també coincideixen—, i a més els faciliten la tasca, la cortina de fum, quan han d'acceptar una política, sovint, antiautonomista.

Però, senyor President, sobre el balanç que hem avançat sobre l'autogovern, des del seu catalanisme tingui en compte que: primer, la disjuntiva no és la violència, l'estripada o el que fa el Govern actual de Catalunya, quin parany, eh, i fa molts anys que ho veiem repetir. Què volen? Que triomfi la violència? Que triomfin aquells que diuen que cal anar a estripar? Només hi ha el nostre camí. Aquesta no és la disjuntiva. Un camí farcit de pactes i de renúncies, amb aquest balanç d'autogovern que el podem fer tots, i ja el varem fer el 87, i els dotze punts del 87 que vostè em pot tornar a repetir, suposem que no satisfan ningú, com vostè diu, per tant, potser aquesta tampoc és l'alter-

nativa a aquest altre camí.

El seu pragmatisme, on és aportat, senyor President? Vostè utilitza l'argument sempre d'entitat, diguem-ne, dialèctica: «És clar, senyors del Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, vostès poden plantejar això, nosaltres no, perquè som govern, tenim molta més responsabilitat». Jo crec que és un argument que val per una mesura, per una altra, però per tot l'autogovern: hem d'estar sempre sotmesos a aquesta mena de xantatge, de dir: «No, no, vostès sí que ho poden demanar, nosaltres no». On som? On hem arribat? Quin balanç podem fer per la via que vostès han proposat? Vostès coincideixen —i el seu discurs d'ahir era una peça magnífica— amb el catalanisme conservador, o sigui aquell catalanisme que aplaudeix una política social i econòmica que es fa a nivell d'Estat. Ara bé, exagera la seva reivindicació perquè vol quota de poder: no ho han inventat vostès; Cambó ho va utilitzar sovint, i fins i tot va anar a participar en operacions de vegades més recixides de les que vostès han intentat no fa gaire temps en el tema electoral i polític. Però això és una línia clara de catalanisme. N'hi ha moltes d'altres; vostès han provat, fins i tot directament, amb l'operació reformista, pactant amb la UCD en la primera legislatura, —això sí, eh?, preservar-se bé que ens quedi el discurs de l'abrandat nacionalisme—, pactant amb el PSOE, a la segona legislatura, i *chi lo sa?* —jo no veig encara avui sentències—, *chi lo sa?* Que curiós que en el seu discurs vostè va citar una línia del catalanisme —i fora de la Generalitat republicana, i que la va citar globalment—, es va oblidar pel camí —i va ser un camí no pas de dos exemples; en va fer quatre o cinc—, es va oblidar etapes del federalisme popular —un altre catalanisme, el federalisme popular—, es va oblidar tot el moviment obrer.

Abans i després de la Guerra Civil, el moviment obrer, estudiat per quantitat de gent, amb proclames de fàbriques al segle XIX, quan els empresaris de Catalunya s'amagaven sota les pedres perquè estava naixent el sindicalisme i l'associacionisme, que estaven prohibits; i, al mateix temps, el catalanisme a fàbriques, ignorat. El moviment obrer a la dictadura franquista, ignorat. L'Assemblea de Catalunya, ignorada; ja hi estem habituats, eh? Hi ha presentacions sota el seu aixopluc de la història recent del nostre país on sembla que només haguessin passat els esdeveniments del Palau de la Música i una determinada interpretació catalanista.

Però avui podem dir, amb molta autoritat i categòricament, que hi ha altres fils conductors que porten a una idea més aprofundida de l'autogovern, que porten a un ús social en benefici de tots, inclosos els endarrerits, els de les golfes, també, perquè vegin que l'autonomia no és només això del català, sinó també la millora del país. En definitiva, un fil conductor que nosaltres expressem, que vostè no pot expressar, que vostè no pot fer, que demostra que fa falta una altra política, que fa falta un ús social de l'Estatut, un aprofundiment de l'autogovern, que fa falta —i dit molt llunyà de les eleccions— un altre govern per a Catalunya.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ribó. El Molt Honorable President de la Generalitat té la paraula per contestar. (*Pausa llarga.*)

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, en primer lloc, li volia dir, senyor Ribó, que —pel que li diré ara podria ser que, per part de vostè, per part d'aquest Parlament, per part

del poble de Catalunya, si volem fer-ho encara més, una mica més ampuhlós, podem dir per part de la història— podrà tenir el judici que vulgui —crec que sí—; ara, el que correspongui. Però, en tot cas, voldria, com que vostè ha començat dient: quina responsabilitat és la seva? Jo, la que sigui, la que sigui, l'assumeixo. Vostè, almenys, una cosa em sembla que sí que em podrà, em podrà admetre, per dir-ho així, i és que jo sóc un polític que dono la cara, no defugo el compromís i, per tant, el compromís meu, com a President de la Generalitat i amb vista a les responsabilitats que tingui, doncs, les assumeixo plenament. Que quedi això, en primer lloc, clar.

Per exemple, assumeixo, per començar, la responsabilitat d'una cosa —per mirar de seguir una mica l'ordre en què vostè s'ha expressat. Home, miri, jo estic molt content que la Volkswagen hagi comprat la SEAT, però molt! Perquè, és clar, si no l'hagués comprat, no sabem el que hauria passat, eh? Això hauria pogut anar molt malament, entén?, però molt malament. La SEAT, doncs, s'ha remuntat, s'ha recuperat, està invertint i, a més, ha tingut una cosa molt important: un efecte, per exemple, sobretot a la indústria auxiliar del país, importantíssim; hi ha hagut una sèrie d'empreses estrangeres —alemanyes, fonamentalment— que han vingut com a conseqüència de la vinguda de SEAT; és a dir, la indústria auxiliar, hi ha molta indústria auxiliar catalana i és un dels grans valors que tenim sempre nosaltres en aquest terreny. Però, a part d'això, últimament, hi ha hagut indústria auxiliar alemanya, més directament vinculada amb la Volkswagen alemanya, doncs, que també s'ha instal·lat aquí. Ara recordo, per exemple, una gran empresa com és, per exemple, Alfred Tebes i alguns altres, molts altres, molts altres.

Per tant, el balanç —el balanç— laboral —laboral— no ja empresarial ni econòmic... laboral de l'entrada de Volkswagen a Catalunya és molt positiu. I el balanç industrial en el sentit d'haver ajudat a crear noves empreses és molt positiu. I si aleshores el comparéssim amb el balanç que, previsiblement —previsiblement, naturalment no ho sabem—, s'hauria establert si SEAT no hagués trobat solució a la seva necessitat, diguem-ne, de maridatge amb alguna gran empresa estrangera, és a dir, la diferència que hi ha hagut entre aquell balanç que, previsiblement, s'hauria produït en aquest cas, i el que ara hi ha hagut, encara, aleshores, això em faria dir amb més rotunditat que estic molt satisfet que Volkswagen hagi comprat SEAT.

Naturalment ara vostè em dirà: «Ara passa»; passa amb aquestes empreses i passa amb d'altres, no solament amb empreses estrangeres. Bé, la Farga Casanova mateix no ho és, oi?; deu estar passant que, de la mateixa manera que hi ha empreses que estan agafant gent... O, si no, miri les dades, miri les dades sobre ocupació i sobre atur, per exemple, del mes d'octubre —això de què hem parlat aquest matí— i el conjunt de tot el que va d'aquest any i veurà que, realment, hi ha molta més ocupació i molta més creació de llocs de treball que no pas pèrdua de llocs de treball; molta més. Ara, sí que és perfectament possible que, puntualment, en aquesta empresa o en aquest sector o en aquesta determinada temporada, en segons quins sectors, hi hagi una situació regressiva, des del punt de vista d'ocupació, i que, evidentment, això crea uns problemes que, entre tots, hem de resoldre. Però, això de fer un judici negatiu sobre el tema de SEAT i de Volkswagen, de cap manera. I el que val respecte a Volkswagen i SEAT d'una manera, diguem-ne, d'una manera espectacular, perquè és molt gros, és un cas molt gros, val

també, d'una manera una mica menys espectacular però també important, per a Electrolux-Corberó, Electrolux-Domar i Corberó. Bé, això, evidentment, també ha estat una sort que això fos agafat, concretament, per Electrolux. He de dir-li, en tot cas, que la Generalitat i el Conseller d'Indústria, d'una manera molt especial, varen fer un gran esforç perquè fos així, i la Generalitat hi va posar diners. I vostè em dirà: «Per què hi van posar diners si es tracta d'una multinacional?» Doncs, mira, doncs perquè calia fer-ho de la mateixa..., amb això vam fer una mica el que deia abans que feien els bavaresos o que l'Estat espanyol fa per totes les comunitats autònomes que no són Catalunya, gairebé. O sia que també és un èxit això, també és un èxit.

I en el cas de la Farga li vull recordar que la Generalitat s'hi va ficar perquè ens ho va venir a demanar tothom; a nosaltres, no ens agrada ficar-nos en aquests temes, sobretot quan ens vénen a buscar quan ja es deuen 9.500 milions de pessetes a la Seguretat Social, que és el que passava amb la Farga, i el que passa. I hi hem posat uns diners, que hem estat dels pocs que els hi hem posat; tres-cents milions de pessetes ha posat la Generalitat concretament a COMFORSA, i bé, i aleshores què passa? Passa una cosa, i per això he fet una referència abans que necessitem l'entesa dels treballadors: passa que, per trobar una nova solució amb qui sigui, es necessita tenir la seguretat que l'empresa que podrem oferir en aquest a qui sigui, realment compta amb tots els actius o amb la molt gran majoria dels actius de la societat que són a mans dels treballadors. Si els treballadors sobre aquest punt es divideixen i, per tant, el patrimoni de la societat queda dividit, doncs, aleshores, serà molt difícil —serà molt difícil— que hi pugui haver aquesta solució.

Jo crec que vostè, potser per insuficient informació o..., però, vull dir també ha silenciada algunes coses, vull dir: la Generalitat ha fet, realment ha donat molt la cara i ha fet molt en el cas de la Farga i en el cas de TAGA i l'última cosa que ha fet, per cert —vostè ho ha dit quan ha parlat del *lock-out*—, és que concretament el Departament de Treball ha obligat a aixecar el *lock-out*; el Departament de Treball de la Generalitat. O sia que aquesta imatge que vostè donava no era, en aquest sentit, ben bé completa.

Esperem que la Farga, que és l'única empresa del Ripollès que va malament, perquè sobre la Farga es fa sempre, doncs, una gran *parafernalia* dient que el Ripollès s'ensorra —és l'única que va malament. I també un dia caldrà preguntar-se per què? Perquè quan totes van bé i quan, a més, resulta que va malament una que està en un ram que, almenys fins fa quatre dies, ha estat especialment expansiu, que és l'auxiliar de l'automòbil, cal preguntar-se quines falles hi ha. Però, en fi, esperem que es resolgui i la Generalitat farà tot el que pugui en aquest sentit, com ja ha fet.

Bé, i, evidentment, sense defugir cap responsabilitat; jo no l'he defugida quan m'han dit: «No vagis a Sant Joan de les Abadesses perquè t'esperen els de la Farga»; jo, cap a Sant Joan de les Abadesses, perquè hi havia d'anar, no pas per..., no pas per anar a buscar un conflicte inútilment. Però, hem donat sempre la cara i la continuarem donant, i esperem que el tema es resolgui.

Vostè ha fet una... És clar, vostè parla de tants temes que no sé quins són els que vostè considera importants i quins no. En tot cas, vostè pot comprendre que no els puc contestar tots. Però diu —en algun lloc o altre ha dit— que jo feia referència sem-

pre a la necessitat i que els poders públics no ho podem resoldre tot i necessitem que la societat civil, doncs, també hi participi. Em sembla que ha fet alguna observació d'aquest tipus, no? Bé, escolti, sí, senyor. Això és el que vaig dir ahir i vaig dir-ho més d'un cop, i em sembla que, fins i tot, més de dos i crec que... bé, que vostè no se sorprendrà que ho repeteixi per dos motius: primer, bé, perquè forma part de la nostra filosofia política, primer punt. Per tres motius. Primer, perquè forma part de la nostra filosofia política. Segon punt, perquè respon molt al que és la història i la realitat i l'estructura, diguem-ne, social i humana del país, de Catalunya. Bé, i tercera perquè... bé, és el que ara, a tot arreu, es fa; vull dir aquesta constatació que els poders públics resulten impotents per resoldre tots els problemes és una constatació general, no dels governs conservadors que diu vostè. Ara, és clar, que per vostè un govern conservador no sé exactament què és, però, de tota manera, li llegiré unes declaracions —vostè em dirà que no val; home, no val! deixi'm citar algú, eh? Algú que, almenys, diguem-ne, teòricament, no s'ha de catalogar com a govern conservador. És el Ministre espanyol de Sanitat, el senyor Julián García Vargas, persona —per altra banda, sigui dit de passada, ja sap que jo he fet tantes i tantes crítiques de les nostres relacions amb Sanitat—, d'una gran qualitat professional i humana; vull dir, m'agrada dir-ho perquè és un home d'una..., d'un gran nivell en tots sentits, i no ho dic pel que ara vaig a llegir, sinó per la seva actuació en general. Diu: «Al sistema nacional de salud», això ho pot trobar en una revista que es diu *Sístole*, del 27 d'octubre, «Al sistema nacional de salud le viene muy bien que haya una oferta privada complementaria que puede ser más dinámica, menos burocrática, más barata y más eficaz.» I després, referint-se a aquesta complementarietat entre el sector públic i el privat —que és el que tenim a Catalunya afortunadament, i que, per això, malgrat tots els problemes que tenim de finançament anem millor, bastant millor del que teòricament hauríem d'anar. Doncs, referint-se a això, diu: «Lo que hay que buscar es que no se desaproveche ni una sola plaza hospitalaria pública o privada. Lo importante es que el servicio público, el servicio público», això sí que ha de ser públic, «el servicio público sea bueno, no quién lo presta; que el paciente sea bien atendido, no los estereotipos ideológicos.»

Bé, vull dir-li, en tot cas, que potser sí que el meu discurs és un discurs conservador; en tot cas, és el discurs del Ministre de Sanitat del PSOE també. Ja dic, a vostè, potser això no li és una contradicció. (*Rialles.*)

Miri, no tenia ja..., no pensava tornar parlar de l'energia nuclear perquè em sembla que aquest matí ha quedat, ja ha quedat prou clar, no? Però, ja que vostè en parla, per si no hagués parlat prou clar, no n'hi ha cap, d'evasió per part nostra. Necessitem l'energia nuclear. És clar, necessitem l'energia nuclear. I fins i tot abans algú que més aviat estava en posicions nuclears —no recordo quin dels oradors d'aquest matí— ha dit: «És que no hi ha ningú, ni els més radicals dels ecologistes que, en aquests moments, o almenys molts d'ells, ens reclamen que no fem ús de l'energia nuclear». O sigui que, evasió, cap: necessitem l'energia nuclear.

Una altra cosa és si s'ha de mantenir oberta o no Vandellòs I; això ja dic que, en realitat, a mi no m'agradaria parlar així de memòria com jo hauria de parlar, jo el que vull és que parli qui ha de parlar i qui té la responsabilitat de parlar i, en un cert sen-

tit, de decidir, que és el Consell de Seguretat Nuclear. Jo, defugir-ho, no ho he defugit mai. Fixi's si ho he defugit poc que vaig ser l'únic polític català —i això m'honora molt— que a les eleccions del 77 a Catalunya i a la Ribera d'Ebre i en el míting meu de Móra d'Ebre vaig defensar les centrals nuclears! Vam perdre, evidentment (*rialles*), però, de fet, jo vaig defensar allò i, per tant, ara, quan algú em ve a demanar coses... «Oh, escolti, no...», jo el que li dic, el que li dic: «Em sembla que em pot tenir confiança, perquè jo, quan tothom, fins i tot la UCD, la UCD deia «Desmantellarem les centrals...», «Escolteu-me, aquests us enganyen», i els enganyaven. Tots els partits deien: «Desmantellarem les centrals!», i jo deia «Escolta, us enganyen». «Vosaltres el que heu de fer ara, que encara hi sou a temps», i ho va fer, i en Macià Alavedra, precisament, va intervenir en un debat en el Parlament en aquest sentit a la primera legislatura, «és negociar una sèrie de contrapartides», una sèrie de compensacions que es van donar, com vostès saben, al cèlebre cànon energètic, «però no feu cas de la gent que us ve a dir que desmantellaran les centrals, perquè no és veritat».

Per tant, aquest matí un em deia: «Home, això de tapar-te amb el President Mitterrand no està bé». No, no, jo no em tapo amb el President Mitterrand; el President Mitterrand, evidentment, no m'ha copiat a mi, estic gairebé segur que no m'ha copiat a mi, però, en tot cas, vull que quedi clar que jo tampoc no l'he copiat, perquè l'any 77, doncs, no ens coneixem, per dir-ho així, vull dir; no, aquest tema, almenys per al President Mitterrand, no era tan important o almenys no havia pres una posició tan clara com ara.

Nosaltres, tinguem competència o no tinguem competència, sempre podem fer una cosa, evidentment, que és prendre una posició política, que és el que vam fer, evidentment, amb el 14 de desembre... Per cert, ja que vostè abans hi ha fet una referència. Vostè em dirà: «Veu, ara en això se m'escapa, se m'escapoleix...» No, no m'escapoleixo, és que no li puc contestar ben clarament. Suposo que es pot admetre que un polític, encara que sigui President de la Generalitat, digui: «Escolti, jo, sobre això, ara no li puc contestar perquè no tenim prou clar el que podem fer. Si vostè em diu: «Precisi què faran exactament en això de la renda mínima d'inserció». Si la precisió que vostè em demana és saber quin volum tindrà això, doncs, no li ho puc fer. Ja ho he dit abans, i ho repeteixo ara: els anuncio un debat —espero que vagi molt bé, amb la comprensió de tothom— dramàtic, no de cara al Parlament, dramàtic de cara al país i de cara a les prioritats i de cara a les opcions que haurem d'establir, un debat molt, molt dramàtic aquest any a l'hora de discutir el Pressupost. Més que el debat —ho repeteixo—, és el Pressupost el que serà dramàtic; vostès recordin que l'any passat jo vaig fer una intervenció, després de discutir-se i aprovar-se el Pressupost, per dir que havíem elaborat un pressupost que en realitat significa en un cert sentit estirar més el braç que la màniga; que quedi clar això. Aleshores estirar més el braç que la màniga es pot fer un any, dos anys, cinc anys, deu anys, es pot fer, segurament es pot fer molt de temps.

En Solchaga ens diu: «Si vostès no n'estan, d'endeutats»; sempre ens ho diu: «Si vostès no n'estan, d'endeutats; nosaltres ens vam endeutar molt més!» I, quan fas comparança amb altres institucions catalanes i no catalanes, evidentment estem molt poc endeutats; però a mi em fa l'efecte que aquest és un mal consell que ens dona en Solchaga, i que nosaltres no el po-

dem admetre, entre altres coses perquè el que li hem de demanar és més diners per part de l'Administració.

Però, en fi, tornant al tema de vostè, miri, jo no li puc contestar ara amb precisió, i aquest és un tema massa seriós i que afecta gent que està en una situació massa crítica perquè ara, jo, amb una xifra i amb quatre paraules me'n surti dient-li: farem això, farem allò..., ja que amb precisió no li puc contestar; per tant, prefereixo que aquest sigui un tema que es plantegi en el moment que es discuteixi l'Estatut.

Miri, quant a la residència Alba; home, a mi m'agradaria que les cites, si les fa, les faci exactes. Jo no vaig dir el que vostè diu. Busqui la... Jo vaig dir: «A Catalunya hi ha tres tipus de residències; hi ha les residències...», o dos tipus, si volen; encara que vaig dir dos en aquells moments, després en una altra declaració vaig precisar més, «...les residències públiques i les residències privades». La precisió és que, de les privades, n'hi ha de dos tipus també: les residències privades sense subvenció i les residències privades amb subvenció. La residència Alba és una residència privada sense subvenció; però no vol dir res això. I vaig dir: «La Generalitat té una responsabilitat directa, directa en les residències seves —les que són de la Generalitat— i té una responsabilitat indirecta —però això no vol dir menor, indirecta no vol dir menor; vol dir que s'exerceix d'una altra manera—, indirecta, però evident, també evident, absolutament evident, doncs, en les residències privades, tant les subvencionades com les no subvencionades». De la mateixa manera que jo ahir deia, recordin que deia: «Escolti, de l'escola privada, de l'escola privada, també en som responsables». La Generalitat també és responsable de l'escola privada, i, per tant, si per algun motiu de finançament, l'escola privada funciona malament, que això afecta els estudiants, l'ensenyament català, doncs, la Generalitat se n'ha de sentir responsable i ha de fer tot el que pugui. Doncs bé, si ho deia per a l'escola privada també val per a això.

El tema aquest, si es vol que se'n parli, se'n pot parlar; vull dir, jo crec que el tema de la gent gran és un tema que ara que han passat les eleccions i que potser, doncs, tot aquest tema es podrà tractar amb..., en fi, doncs, amb molta serenitat i amb molta exigència, tota la que calgui. Ara bé, contestant simplement el que vostè ha dit, jo li vull dir el següent. Primer, que la Generalitat va obrir el seu corresponent expedient als inspectors. Que els inspectors varen ser enganyats? Miri, escolti, potser sí; vull dir, no li dic pas que no, no ho sé. De fet els inspectors, tota mena d'inspectors, són sovint enganyats; són sovint enganyats, perquè la preocupació de tothom és enganyar els inspectors; perdoni, la preocupació de molta gent... (*Rialles i remor de veus.*) Rectifico..., això ha estat allò que se'n diu..., com se'n diu d'això? (*Remor de veus.*) No, no, ho sé, no ben bé. Bé, és igual... El cas és que, escolti, els inspectors d'Hisenda, els inspectors, doncs, de vehicles, els inspectors de locals industrials, els inspectors de normes urbanístiques. Bé, l'inspector, el primer que ha de fer quan entra en un lloc és pensar que van a enganyar-lo. Ell ha de pensar això; la majoria de gent no el deu voler enganyar —això deu ser més exacte que el que he dit abans—, però alguns sí. Per tant, van enganyar l'inspector, doncs? Potser sí —no ho negaré pas—; segur que als inspectors de la Generalitat els han enganyat més d'un cop, més de dos i més de tres; segur, absolutament segur. Bé, aleshores, aquest engany s'ha de veure quina proporció té, si hi ha responsabilitat

de l'inspector en un sentit delictiu o no n'hi ha. En fi, tot això s'ha de mirar, i per això hi ha obert l'expedient. I per la resta, això és un tema que està —com vostès saben perfectament— en mans del jutge en aquest moment. Per cert, no hi ha cap persona implicada amb càrrec en aquest sumari, però naturalment n'hi podria haver, i comprendrà que, si jo em nego, diguem-ne, a acceptar el que en podríem dir l'atac fàcil contra la gent que d'una manera o altra ha estat involucrada en el tema de la residència Alba, també em nego a fer de fiscal; sobretot encara més em nego a fer de jutge; ja n'hi ha, de jutge, ja decidirà. Això està en mans de qui ha d'estar, en mans de la justícia, i ja ho decidirà. El que ha fet la Generalitat és obrir l'expedient i, naturalment, hi va haver un trasllat d'aquests inspectors, mentrestant, a una altra feina, i després el que s'ha fet és una intensificació per veure què passava, doncs, de cara a les inspeccions, que se n'havien fet més que mai, se n'havien fet set-centes aquest any, d'inspeccions, set-centes inspeccions, i com a conseqüència d'aquestes inspeccions havien tancat vint residències, vint residències.

Bé, doncs, hem fet això i..., no crec que hagi de destituir ningú, li ho dic sincerament, i si algú creu que he de destituir algú ja em dirà per què, exactament. I això és tot el que hi ha de moment pel que fa referència a aquest tema. Volia afegir-hi una cosa, encara. Nosaltres sostenim que justament a Catalunya és el lloc de tot l'Estat, de tot Espanya en el qual les normes sobre aquest tipus de residències són més exigents. I no ho diem només nosaltres, ens ho diuen..., aquí no ho tinc concretament en frase com abans he fet, que hi havia, quan he parlat d'ecologia, un testimoni concret. Però, de tota manera, ho sabem a través dels contactes que hem tingut, doncs, amb altres comunitats autònomes, on, per exemple, totes aquestes normatives, en la majoria dels casos, no hi són, fins i tot en la mateixa Administració central. Jo els recomano, per exemple, que llegeixin *La Vanguardia* del dia 5 d'octubre de l'any 89, en la qual, per exemple, s'explica això; s'explica que en realitat Catalunya, i es posa casos concrets d'altres comunitats autònomes —que ara no els vull repetir, perquè no vull posar ningú en evidència—, però ho tenen en la del 5 d'octubre de l'any 1989, *La Vanguardia*, i ja veuran com explica, doncs, com de fet, precisament, la zona de l'Estat o la comunitat autònoma de l'Estat en la qual aquest tema, doncs, es porta més a punta d'espasa, es porta més, diguem-ne, treballant-ho més de prop, i amb més exigència és Catalunya. No vol dir que se'ns pugui escapar un cas o dos, o tres, o cinc; sí senyor, però de fet la preocupació sempre hi ha estat.

Nosaltres hem demanat una col·laboració que se'ns donarà o no se'ns donarà. Jo crec que se'ns hauria de donar, entre altres coses perquè ho diu el mateix Decret de la Generalitat que mai ningú no ha impugnat, i demanem la col·laboració dels ajuntaments per tal que ens adverteixin sobre —ells ho poden veure més directament, ells ho saben, ells ho coneixen—, doncs que ens avisin, que ens adverteixin quan vegin coses que realment, doncs, donen base a sospitar que hi ha una residència en males condicions. Jo els recomano que llegeixin aquest Decret del Departament de Sanitat i Seguretat Social, si abans de la creació del Departament de Benestar Social, concretament del 29 de gener de l'any 87, en el qual aquest tema de les competències dels ens locals —als quals simplement demanem col·laboració, no demanem res més—, doncs, és manifest. Bé, si volen parlar

més d'aquest tema, doncs, ja insistiran. Bé, vostè parla que no parlem mai amb els sectors sindicals; això no és cert. Podria llegir-li una llarga sèrie, precisament, de contactes, vull dir, crec que mai com ara, per exemple, a través del Consell del Treball, no hi havia hagut una col·laboració tan forta i uns contactes tan sovintejats entre diversos departaments, diversos consellers, i els components del Consell del Treball, entre els quals hi ha —com vostès saben, els sindicats—; vull fer-li notar, senyor Ribó, que més aviat aquests últims temps, i, de fet —suposo que el senyor Vidal-Quadras abans es referia a això—, més aviat hem estat criticats per la part patronal, que diu que parlem massa amb els sindicats i massa poc amb els sectors patronals —vostè ho sap, i repeteixo, m'imagino que la intervenció del senyor Vidal-Quadras anava en aquest sentit. Crec sincerament que és molt injust acusar-nos de poc contacte o d'incomprensió; repeteixo que hi ha aquestes crítiques. Recordi, per exemple, com un cas especialment, especialment..., bé que va tenir un cert ressò en el seu moment, el laude de la construcció que, per altra banda, sigui dit de passada, va ser molt important de cara que no s'aturessin algunes obres olímpiques en aquell moment, no? El laude de la construcció, que evidentment va reintroduir totalment la pau social en el sector de la construcció, que estava molt i molt agitat, però que va ser molt objecte de crítiques per part patronal i no pas gens per part sindical. Bé, podríem allargar-nos i llegir-li una llarga llista de diverses col·laboracions d'aquest tipus; bé, no crec que calgui.

Vostè diu que no s'ha donat resposta als cantants; home, sí que s'ha donat resposta als cantants. S'han fet diverses coses en aquest sentit. Per exemple, nosaltres hem demanat, demanat —no ho podem imposar— als ajuntaments que contractin els cantants catalans en les seves festes. (*Rialles i remor de veus.*) No sé per què els fa riure, perquè de fet realment aquest és un gran mercat, aquest és un gran mercat i per tant, doncs, que és clar que depèn dels ajuntaments, naturalment; no depèn de la Generalitat. Nosaltres l'únic que podem fer és dir: escoltin, procurin donar una prioritat als cantants catalans; no ho podem imposar; si ho intentéssim seríem immediatament criticats. Vull dir, en realitat aquí hi ha molta gent que pot donar feina als cantants, que els pot contractar, no pas només la Generalitat, i a aquests nosaltres ens hem dirigit. Hem creat una cosa que en el seu moment va semblar que podia anar bé, després alguns ho han criticat, com és el Mercat de la Música de Vic, per ajudar aquesta relació entre l'oferta i la demanda. El que es fa, per exemple amb el teatre, amb molt d'èxit, a Tàrraga, per altra banda. Nosaltres..., per a l'any 90 està previst —i ho saben els cantants— la incorporació de la música catalana en la xarxa de teatres, no pas dependents de la Generalitat, però amb una vinculació o altra —teatres comarcals, etcètera. O sigui que jo crec sincerament que aquesta també..., i en tot cas haig de dir una altra cosa important —que no és una cosa del Govern de la Generalitat però sí de TV3— que és que TV3 va fer un acord..., de tota manera sí que ho és del Govern de la Generalitat, perquè forma part d'un pacte per tal, diguem-ne, d'una promoció cultural catalana amb el Departament de Cultura.

Finançament. Vostès diuen: no, no, nosaltres sempre hem dit que no replantejarem el tema del finançament fins a l'any 91. Nosaltres de seguida vam dir: escoltin, aquest finançament no ens resol el tema, no ens el resol. Representa una millora. Era una millora que absolutament necessitàvem; jo no tinc cap me-

na d'inconvenient a dir que a vegades es negocia en condicions molt precàries, que jo comprenc molt bé que vostè les valori d'una altra manera que jo, i no vull tornar-li a dir allò —encara que no deixa de ser veritat—: nosaltres som un govern i vostè no. I per tant, les actituds són diferents, les responsabilitats són diferents, i nosaltres vam firmar allò que representava una millora, però evidentment —ja li he dit des del primer moment; ho hem dit sempre—, de fet, no podia ser un fet definitiu. Recordin allò que se'n deia de «definitiu provisional»; aquella expressió una mica contradictòria, però que vam utilitzar tant jo mateix com el mateix President del Govern, i a part, deixant de banda altres coses, que aquestes sí que s'haurien de mirar de resoldre entremig com són certs aspectes del finançament sanitari o bé els cèlebres serrells lingüístics, el que és el tema de fons del finançament, hem dit sempre que fins al 91 no el replantejarem.

Bé, jo no tinc, no he apuntat res més del que vostè ha dit, senyor Ribó. Si hi ha alguna cosa especialment important... Bé, sí, perdoni... Sí, política d'habitatge de promoció pública. Miri, pel que fa a això, la Generalitat ha continuat mantenint el seu ritme, pel que fa a la promoció pública d'habitatge, d'habitatge popular. Concretament aquest any, en aquests moments, li dic, hi ha en execució la construcció de 2.225 habitatges entre promocions directes de la Generalitat a promocions convingudes i finançades, amb una inversió total de 9.856 milions, i hi ha previst iniciar, doncs, durant els propers dos, tres, quatre mesos, 1.018 habitatges més, amb una inversió de 6.150 milions. El que passa és que el que sí que ha baixat és la protecció oficial de promoció privada, perquè a partir de l'any 88 el MOPU va canviar la seva política de subvencions —no ho agafin en el sentit que jo vulgui atribuir la responsabilitat a ningú—, el MOPU va canviar la política de subvencions —això és un fet—, i es va passar de gastar 350.000 milions per aquest concepte a gastar-ne només 100.000.

Aleshores, davant d'això, la Generalitat està intentant buscar solucions, diguem-ne, alternatives, solucions que permetin superar aquest problema, i, concretament, per exemple, en aquesta línia, una de les coses que va en aquesta línia, és aquest pacte amb Comissions Obreres, del qual vaig parlar ahir, i que ara, doncs, estem parlant amb altres agents socials, amb altres sindicats —amb la UGT mateixa— i també amb cooperatives per veure si també amb ells es pot arribar a un conveni d'aquest tipus.

Bé, podria parlar-li de més coses, gestions amb el MOPU per tal que reconsideri aquesta seva política de l'habitatge popular, de l'habitatge de protecció oficial: concretament, converses amb promotors constructors per tal de veure si es troba un model específic de construcció d'habitatges dirigit a alguns sectors concrets —altra vegada el de sempre: gent jove, parelles joves, gent gran, etcètera. Però, de tota manera, repeteixo, la Generalitat no ha minvat, no ha ralentit, això; la Generalitat, concretament, en aquests moments té en execució directa o indirecta, però, de fet, amb finançament de la Generalitat, 2.225 habitatges, que representen 9.856 milions de pessetes, i estan a punt de començar, en els propers mesos, 1.018 habitatges més.

Sí que li he de dir, com a cosa de caràcter general —que, naturalment, li donaré una resposta fàcil, ja ho sé, que li donaré una resposta fàcil, però no em preocupa, tampoc—, dir-li que, bé, passa allò: sempre que discutim, «Quan vostès van arribar a

un acord amb el Govern central sobre això, quan vostès van votar aquesta Llei després de discutir això o allò, etcètera», sempre, sempre, sempre ens trobem amb aquest problema del vas mig ple i del vas mig buit. Nosaltres ens veiem moltes vegades, estem convençuts moltes vegades que val la pena d'acceptar un acord; d'altres vegades, la veritat és que l'hem d'acceptar perquè tenim necessitat d'aquell acord, però, de fet, és una perspectiva..., ens ho mirem, vostè i nosaltres, des d'una perspectiva diferent.

No li nego, no li nego que moltes vegades, passat el temps, passats els anys, jo també dic: «Home, això, no ho havíem d'haver signat», i aleshores, el que passa és que has de fer un esforç perquè tu mateix o algú dels que van participar en la negociació et digui: «Sí, ho vam signar per això, per això i per això». Això passa. Bé, vostè em diu que això és pragmatisme; en part és pragmatisme, forma part de les condicions en què es duu a terme la nostra negociació, però, de tota manera, en darrer terme, després de sumar i restar molts d'aquests acords, la veritat és que em sembla que hem fet el que havíem de fer.

En tot cas, com li he dit abans, senyor Ribó, la responsabilitat que pugui tenir, l'exercirem bé, l'exercirem malament, però en cap sentit la defugim.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. L'Il·lustre senyor Ribó vol fer un torn de rèplica? Doncs, té la paraula per deu minuts.

El Sr. RIBÓ: Senyor President, nosaltres hem manifestat i reiterem que l'opció de govern que vostè representa eludeix responsabilitats. I no respongui —que és una forma dialèctica de respondre, però no és entrar en l'argument— que vostè es trasllada o no per Catalunya assumint responsabilitats.

Senyor President, en el seu discurs —que vostè el deu haver llegit més vegades que tots els que estem aquí presents—, dona quatre dèficits que expliquen la situació; no n'hi ha més que quatre: un de genèric, un d'industrial, un del Ministeri d'Afers Socials..., i són sempre dèficits que provenen de l'Administració central, o d'una actitud, o d'un pressupost, o d'un programa. És a això a què ens referim quan parlem d'elusió de responsabilitats.

Senyor President, el tema de la gent gran és prou seriós perquè en parlem fora del context de campanya electoral, i nosaltres hem dit i reiterem que en començem parlant dient que, en primer lloc, som tots responsables, però vostès, i vostè, en concret —en la meua modesta opinió—, en unes desafortunades declaracions va eludir responsabilitats pel caire privat de la institució. I, això, no ho pot fer el President del Govern de Catalunya. Perquè, senyor President, no em digui que això està en mans dels tribunals, perquè, aleshores, tot el que tractem en aquesta Cambra, que és la responsabilitat política, escaparia del nostre control: l'acció de la Directora General, en aquest cas, o del Conseller o del President de la Generalitat, quan va assumir i avalar-ho tot. La responsabilitat s'ha d'exigir aquí. I respongui una pregunta, senyor President: com s'ha exercit la responsabilitat? No la judicial, no: la política, on ha dut? En aquest país no dimiteix ningú, ningú assumeix responsabilitats polítiques. On ha dut la responsabilitat política d'aquell fet? Ens ho pot explicar vostè, o el Conseller, o la Directora General? No em vingui amb que han enganyat els inspectors, i, si això és així, suposo que han pres mesures i han exigut responsabilitats. O no? És d'aquestes responsabilitats que volem parlar.

Vostès eludeixen responsabilitats —i perdoni que torni al te-

ma—, amb tot el que els afecta, en un esdeveniment tan important com Vandellòs. Miri, el Cos de Bombers de la Generalitat ha estat més valent que vostès en parlar de responsabilitats, en parlar que no estaven preparats, que no portaven el material apropiat de protecció, que hi va haver un grau d'improvisació —i subratllem el valor i sentit de responsabilitat d'aquests bombers. Dient vostès que no donarien la informació sobre els controls pertinents, anant encara endarrerits en temes essencials que els afecten... Li recomano que llegeixi l'informe del Síndic de Greuges de l'any 88, que diu que «el 6 d'octubre del 87, entre d'altres, el Delegat Territorial del Govern de la Generalitat a Tarragona», tomem a aquestes figures tan curioses que vostès hen creat, «signà un compromís de realització d'un pla d'inversions per als termes municipals de l'àrea de seguretat de Vandellòs, a fi d'eliminar les mancances materials que podien impedir l'aplicació, a nivells òptims, del Pla d'Emergència Nuclear de Tarragona, etcètera», i diu el Síndic —ho diu el Síndic—: «Transcorregut un any des de la signatura d'aquell acord, el Síndic ha demanat informes sobre l'estat en què es troben aquelles inversions...», i diu «les inversions», «...al Delegat Territorial. El Síndic encara espera rebre la informació demanada». Això està presentat abans de Vandellòs.

No eludeixin, amb l'excusa fàcil, competencial, la seva responsabilitat si es volen proclamar govern de Catalunya, perquè, si no, tomem a aquella pregunta que ja fa molts anys que li hem fet, senyor President: qui governa Catalunya, aleshores, si anem eludint responsabilitats?

Sobre SEAT, senyor President, nosaltres no hem entrat a parlar de la compra SEAT-Volkswagen ni del diner públic invertit. Li hem demanat quina responsabilitat tenen vostès, ara que estan acomiadant joves, quan hi ha beneficis extraordinaris, quan s'està intensificant la cadena, quan s'està encarregant feina fora de l'empresa. O no hi tenen res a veure, vostès? Estan d'acord amb això? Quina és la seva posició com a govern de Catalunya? Això li hem demanat. No li hem demanat, fins i tot, quins són els acords secrets entre SEAT i Volkswagen —que ja es escandalós que els representants dels treballadors no els sàpiquen. Li hem demanat com es posicionen.

Vostè ha entrat en balanços previsibles, que jo crec —com vostè molt bé ha dit— que són de difícil afirmació: un balanç previsible sobre on portarà la compra d'Unitat Hermètica per Electrolux. Segurament vostè no ho sap, perquè respon a la decisió lliure del grup Electrolux, ni nosaltres ho sabem. El que sí que sabem —i li demanem què ha fet o com es posiciona— és que, només realitzada aquesta operació, ja ha vingut la reestructuració i la rescissió de contractes. És que el Govern de Catalunya xiula a l'aire i passa del que està succeint, curiosament, a molts centres de treball, avui, de grans empreses de Catalunya? Moltes d'elles van bé —ara parlarem d'una que va molt malament—, però moltes d'elles que van bé, com algunes de les que hem citat.

Senyor President, no em digui que a la Farga hi ha una divisió entre els treballadors: el 85% del cens dels treballadors estava darrere una solució que vostès han bloquejat, quan tenen el 50% del capital social, quan el Director General d'Indústria és un alt càrrec del Consell d'Administració, quan des del temps que porten gestionant la Farga vostès s'ha passat de 2.500 milions de dèficit a 12.000 milions de dèficit. I jo li he demanat, també, sobre l'acomiadament del màxim representant d'UGT i

de Comissions Obreres a la Farga Casanova, i li he demanat quin era el seu posicionament com a govern.

Aquesta és la forma d'eludir les responsabilitats a què nosaltres ens referíem quan parlàvem que vostès no poden fer —és que no poden, per concepció política, i, en això, m'ha donat la raó amb la seva resposta— un ús social de l'Estatut per atreure sectors importants d'aquests endarrerits a l'autogovern.

Deixem de banda el tema dels cantants, que una bona prova seria una altra vegada l'anècdota que vàrem tenir vostè i jo en el debat de l'any passat.

El tema de l'habitatge: la millor prova, senyor President, és mirar avui com està el mercat d'habitatges a Catalunya. Jo em referia a habitatges de promoció pública, i les 2.500 que ha citat no són de promoció pública, eh? Per tant, tornem al d'abans: davallada..., la culpa la té el MOPU —ja hi som—; la davallada de la inversió en aquest camp, durant els darrers anys.

I una altra pregunta que li he fet, que no me l'ha contestada —deixem ara el MOPU de banda—: tenen previsions vostès d'algun pla quadriennal, o triennal, o el que sigui, sobre les necessitats d'habitatge a Catalunya? Què fa falta, com pensem fer-hi cara? Sí, tots estem d'acord que el problema de l'habitatge és un problema molt punyent. Què pensen fer vostès? Aquesta és la nostra pregunta. I, a més, els hem dit que parlarem de frau, parlarem de frau que vostès no controlen, a l'hora de la compra d'aquests habitatges.

Vostès, en aquesta manca d'ús social de l'Estatut, ni preveuen ni programes ni planifiquen, en aquest sentit. Jo només haig de citar un exemple que va treure vostè en el debat d'ahir, en la intervenció d'ahir, que va com anell al dit: vostè va parlar dels Jocs Olímpics. Els Jocs Olímpics són l'únic projecte, avui, d'entitat existent a Catalunya. Podrem tenir dubtes, i hauran d'estar al damunt, i nosaltres som, com els qui més, exigents que siguin ben realitzats, que no generin desequilibris territorials, sobre les inversions i el finançament... Però, senyor President, quin projecte té vostè d'aquest abast? Quin projecte té el seu Govern d'aquest abast?: industrial?, d'habitatges?, de territori?, de desenvolupament de Catalunya? Quin? Expliqui-ho en aquesta Cambra, engresqui la població per aquest ús de l'autogovern, il·lusioni aquesta societat en la creació d'aquestes energies.

Senyor President, no situï la resposta en la fàcil qualificació de dir: entre la impotència i la resolució de tot. Hi ha comunitats autònomes que ens han passat, fa anys, al davant: en l'ús social de l'autonomia, senyor President —mal que li pesi—; tenen una altra orientació en els seus governs, mal que li pesi. Jo li he parlat d'acords concrets a què s'ha arribat amb els sindicats, fa anys ja, en taules que aquí no han prosperat. Li he parlat de regulació dels drets dels consumidors: a altres comunitats afecta una bona part de la població —tema que aquí encara no s'ha encetat. Li he parlat d'institucions, d'àmbits que, en el procés de decisió de l'Administració autonòmica, quasi sempre —i no tergiversi les meves paraules: suposo que aviat li arribarà l'esquema de la meua intervenció, distribuït entre la tribuna de premsa—, i diu textualment: «Quasi sempre manca la presència d'agents socials». No em parli del laude de la construcció, que no és un cas de participació: és una decisió que vostès prenen; no és un cas de participació social.

A les comissions, a les institucions, a les taules que decideixen sobre els aspectes socials i econòmics, brillen per la seva

absència aquests representants dels agents socials. Com he dit abans, brillen, en les seves paraules, per la seva absència els ajuntaments, els sindicats i els sectors professionals, i és lògic, des de la seva concepció política, que no busquin aquesta corresponsabilització, fent aquest ús no social de l'autogovern.

Senyor President, va dir un filòsof italià pel qual jo tinc molt respecte, Antonio Gramsci, que el pragmatisme —el fals pragmatisme— pot dur a les posicions conservadores més aberrants. I, atenció, que en el tema de l'autogovern no ens passi, això. Són nou anys —hi anirem parlant—, nou, ja, eh? No parlem d'ahir. La Generalitat republicana va tenir escassament dos anys de normalitat d'autogovern; escassament dos anys. En portem nou!

Quina part de responsabilitat s'atribueixen vostès perquè no solament no s'hagi avançat en l'autogovern, sinó perquè en temàtiques importants, ara per aquí, ara per allà, hagin pactat renúncies? I no em refereixo a temàtiques sobre les quals tornarem a la càrrega, com és la iniciativa legislativa popular: una forma de relacionar el Parlament amb la societat, que vostès van enviar al sac de l'oblit. No; em refereixo a coses tan importants com el finançament, com l'administració local, com l'ordre públic, com la funció pública. O és que no varen votar a favor d'això, vostès, aleshores? És aquí on jo crec que el fals pragmatisme ens porta a aquesta desil·lusió, també, sobre les proclames insuflades de nacionalisme per l'autogovern, que ja comencen a decaure, també, a les comarques, que vostès deien «tan catalanes», de l'interior. Llegeixin també els resultats electorals; llegeixi'ls, també, senyor President, en aquest sentit.

Senyor President, per últim, sobre el tema recursos, jo li torno a demanar si és cert o no que la Conselleria de Benestar Social té una proposta per a la renda d'inserció social, valorada aproximadament en 14.000 milions de pessetes, i la té des del gener del 89. Sí o no? I quan pensen dur-la endavant? No hi ha recursos? Senyor President, es calcula que, l'any 88, la desviació en la despesa farmacològica a Catalunya és de 12.000 milions sobre el pressupostat: 12.000 milions! Potser que ho miréssim més, si hi ha recursos o no hi ha recursos. Vull dir, amb tot respecte i amb tot homenatge, que hi va haver un conseller de la Generalitat —mort fa molt poc— que es va negar a signar els acords de finançament.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ribó. El Molt Honorable President de la Generalitat té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyor Ribó, li vaig a dir una cosa que em retreurà tota la vida, però vostè dóna la sensació que, de vegades, confon bou per bèstia grossa. Miri, no crec que ho confongui; suposo que forma part del seu discurs, això, no? Vull dir: vostè diu coses, sempre —no, sempre no, perdó; però sovint—, diu coses que no són prou exactes; les diu amb molta contundència, amb una veu molt poderosa, molt potent, en fi, d'una manera molt convincent, però no són veritat. O, almenys, no són tota la veritat, en bona part no són veritat. I hi va insistint una vegada, i una altra, i una altra, i una altra, no?

Per exemple, diu: «Fa més d'un any que no s'ha reunit la Comissió de Traspassos!» No és veritat. No és veritat. Per què puja aquí, vostè, a parlar amb tanta rotunditat dos cops seguits per dir una cosa que no és veritat, i que si jo, doncs, hagués tingut una mica de mandra de contestar, o bé, simplement, ho ha-

gués passat per alt, o hagués pensat que ja ens havíem allargat prou, doncs, hauria quedat aquí que fa més d'un any que no... No és veritat. Com s'atreveix, vostè, a dir una cosa que no és veritat, de la Comissió de Traspassos; que sap tothom que es va reunir el mes de juliol?, i es va decidir, concretament, el traspàs dels mitjans materials de justícia, de l'Escola de Nàutica, de l'Escola d'Assistents Socials, etcètera. No gran cosa, no en faré pas cap triomfalisme, d'això, eh? Però, en tot cas, no ens digui una cosa que no és veritat. I, a més, no ho digui amb tanta rotunditat, quan no és veritat! (*Rialles i remor de veus.*) Vull dir...

I, com això, tantes altres coses. «Només ha citat els empresaris turístics». En el moment que em vaig dirigir, vaig parlar, ahir —i això també està escrit, senyor Ribó, i també li deuen haver passat—, doncs, d'uns agents socials amb més elogi, va ser de Comissions Obreres: ahir, ahir. «Només va parlar amb els empresaris socials». No és veritat, i està en el discurs d'ahir, això, no? I, com això, tantes... «La informació no s'ha donat». No és veritat; li puc assegurar que la informació de Vandellòs està en el Parlament! Que no se'ls mira, vostè, els papers que entren en el Parlament? Fa més de vuit dies que són al Parlament, aquests papers! No se'ls han mirat, vostè i el seu Grup? Aleshores, no vingui aquí a pontificar, si resulta que no es mira els papers que entren en el Parlament! (*Remor de veus.*) Bé, això, per una banda.

Per altra banda, diu: «Els bombers de la Generalitat...» Exactament, va ser Comissions Obreres dels bombers de la Generalitat, exactament, «Comissions Obreres dels bombers de la Generalitat, diuen que...» Molt bé. «La Junta Central de Protecció Civil diu que...», diu que, el que s'havia de fer a la central, per part dels bombers i per part d'altres persones, també va estar ben fet.» Perdoni, amb tots els respectes, quan es tracta de coses que fan referència a les centrals nuclears, per mi, el que digui la Junta Central de Protecció Civil és més important que el que digui un sector, qualsevol, el que sigui, de qualsevol estatut. La Junta Central, ahir, ho deia el diari, ahir encara, ahir! O és que no ens els llegim, els diaris, tampoc? (*rialles.*) O no ens els creiem? Bé, deia això. Per tant, quedo bastant tranquil quan vostè em diu que hi ha uns bombers que diuen que... No. La Junta Central de Protecció Civil diu això.

Escolti'm, hi ha una cosa molt important, en tot aquest afer, no?, que jo abans l'he dita, no sé si al senyor Pere o al senyor Ayguadé, i que ara li repeteixo a vostè, i que és important que, almenys aquí, la tinguem en compte. Podem o no podem tenir confiança en els organismes de l'Administració? Podem o no podem tenir confiança, per exemple, en el Consell de Seguretat Nuclear i en la Junta de Protecció Civil? Perquè, és que, si no podem tenir confiança en aquests organismes, aleshores sí que estem perduts. En qui haurem de tenir confiança? Amb tots els respectes, a qui haurem de tenir confiança, si no podem tenir confiança en aquests organismes?

Bé, jo, gairebé, no estic... Volia dir-li, simplement, que sí, que és cert, absolutament cert, que aquests habitatges que he dit són de promoció pública, que nosaltres sempre hem procurat fer al màxim possible; més que planificar, hem fet tots els que hem pogut, perquè, miri, nosaltres, en aquella època... Hi va haver una època que es va dir que en aquest país no es necessitaria ni terrenys industrials ni més habitatges. Jo recordo quan, en aquella època, concretament en Solans, un dia —i això devia ser l'any 83—, diu: «Escolti, no en faci cas, de tot això. Neces-

sitem molts terrenys industrials i molt habitatge». Només miri, vostè, només miri la demografia del país. Només miri les edats de la gent, només miri quanta gent teníem, l'any 83, 84, de gent que té deu, que té quinze, que té vint anys, a veure si no necessitem molt i molt, i molt habitatge. Per malament que anessin les coses, amb la demografia que tenim —que ara ha canviat una mica, però tot i així és evident que es necessitava, en la perspectiva de cinc, de deu anys, molt d'habitatge. I s'ha fet tot el que hem pogut, i, Déu n'hi do, li he donat xifres molt altes.

I, finalment, i per acabar —i espero que sigui, almenys per a mi, per acabar realment aquesta tarda—, torno a dir-li-ho: set-centes inspeccions. Hi ha vint residències que tanquen com a conseqüència de les inspeccions: tres perquè es fan tancar, perquè el Departament i la Direcció General les fa tancar. Disset, perquè diuen: «Escolti, perquè vostès puguin continuar tenint la residència, han de fer aquesta obra, i aquesta, i aquesta, i aquesta...», i la residència en qüestió diu: «No, no puc, no m'interessa, no em surt, plego...». Vint, tancades.

Hi ha un error —suposant que hi sigui, no ho sabem, encara—, però hi ha un error, suposem que hi sigui, no? Bé, doncs, hem fet el que havíem de fer: l'expedient i, evidentment, tot allò que pogués —tal com ha anat la cosa— ser objecte de responsabilitat, doncs, està a mans de qui està. No veig, sincerament..., vull dir, no hem d'anar, tampoc als dirigents, doncs, fent caure caps a les primeres de canvi per coses, les quals són, de fet, una falla que hi pot haver hagut, i que encara no sabem si hi és, però que hi pot haver hagut, indubtablement, però que, en tot cas, està dintre de tot un context d'una acció molt més positiva.

I em permetré de dir una cosa, perquè moltes vegades m'han demanat la dimissió de la Directora General. Jo he dit: «Per què?» Jo ho vaig preguntar: «Per què l'hem de fer dimitir, la Directora General?» I va per les declaracions que ha fet a la televisió. Això és el que em van dir. Aleshores, em vaig fer passar el vídeo. Què ha dit, aquesta senyora, a la televisió? I llegeixo això perquè voldria que quedés clar que aquesta mena, de vegades, de pressions, de vegades, també, quina és la base de segons quines pressions... Un polític que té responsabilitat, sobretot, de cara a la gent que té sota d'ell, no pot cedir a la primera pressió que li vingui de la premsa o de la classe política o de determinats sectors socials. Què va passar? Què va dir aquesta senyora perquè l'haguem de fer dimitir? Doncs, va dir el següent. El dia 22 de setembre va dir —ho he vist en vídeo; és a la seva disposició, si volen—: «La Generalitat pensa actuar com fa en tots aquests casos, fins allà on calgui. És a dir, la meua presència aquí», això era a la residència Alba, «avui, és per veure quin és l'estat d'aquestes persones, perquè creiem que ha estat una solució molt precipitada, si més no, per la manera com s'ha fet.»

Bé, aleshores, es pot dir: «Home, la jutge creu una altra cosa.» Bé, escoltin, però aquí, francament, creure que això és realment una afirmació que requereix una destitució; sincerament, crec que no. En absolut. I més, quan ha estat una persona que ha tingut una actuació, com he dit abans, positiva en això i en altres camps.

En fi, en tot cas, el que vull dir és que, de la mateixa manera com assumeixo totes les responsabilitats, també assumeixo la responsabilitat de la gent que està sota les meves ordres, directament o indirectament, i que crec, sincerament, que, deixant de

banda si aquestes declaracions en aquell moment eren oportunes o no eren oportunes, que estic disposat a admetre que potser no ho eren prou, d'oportunes, per la sensibilitat que hi havia —això, ho puc admetre—, però que això requereixi aquesta mena de campanya que s'ha fet, això no és admissible. I, a més, no em deixaré pressionar mai quan aquestes coses arriben després a les situacions, com ara una que els vull dir, i que la llegeixo, no pas perquè això deshonori la senyora Àngela Miquel, sinó perquè deshonora la gent que ho escriu. Que per això es puguin escriure, i que se'm demani la dimissió d'aquesta senyora, coses com les següents, és una cosa que mereix una profunda reflexió. Això potser és el pitjor que s'ha escrit, però s'han escrit diverses coses, en aquesta línia, molt, molt a prop d'aquí. Diu: «¿Tienes madre, Àngela Miquel?»

«Cataluña también tiene su Manaute, un Manaute con falda, aunque la verdad es que yo me la imaginé de uniforme, botas de caña alta, fusta en la mano i la Cruz de Hierro sobre el pecho en la guerrera. Dicen que ostenta el cargo de Directora General de los Servicios Sociales de la Generalitat, pero, por lo que ha ocurrido, lo suyo tiene que ser una frustración por no haber podido ser guardiana de Auschwitz y Birkenau. Se llama Àngela, y pienso que es la reencarnación de aquel otro ángel que dirigió el exterminio en los campos de concentración nazis.»

I així continua l'article. I d'aquest estil n'han sortit uns quants, i això és una vergonya! Això, simplement, és una vergonya, i no, vull dir amb això, simplement, que entenc que hem de ser capaços de conduir... (*rialles en algun sector de la Cambra*) No riguin, per favor, que aquest és un tema molt important; és molt important per als vells, molt important per als vells, i és molt important perquè aquest estil ho destrossa tot. Aquest estil ho destrossa tot.

Tots els dies ens passem, més o menys, reclamant conductes ètiques, actituds correctes, sensibilitat... Aleshores jo, avui, francament, entenc que aquest és un bon cas, primer, per donar a les paraules el seu sentit. La paraula «Auschwitz» s'ha d'utilitzar per al que serveix. Aquesta banalització de les paraules és molt dolenta. A Auschwitz es van matar centenars de milers de persones. A Auschwitz es feia mantega i sabó amb el greix dels presoners. A Auschwitz es deixava la gent que es morís a la nit, i es quedava convertida en una estàtua de glaç. Això és Auschwitz. I això és Birkenau. I hem de tenir, tots, els periodistes també, els polítics, nosaltres, doncs, aquell sentit de la mesura i de l'ètica per saber el que és una cosa i el que n'és una altra.

Em sembla, a mi, un fet essencial de pedagogia política, que no sé si oportunament o inoportunament, però, de totes maneres, els he volgut dir, perquè això, permetre que això fos massa dominant en la nostra societat, em sembla que ens deshonoria a tots.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President. Vol fer contrarèplica? Té cinc minuts.

El Sr. RIBÓ: Senyor President, Senyor Pujol, el qui li parla no li ha fet ni li farà mai desqualificacions personals, malgrat que, des del seu Grup, s'ha intentat, en la meua persona, barrejar el debat polític amb el debat de la desqualificació personal. Però li he d'afegir —i és per la darrera part de la seva rèplica— que sento vergonya que el President de la Generalitat hagi volgut crear la imatge, encara que fos aproximada, que un estil a

Catalunya sigui del text que ha llegit, i que hagi intentat esquitxar el Grup parlamentari que ha començat dient que «parlar de la gent gran és parlar, primer, de falta de tots nosaltres», amb aquest text absolutament degradant. I, si vol que continuï per aquí, li diré que el que a mi em degrada i em fa vergonya són les fotografies que vaig veure sobre la residència Alba.

Senyor President, jo he tingut un lapsus en la meua intervenció —com l'ha tingut vostè durant el dia d'avui—: hauria d'haver afegit la Comissió de Traspassos i Valoracions, que no s'ha reunit des del 29 de desembre. I ho he dit una sola vegada, i ha afegit... (*remor de veus*) —de Comissions de Traspassos, senyor Alavedra, n'hi ha dues: la de Negociació i la de Valoracions: la de Valoracions no s'ha reunit des del 29 de desembre i ho poso en el mateix inventari de lapsus en què vostè ha posat, aquest matí, en aquesta temàtica.

Senyor President, m'agradaria tenir la veu potent —no la tinc—, contundent, per dir-li: no és veritat, no és veritat que els grups parlamentaris d'aquesta Cambra tinguin documentació sobre Vandellòs. Per tant, no confongui: no només els diputats i les diputades, sinó els mitjans de comunicació i l'opinió pública. El nostre Grup parlamentari no ha rebut encara cap documentació sobre Vandellòs —i li ho dic tan contundentment perquè vostè ha anat al pitjor que es pot anar en política: a posar la veritat o la mentida en les paraules. És veritat que un Director General, el senyor Segarra, va dir que no es donaria informació, i encara no s'ha desmentit aquesta declaració. I no és veritat que el nostre Grup parlamentari —i vull suposar que els altres, si no és que està en la Mesa tramitant-se— no ha rebut aquesta informació. Per tant, quan som tan contundents, calcem-nos bé, i més quan s'ocupa la Presidència de la Generalitat.

Vostè, és que no llegeix l'informe del Síndic de Greuges, senyor President? Perquè jo és el que li he llegit, eh?, i és el que diu que vostè ha eludit responsabilitats: encara no està donant informacions sobre coses que han afectat l'incendi de Vandellòs. Jo no li he llegit un text d'Iniciativa per Catalunya, li he llegit l'informe del Síndic de Greuges del 88. És que no se l'han llegit, el seu Grup parlamentari o el seu Govern? Ara podem riure tots, també. És un volum gruixut, sí, i de vegades feixuc, però jo els ho he llegit, a més, i sembla que no n'han fet cap cas.

I, per últim, senyor President, els inspectors, se'ls pot enganyar, però quan un fiscal instrueix una diligència, la Directora General no pot sortir dient, públicament —i no em refereixo al vídeo que vostè ha citat: declaracions anteriors—, que no farà cas i que no n'ordenarà el tancament. Per això sol, valdria la pena, si més no, obrir un expedient i depurar responsabilitats. No ho fan?: lògic. En aquest país costa molt de fer-ho. Llàstima, President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. El Molt Honorable President?

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Jo volia dir només dues coses: una, que la informació és en el Parlament, és en el Parlament, suposo que és a disposició de tothom —suposo. I, després, li volia dir una cosa, senyor Ribó, una cosa sí que li volia dir i aquesta vull que quedi molt i molt clara, encara que em sembla que no cal: aquesta última afirmació sobre la necessitat que no ens deixem portar per segons quin clima social, no anava pel seu Grup polític —això, que quedi clar—; no, no hi

anava..., anava..., no per cap..., sí, anava..., no, anava per una cosa, anava perquè, de vegades..., vostès recordin aquella novel·la d'en Caselles que se'n diu *Les multituds*. Era una novel·la, l'argument de la qual no és d'una novel·la, són una sèrie de contes, i ve a dir el següent: Les persones som com som, més aviat bones que dolentes —suposem-ho, em sembla que sí: més aviat bones que dolentes—, però, de vegades, quan ens trobem juntes en una multitud —que pot ser grossa o petita—, de vegades perdem el sentit del nostre propi control, i comencem a dir o a fer coses que, després, quan les llegim o quan les contemplem amb una certa perspectiva, quedem tots parats: «com és possible que jo hagi dit això, que jo hagi fet això?» I això ens passa a tots, no només a aquest grup, l'altre o el de més enllà; això forma part de la naturalesa humana. Els recomano aquesta novel·la d'en Raimon Caselles.

Em sembla que en aquest cas pot haver passat aquest tema

—no em refereixo a cap grup polític—, però que, evidentment, s'ha creat un ambient d'aquest tipus, hi ha alguns articles d'aquest tipus que vostès em sembla que m'admetran que, realment, són absolutament inadmissibles, que una societat no es pot permetre això. Jo, en la línia que vaig fer ahir —i que avui repeteixo— demano això: sobretot, aquesta necessitat que tenim de vigilar-nos, en la manera d'utilitzar, fins i tot, les paraules, per tal de mantenir-nos en aquesta línia de respecte i de convivència, i jo diria que, en aquest cas, fins i tot, de justícia envers tothom —la gent de l'Alba, però també tothom.

Moltes gràcies, i quedi clar, en tot cas, respecte al que he dit, això.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Fins demà, a les onze del matí, se suspèn la sessió.

(Són dos quarts de vuit del vespre i vuit minuts.)

2.ª EDICIÓ

Jaume Sobrequès
Francesc Vicens
Ismael E. Pitarch

Prefaci dels M. H. Srs.
Heribert Barrera
i Miquel Coll i Alentorn

Publicacions
del Parlament
de Catalunya

Barcelona 1987. 504 pàgines. ISBN 84-505-6832-3
Preu: 10.000 PTA.

Paper couché i relligadura en
símil pell, estampada a 4
colors, protegida amb
sobrecoberta d'ace-
tat transparent

231
fotos a tot color
i a tota plana, originals
de Francesc Català i Roca
i altres fotògrafs i arxius

78 fotos històriques en blanc
i negre, reproduïdes en bitò

15 gràfics i esquemes sobre l'organització
i el funcionament parlamentaris

C O N T I N G U T

Prefaci del M. H. Sr. Heribert Barrera
Prefaci del M. H. Sr. Miquel Coll i Alentorn

**La institució parlamentària en la
història de Catalunya**, per Jaume
Sobrequès i Callicó

Origen
Major edat el segle XIII
El funcionament de les Corts Medievals
L'època d'or de les Corts
Les Corts i la crisi del segle XV
Les Corts escenari del redreçament
polític
Progressiva decadència de les Corts els
segles XVI i XVII
La desaparició definitiva de les Corts

El Palau del Parlament, per Francesc
Vicens

La Ciutadella de Felip V
Un segle i mig de repressió

L'arsenal de la Ciutadella
D'arsenal a palau reial
De palau reial a Museu
La instal·lació del Parlament durant la
República
L'etapa actual

El Parlament de Catalunya, per
Ismael E. Pitarch

I. Crònica del Parlament
*El parlament de la Generalitat restaurada
(1932-1939)*
Composició del Parlament
Esdeveniments històrics més importants
en la vida del Parlament
La funció legislativa
La funció de control
Altres funcions del Parlament
El Parlament de la Generalitat restablerta
Les eleccions al Parlament de Catalunya

II. Les funcions del Parlament
La naturalesa i la funció del Parlament
El sistema d'autogovern de Catalunya
Característiques del Parlament
**La funció i les competències legislatives
del Parlament**
Les funcions de creació, control i impuls
de l'acció política i de govern
La funció electiva
La funció integradora i solidària
El funcionament del Parlament
L'elecció del Parlament
Els diputats
La seu i el temps de treball
Els òrgans del Parlament
El sistema de treball i de decisió
El procediment legislatiu del Parlament
El control i l'impuls polític de l'acció de
govern
La publicitat i el coneixement del
Parlament
Els serveis del Parlament

SUBSCRIPCIÓ

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per núm. la quantitat de pessetes

(gir/soc al portador)

..... de de 198

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL
i
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona